BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
7'50 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL:
15 PTS. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.303 - Dijous, 2 de novembre de 1922 — Edició del vespre — Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

En Josep Pardo i Perarriera

Individu de la Molt Il·lustre Junta d'Obra de la parròquia de Sant Jaume, ex-regidor d'aquesta ciutat, etc., etc.

morí el 25 del mes passat havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

El Rvnd. senyor Rector de la parróquia i la Molt Il·lustre Junta d'Obra, la seva afligida vídua donya Joaquima Paz, germanes polítiques, nebots (presents i absents), cosins i parents tots, en assabentar als amics i coneguts de tan dolorosa pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions, i que es serveixin assistir als funerals que, per a l'etern descans de la seva ànima, es celebraran demà, divendres, dia 3, a dos quarts d'onze, a l'església parroquial de Sant Jaume, pel qual favor els quedaran agraïts.

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEGUIDA LA DEL PERDO

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT — **NO ES CONVIDA PARTICULARMENT**

L'Emm. senyor Cardenal-Arquebisbe de Tarragona i els Excms. senyors Bisbes de Barcelona, Lleyda, Vich i Urgell, concedeixen 200 i 50 dies, respectivament, d'indulgència als seus diocesans per cada acte de pietat o caritat que practiquin en sufragi del difunt.

En Jaume Rial i Tarrés

HA MORT CRISTIANAMENT

(A. C. S.)

Els seus afligits esposa Na Joana Rocabruna, nebodes afillades Mercè i Joana Rial i Trenchs, germà Josep, germans polítics Joan Blanqué, Josep Ponces, Carme i Cristina Rocabruna, Rosa Crusats, nebots, nebots polítics, cosins, parents tots (presents i absents), **La Mancomunitat de Fabricants de Teixits de cotó i ses mescles**, i les cases comercials **Successor de J. Sala Mirapeix, Trullols i Canela, Puyol i Martos, S. C.**, fan saber als amics i coneguts tan sensible pérdua i els preguen que tinguin present en llurs oracions l'ànima del finat i se serveixin concórrer demà, divendres, a les deu del matí, a la casa mortuòria Ronda de Sant Pere, 16, per a acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Santa Anna, i d'allí a sa darrera estada, Cementiri Nou

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

GRANS MAGATZEMS
EL SIGLO
S. A.

El dia 4 acaba l'IMPORTANT EXPOSICIÓ
DE
MOBLES, CATIFES
TAPISSERIES i CORTINATGES

Portiers, Tapets, Bànoves, Flassades, Edredons, Estors,
Visillos, Figures, Columnes, Testos, Quadros,
Màquines parlants, Flors, Mundos,
Maletes, Reguladors, etc.

Salons de Belles Arts

EXPOSICIO D'OBRES DE
FORTUNY

ALEXANDRI - BALDRICH - DARIUS VILÁS - LLISAS
LOPEZ - MORELLO - MOISÉS - OSLE - POLLÉS

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK
Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números... 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Llogariem camp de Futbol
(60 × 103 metres) totalment o a mitges
Escriure a P. A. d'aquesta Administració.

Gelatina de carn i de gallina Aliment poderós. E. Martignole. Flascó de cristall, Escudellers, 10

Linotipistes
que puguin compondre correctament en català. Es necessiten. Direcció de LA VEU. De set a nou del vespre.

Dos fidels amics

La pipa que mata les horetes i el LINIMENT DE SLOAN que mata les dolors. El vellet viu feliç i se sent plè de vida i agilitat. No hi ha dolor física que no fugi a l'acte per mitjà del LINIMENT DE SLOAN

Penetra sense massatge
Reumatisme, dolor d'espatlla, neuràlgies, cops, contusions, torçades, etc.
MATA DOLORS
HO VENEN TOTS ELS APOTECARIS

Liniment de Sloan

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el més petit cas) d'avalar degudament els originals

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 1 de novembre de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Barómetre a 0° i al nivell de la mar: 767'8, 767'0, 766'9.

Termòmetre sec: 11'0, 16'2, 14'3.

Termòmetre humit: 8'0, 12'8, 8'3.

Humitat (centèsimes de saturació): 63, 64, 53.

Direcció del vent: N., S., S.

Velocitat del vent en metres per segon: 5, 6, 6.

Estat del cel: Nuvolós, Quasi serè.

Classe de núvols: C., C.C.St., St.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 17'2: mínima, 9'9; mínima prop del sol: 8'8.

Oscil·lació termomètrica: 7'3.

Temperatura mitja: 14'0.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període 152 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé.

Paraigües Cardús Portaferrissa, 10.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

A un pis del número 14 del carrer del Regionalisme, de la barriada d'Hostafranchs, l'estadant Manuel Bartolín, de 66 anys, amenaçà amb un ganivet el llogater del pis, Miquel Garcés, de 43 anys, però aquest pogué agafar-li, encara que li produí una ferida lleu a la mà ldeta.

Ahir, a quarts de nou de la nit, el motor del tramvia núm. 57 de la li-

nia 52, va empotrar-se a terra, davant del número 1 de la Rambla del Mig, determinant una parada de tots els ascendents de la Rambla.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

A un pis del núm. 170 del carrer de Barrell, el Josep Borràs i la seva dona agrediren la rellogada Maria Escoda Benet, de 56 anys, produint-li erosions lleus a la cara i a les mans.

GRILL-ROOM RITZ
Tarda i Vespre
TE 2 PESSETES
Dinar a l'Americana
GRAN ÈXIT
Clark's Jazz - Rosine - Julien

Al moment de deixar-se anar de l'esirep del cotxe que fa el servei de la plaça de Font i Sagué al Poble Nou, el nen de 7 anys, Agustí Torné Gumel, va agafar-lo l'auto núm. 4135, produint-li ferides lleus al clatell i cames

JOIES **VILANOVA** Unió, 6

El tramvia de Sant Andreu, al carrer de La Sagrera, agafà a Salvador Soler Deseures, de 20 anys, paleta, produint-li ferides lleus a les cames.

JABONES ROCAMORA
"EL LEON"
"LA PAJARITA"
PARA TODOS LOS USOS

A la Casa de Socors del carrer de Barbarà, curaren ahir unes contusions al cap a Encarnació López Garcia, de 26 anys. Diu que les hi féu, a cops de mànec d'un ganivet, un home nomenat Llorenç Doñat, que havia estat amant seu.

-Vichy Català
Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

La fàbrica d'orfebreria
de
Jaume Sales Balmes
ha obert un establiment per a la venda al detall de coberts, jocs de cafè, safates, articles per a taula i per a regals, etc. Preus econòmics
4 - Portaferrissa - 4

Al dispensari de Gràcia han curat a Ramon Vilanova Mora, de 50 anys, vidu, i Baldomer Cros March, de 57, habitant tots dos al carrer de Vulcà, núm. 8, els quals es barallaren, resultant el primer amb una contusió al front interessant l'os, de pronòstic reservat, i el segon amb esgarrapades lleus a la cara.

El primer, després de curat, fou portat al seu domicili i el segon quedà detingut a la delegació.

A mitja nit dos alemanys anomenats Enric Vurman i Carles Claes han anogut un escàndol al carrer de l'Hostal del Sol. Com que no hi havia per allí ningú que els entengués i, per tant, no podia posar pau a la disputa i ells no paraven d'escandalitzar, els han dut a la delegació.

- Cristalleria Esteva. R. Catalunya, 95
Vaixelles porcellana i cristalleries.
Jocs cafè i te porcellana, baratíssims.

Un veí del núm. 51 del carrer de Robador, anomenat Antoni Sànchez, de 22 anys, es va beure una dosi de coliquintida, per a curar-se una malaltia que pateix, però es va intoxicar, havent d'anar a cercar el metge, qui va curar-lo i digué que el mal rebut era de pronòstic reservat.

Don Joan Servat i Jover

morí el dia 15 del prop-passat octubre

HAVENT REBUT ELS SANTS SACRAMENTS I LA BENEDICCIO APOSTOLICA

(A. C. S.)

La seva germana Eulàlia Servat, vídua de Gispert; son germà polític Josep Pujol, sos nebots Ramona Nadal de Oliva, Maria Nadal de Segura, Romà Pujol Servat i Aurèlia Gispert de Calsina; sos nebots polítics Josep Oliva, Francesc Segura, Rosa Vallverdú de Pujol i Joaquim Calsina i Serra; sos cosins, parents tots i sos marmessors, l'abans esmentat Sr. Calsina, D. Lluís Alesán i D. Marcelí Graell, en recordar a llurs amistats pèrdua tan dolorosa, els preguen que dediquin un pietós record a l'ànima del difunt i els agraïran la seva assistència als funerals que, ajudant Déu, se li celebraran el propvinent divendres, dia 3 de novembre, a les deu, a la parròquia de la Puríssima Concepció.

Les misses després de l'ofici i de seguida la del perdó **El dol es dóna per despedit.**

L'Excm. i Il·lm. Sr. Bisbe de Barcelona s'ha dignat concedir 50 dies d'indulgència en la forma de costum.

Barcelona, novembre de 1922

El cavall d'un guàrdia civil que feia servei a la Carretera Agrícola, davant de l'estació del tramvia de Can Tunis, va pegar una cossa a Angel Sabadell Ibáñez, de 35 anys, trencant-li la cama dreta. Fou portat al Dispensari de Can Tunis.

— Assegurem que el **Champ-Sors**, etiqueta verda, és el millor xampany

Al carrer de Pere IV, entre el Fielat i l'Estació del Tramvia, volent pujar a aquet vehicle Joaquim Ballarue Vila, de 44 anys, agent d'arbitris municipals, va tenir la desgràcia de caure, rebent ferides a la cara i mans, essent curat al dispenrari del Teulat.

—Vins marca Clariana. Despatx a Barcelona. R. Catalunya, 95. Tel. 3257 A.

Un auto, núm. 7434, que va de la plaça d'Espanya a Esplugues, al carrer del Galileu davant del de Miquel Angeli, agafà a Manuel Cuixart Llovera, de 33 anys, solter, produint-li erosions als llavis i contusions a la cuixa i braç drets.

Al Saló de Sant Joan, en baixar del tramvia Francesc Baliñas Bousas, de 33 anys, fou agafat pel remolc, rebent ferides lleus a distintes parts del cos.

Volent tancar una portella del tramvia, un passatger tingué la dissort d'agafar els dits de la criatura de tres anys, Isabel Raventós Poblet, produint-li ferides greus.

Al carrer de la Creu Coberta, un gos mossegà a Josep Lloberola Tutusaus, de 20 anys, cambrer, produint-li una ferida de pronòstic reservat a la cama esquerra.

Hem rebut una carta signada pels senyors J. Cardús, J. Trabal i Josep Piera, president, tresorer i secretari, respectivament, de l'Associació de veins afectats per la reforma Gran Via L, en la qual ens diu que aquesta entitat, legalment constituïda, és l'única que recapta quotes entre els afectats per l'esmentada reforma, el destí de les quals es fixa clarament en els estatuts.

S'ha rebut en aquest Govern civil noticia de què ha estat nomenat cap de les forces de la guàrdia civil de Barcelona, el senyor Moreno Carvajal.

El general Ardanaz ha tramès al governador civil de Santander, un telegrama en el qual agraeix el de felicitació que li trameté en pendre possessió del càrrec.

Les empreses teatrals han rebut un ofici del governador, ordenant que en l'esdevenidor acabin puntualment les funcions a la una de la matinada.

L'ordre comença a complir-se ahir.

A conseqüència d'una caiguda al carrer de Sant Pau fou curat a la casa de socors del carrer de Barbarà Josep Elias Ayerich, de 30 anys, que presentava una ferida contusa a la regió occipital.

Al carrer de Sant Rafel, Antoni Gómez Hernàndez, de 34 anys, insultà i pegà a Josepa López Giménez, de 23 anys, soltera, causant-li contusions als braços i cama dreta per haver caigut a terra.

Al carrer d'Urgell tres subjectes varen pendre d'un carro dos paquets d'unes de dos quilos cada un i un paquet de cafè de dos quilos i mig

Havent-se'n adonat el carreter requerí l'auxili de dos guàrdies urbans per a detenir-los, aconseguint agafar a un d'ells anomenat Antoni Gómez Duran, fugint els altres dos.

Al moll de Costa, carregant de carbó un carro en caigué un tros damunt del carregador Llorenç Urpí Marcè, de 56 anys, causant-li una ferida al cap que li fou curada al dispensari de Santa Madrona.

Treballant en la descàrrega del vapor «Eugenia Dotras» amarrat al moll de Sant Bertran, va caure damunt de Josep Bebia, de 42 anys, un cove dels que s'usen per a posar carbó, produint-li una ferida al llavi superior.

El programa del Certamen en honor de la Sagrada Familia, publicat, es continua amb els dos premis i temes musicals següents:

Quart. D'antics alumnes del Col·legi de Jesús, Maria, Josep (S. A.). 75 pessetes. «Salutació-pregària a la Sagrada Familia», chor unissonal per al poble.

Cinquè. Dels chors de la Sagrada Familia de l'església de Sant Vicens de Paül. 50 pessetes. «Jaculatories a Jesús, Maria, Josep», chor unissonal per al poble.

A l'ensems s'adverteix que les composicions musicals pel número 1 de l'esmentat cartell han d'esser a tres veus mixtes; les del número 2, a tres veus iguals o bé triple, tenor i baix; en el número 3, el chor unissonal i les estrofes a solo o duu.

Acompanyament de totes les composicions del programa musical: orgue o harmonium.

Edicte per a la provisió de Rectories

Nos doctor don Ramon Guillamet i Coma, per la gràcia de Déu i de la Santa Seu Apostòlica, bisbe de Barcelona, amb ús del Sagrat Pall, etc.

Fem saber: Que amb el favor diví i de conformitat amb el cànon 459 § 4, del Codi de Dret Canònic i altres disposicions vigents, hem resolt celebrar Concurs general per a dotar de rectors propis els Curats que es trobin vacants en aquest Bisbat, excepció feta dels de la ciutat de Barcelona, per causa de la anormalitat de la majoria de les seves parròquies, en arranjament de les quals estem treballant i Nos proposem portar a efecte amb la brevetat possible. I encara que res hi ha acordat sobre reforma del restant de la diòcesi, creiem convenient advertir que els que foren agraciats en el concurs, quedaran subjectes, no sols a totes i a cada una de les obligacions dimanants de l'actual arranjament, sinó també a qualsevulla modificacions que es decretessin legítimament. Les altres parròquies que quedin vacants en les esmentades condicions, a conseqüència de les resultes o per altre qualsevol motiu, seran així mateix proveïdes, fins que es declari tancada la present convocatòria.

Els clergues que, reunint els deguts requisits canònics, desitgin pendre part en el concurs, hauran de comparèixer per a la firma personalment, o per mitjà de procurador, davant del nostre secretari de Cambra i Govern, durant les hores de despatx ,dintre del termini de 40 dies, que finiran el 9 de desembre del corrent any, a les dotze del dia.

A l'acte de la firma, els diocesans, ultra la instància sol·licitant esser admesos a l'oposició, acompanyaran el següent: partida de baptisme, cartilla d'ordre certificat d'estudis i graus acadèmics, si els tinguessin, relació de mèrits i serveis prestats, amb els corresponents documents per a la seva justificació; els extradiocesans, les lletres testimonials del respectiu Ordinari, comprensives dels precedents extrems i llicència per a entrar en el concurs, i en el seu cas possessionar-se del Curat; i els exclaustrats el document que acrediti la seva situació canònica i el competent permís per a obtenir beneficis curats. Transcorregut el termini assenyalat, no s'admetran més firmes ni documents.

Els exercicis literaris es practicaran, mitjançant Déu, els dies 9 i 10 de gener de 1923, segons les normes de la Constitució de Benedicto XIV. «Cun illud, de 14 de desembre» de 1742, donant-se a l'efecte en cada un dels esmentats dies el termini de cinc hores, i consistiran: Primer, en contestar per escrits i en llatí els que així ho prefereixin, la qual cosa es tindrà en especial consideració, a tres lliçons designades per Nos, entre les cent de què consta el «Elenchus quaestionum» practicat en l'anterior concurs, i en traduir del llatí al castellà un pàragraf del «Cathechismus ad Parochos» del Concili Tridentí. Segon, composaran en castellà o català una plàtica u homilia, sobre un text del Sagrat Evangeli que els proposarem, la qual, pronunciada, tingui de quinze o vint minuts de durada, i resoldran un cas de consciència, que també se'ls facilitarà.

Al peu de cada treball es consignarà el lema, sense firma, el mateix per a cada un dels treballs, tancant-los i escrivint el dit lema en el sobre de cada un. En plica separada es posarà una quartel·la, en la qual consti el lema adoptat la data i la firma i rúbrica. Tot això s'incluirà en un altre sobre major, en el qual s'hi posarà també el lema i es remetrà tancat.

Per tant cridem i convoquem per aquest Edicte, a tots els que siguin hàbils i es vulguin mostrar opositrs, havent-se inscrit abans en la forma expressada, perquè compareguin a la sala del tron del nostre Palau Episcopal, el dia 8 de gener de l'any vinent, a les onze del matí amb el fi de notificar-los el lloc, hora i condicions, en que al següent dia, ha de donar-se començament als exercicis literaris. Acabats aquests i qualificats pels senyors examinadors sinodals, elevarem al Rei les ternes per a la provisió de Curats, en les quals figuraran els que jutjarem en consciència, més idonis per a exercir el difícil i important ministeri parroquial, tenint en compte no sols la doctrina, sinó totes aquelles qualitats que es requereixen per al càrrec.

I perquè arribi a noticia dels que puguí interessar, manem expedir aquest decret amb la relació de Curats que s'han de proveir, que s'inserirà en el «Butlletí Oficial Eclesiàstic» i es fixaran exemplars del mateix en els llocs de costum.

Donat al Palau de Barcelona, firmat de mà pròpia, segellat amb el major de nostres armes i refrendat pel nostre secretari de Cambra i Govern, als 31 d'octubre de 1922.

RAMON, Bisbe de Barcelona

Per manament de S. E. R. el Bisbe, el meu senyor, doctor Joan Boada i Camps, secretari.

* * *

RELACIO DE CURATS VACANTS

De terme, amb 2.500 pessetes anyals: Santa Maria de Mataró.

De terme, amb 2.500 pessetes anyals: Santa Maria, de Caldes de Montbuy; Santa Maria, de Martorell; Santa Eulàlia, d'Hospitalet; Santíssima Trinitat, de Vilafranca del Penedès.

D'ascens, amb 2.000 pessetes anyals: Sant Josep, de Badalona ;Santa Engràcia ,de Montcada; Sant Feliu de Codines; Sant Julià, de Llissà de Munt; Sant Vicens, de Mollet del Vallès; Sant Sadurní, de La Roca; Sant Esteve, de Vilanova de La Roca; Santa Maria, del Bruch; Sant Vicens, de Castellbisbal; Sant Sadurní de Noya; Sant Feliu, d'Alella; Sant Cebrià de Tiana; Santa Maria, de Pobla de Claramunt; Sant Boi de Llobregat; Sant Miquel, de Molins de Rey; Sant Joan, de Viladecans; Sant Pere de Ribes; Sant Bartomeu i Santa Tecla, de Sitges; Santa Creu, de Calafell.

D'entrada, amb 1.750 pessetes anyals: Sant Rafel, de Figaró; Santa Maria, de Llerona; Santa Maria, de Montmeló; Sant Andreu, de Samalús; Sant Vicens, de Vallromanes; Sant Pau, de La Guàrdia; Santa Maria, de Caldes d'Estrach; Santa Maria de Mongat; Sant Joan de Conills; Sant Salvador, d'Espoya; Santa Maria, de Miralles; Sant Jaume Sas-Oliveras; Sant Esteve, de Cervelló; Sant Joan Despí; Sant Cristòfol, de Fogàs; Sant Esteve, d'Olzinelles; Sant Salvador, de Polinyà; Sant Martí, de Sardanyola; Sant Martí, de Sorbet (Viladecavalls); Santa Maria de Beliver; Sant Salvador, de les Gunyoles; Sants Pere i Feliu, de Fontrubí; Santa Maria, de Lavid; Sant Cugat Sasgarrigues; Sant Llorenç, de Llorens; Sant Miquel, de Montmell; Santa Maria, de Santa Oliva; Sant Miquel, de Marmellà.

Rurals de primera classe, amb 1.500 pessetes anyals: Sant Esteve, d'Alcoll; Santa Esperança, de La Batlloria; Santa Susagna.

Rural de segona classe, amb 1.500 pessetes anyals: Sant Andreu, d'Alfar.

(Edicte de convocatòria per a la provisió de parròquies, amb termini de 40 dies, que acabarà a les dotze del dia 9 de desembre pròxim.).

Reial Académia de Ciéncies i Arts

OBSERVATORI FABRA

Secció Meteorològica i sísmica

Setmana del 23 al 30 d'octubre de 1922, a les 8 hores.

Estació Meteorològica

Temperatura máxima, 18'8 graus el dia 28, a les 14 h.

Temperatura mínima, 5'3 graus el dia 26, a les 7 h.

Máxima velocitat absoluta del vent, 22 metres per segon el dia 30, a les 0 h. 30 m. del WSW.

Pluja total en mil·límetres, 2'5 els dies 25, 26 i 29.

Saturació de l'aire, 46 hores en total.

Humitat relativa inferior a 50 per 100, 0 hores en total.

Humitat relativa mínima, 49 per 100 el dia 27, a les 22 h.

Estació sísmica

Dia 24.—A les 21 h. 33 m. 50 s., es registra un fort tremolor de terra, la distància epicentral del qual és de 9,470 quilòmetres, a l'Extrem Orient.

Dia 27.—A les 15 h. 15 m. apareixen vagament en els sismògrafs les ones superficials d'un tremolor llunyá.

El director de la Secció, Dr. Fontseré.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

L'ALT COMISSARI A MADRID

Madrid, 1, 8'30 nit

El sots-secretari de la Guerra, parlant amb els periodistes, ha confirmat la noticia de la propera arribada a aquesta Cort de l'Alt Comissari, general Burguete, amb aquestes paraules:

—En efecte: del 7 al 8 de l'actual, arribarà a Madrid el general Burguete, però aquest viatge no té la importància que alguns volen concedir-li, car ja és recordarà que es digué que d'aquí endavant l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc vindrà a la Cort tots els mesos.

Un periodista ha preguntat al sots-secretari si era certa la noticia del pròxim viatge a l'estranger del tinent coronel senyor Millàn Astray, i el general Barrera ha respost que d'aquest viatge no en tenia altra noticia que la que donaven els diaris.

EL TEMPS

Les últimes 24 hores es registraren pluges locals al Nord.

La temperatura màxima d'ahir fou de 19 graus a Castelló, Alacant i Almeria. La mínima fou de 2 graus sota zero a Terol.

La màxima d'ahir a Madrid fou de 17 graus, i la mínima d'avui, de 1'4.

Temps probable per a demà: A Cantàbria, lleus pluges i boira, i a la resta d'Espanya temps insegur.

PASSATGES INTERESSANTS DEL DISCURS D'EN ROMANONES

Madrid, 1, 9'15 nit

Del text taquigràfic del discurs del compte de Romanones, que publica el seu orgue en la premsa «Diario Universal», en traiem els següents paràgrafs que, per referir-se a la qüestió catalana a les relacions amb els lliberals de la concentració, són de més gran interès.

«Hi ha també — diu el comte de Romanones — una altra qüestió que ha estat oblidada del tot durant l'etapa conservadora. Em refereixo al plantejament a Catalunya, ja fa qui sap el temps, d'un problema que alguns entenen no solament oblidat, sinó mort. Sols la hiperestèsia en què ha viscut Barcelona aquests últims anys, per l'increment dels delictes socials, ha pogut deixar una mica al marge un problema de tanta importància. Però ara torna, segons senyes evidents, a envestir amb violència; i, en meditar els transtorns que poden produir-se el dia de demà no molt llunyà, he d'afirmar que no tinc fe, per a solucionar-lo, ni en la resistència passiva ni en la violència; que, per a poder-lo suportar, només tinc fe en un endegament legal que faci derivar, sense estrèpit, les aspiracions autonòmiques d'una part de Catalunya. Per això en la meva última etapa de govern vaig cercar la cooperació d'importants personalitats representants de quasi totes les forces polítiques, per a les quals la meva gratitud serà perenne, a fi que estudiessin el cos legal que pogués servir d'harmonia entre les aspiracions autonòmiques i el suprem i intangible interès de l'Estat.

L'Estatut que, com a conseqüència d'aquells treballs vaig presentar a les Corts, segueix essent per a mi l'únic camí en el qual es pugui trobar la fórmula de pau tan necessària per a tothom.»

Al·ludint a la concentració lliberal, digué:

«No em seria lícit pronunciar aquesta paraula si al mateix temps no expressés la meva ferma resolució que siguin facilitats, i no obstacles, ço que en mi hagin de trobar-se per al canvi de política que considero indispensable i urgent.

A Espanya hi ha elements lliberals capacitats i vigorosos als quals la Corona pot confiar la direcció dels destins públics. Tots els qui vinguin a practicar una política de realitats lliberals tindran el meu concurs. Solament he de dir-los, no com a consell ni com a condició, sinó com una opinió meva, que no oblidin, essent tan complexos els problemes de l'hora present, per a envestir-los cal establir un prelació que només pot tenir com a norma la preferència dels problemes d'ordre pràctic i immediat per damunt dels problemes tècnics o d'interès purament especulatiu. (Molt bé.)

Els partits lliberals no sols poden rebre'l, el poder, de la Corona: necessiten estar assistits de la confiança de l'opinió. D'aquí ve l'obligació que com a primordial se'ls imposa de recollir en tot moment els batecs d'aquella.

Si després de tot el que ve passant en la política espanyola no creguéssim que la confiança de l'opinió ens assisteix, caldria que ens preguntéssim si haviem de continuar o no en la vida pública.

Jo tinc fe en els principis del lliberalisme; crec que avui, més que mai, són els únics que poden dur, dins d'Espanya, la pau i la tranquil·litat, i a fora, la simpatia i la més gran consideració d'aquells l'amistat dels quals ens importa més. I amb això termino, creient que he complert el deure que amb vosaltres tenia de no amagar-vos el meu pensament.»

EN SANCHEZ GUERRA I EL REGIM DE QUINZENES

En l'última reunió celebrada per la Junta de Govern de l'Ateneu de Madrid, ultra acordar-se l'ajornament del míting organitzat per la Lliga dels Drets de l'Home, per a protestar contra el règim de les quinzenes establert per la Direcció d'Ordre públic, el comte de Romanones va donar compte d'una carta en la qual el senyor Sànchez Guerra contesta a l'escrit que l'elevà a l'Ateneu en aquest mateix sentit de protesta.

La Junta de Govern acordà convocar la general extraordinària, per al dia 6 del corrent, a fi de donar-li compte del document que en aquest mateix dia serà facilitat a la premsa.

Són, doncs, contadíssimes les persones que en aquests moments coneixen la carta del senyor Sànchez Guerra.

Per informes fidedignes que ens han arribat estem assabentats que el president del Consell, en la seva contesta, recorda que el partit conservador aplicà sempre en sentit restrictiu l'article 22 de la llei provincial, i que ell, personalment, com a ministre de la Governació, dictà diverses Reials ordres que accentuaven aquest criteri restrictiu.

Doncs bé; el senyor Sànchez Guerra reconeix, per altra banda, que en determinades circumstàncies, i no havent-hi a Espanya lleis especials per a perseguir certa classe de delictes, és disculpable l'aplicació amb criteri més ample que pugui donar-se a aquest article.

EL VOLUNTARIAT

Amb referència a un cap de l'exèrcit que no fa gaire tornà del Marroc, on anà amb la missió d'estudiar la campanya i deduir conseqüències, s'assegura que l'esmentat cap, després d'estudiar detalladament l'eficàcia de les diverses unitats que allí combaten, es mostra partidari decidit del voluntariat; però dins d'això hi ha una novetat, i és que aquest voluntariat, l'al·ludit cap d'exèrcit creu que ha d'ésser reclutat per una empresa que arrendarà el servei.

CAP A CUENCA

Han marxat en automòbil cap a Cuenca l'infant don Ferran i la duquesa de Talavera, amb l'objecte de passar dos dies amb els seus pares la infanta-donya Pau i el príncep don Lluís Ferran de Baviera, que són a llur finca de Saelices.

LA REINA CRISTINA

Com ja s'ha anunciat, demà passat, divendres, en el sudexprés tornarà de Sant Sebastià la Reina donya Cristina.

ALT CARREC

Ha cessat en el seu càrrec de Major general de la guàrdia del Reial Cos d'Alabarders el general don Enric Montero, qui passa a la reserva.

Aviat es possessionarà d'aquest alt càrrec don Carles Iñigo.

MANIFESTACIONS D'EN GARCIA PRIETO

Madrid, 1, 10'30 nit.

Preguntat el marquès d'Alhucemas sobre el judici que li mereixia el discurs del comte de Romanones, ha contestat que aquest discurs tindrà la deguda contestació en l'acte de Saragossa.

Sempre es molt de celebrar — ha dit — la bona disposició d'ànim que revela en relació amb les altres forces lliberals.

I, en dir-li que també es condició indispensable la sinceritat per a la unió, ha confirmat el concepte, dient que, en efecte, sense sinceritat absoluta no hi ha cap possibilitat d'aliança.

OPINIO D'EN PRIETO

El diputat socialista senyor Prieto, deia que, tal com el comte tractà l'assumpte de la reforma constitucional, o és un intent de desplaçament de les forces responsables, o ha d'obligar aquestes a aclarir perfectament i sense distincions la situació de les forces que han de cooperar un dia o altre a la tasca de Govern encomanada a la concentració.

A LES CORTS

Per a ultimar detalls relatius a l'obertura de les Corts, aquesta tarda han celebrat una conferència el president del Consell de ministres i el del Congrés.

L'OPERACIO SOBRE ALHUCEMAS

Amb motiu d'haver anunciat els corresponsals de Melilla que el pròxim dimarts arribarà a Madrid l'Alt Comissari, general Burguete, s'ha assegurat, ja per persona autoritzada, que aquest viatge no obeeix a discrepàncies amb el Govern, sinó el desig del dit general de saber si pot i deu avançar fins aconseguir l'ocupació d'Alhucemas, ja que les circumstàncies no poden ésser més favorables per a fer-ho.

I s'ha afegit que el Govern no posarà grans obstacles als propòsits del general Burguete.

ATROPELL

L'automòbil del ministre de la Governació, ocupat per aquest i menat pel mecànic Josep Nieto, en travessar el pont de Sant Fernando, atropellà un individu que estava prop a la barana del pont, quedant estès a terra.

El ferit es diu Prudenci Galàn Verde, de 14 anys.

En acudir a auxiliar-lo es veié que patia luxació húmero-cúbito-radial amb fractura del cúbit dret i commoció visceral. En greu estat fou conduit a l'Hospital de la Princesa.

LA SINDICACIO

El vinent divendres, el senyor Calderón portarà a la firma règia el decret sobre sindicació per a Barcelona que ahir esmentàvem.

COMENTARIS AL DISCURS D'EN ROMANONES

Madrid, 2, 12'30 matinada

«La Epoca» publica un article en el qual comenta els diferents extrems del discurs del comte de Romanones.

Rebat el balanç que aquest féu de la tasca dels conservadors, i creu que va fer un greuge a l'aritmètica i a la història. I afegeix:

«El cap lliberal carrega als conservadors la culpa del desnivell del pressupost, i oblida la desastrosa gestió lliberal de 1909 a 1913, els augments de despeses militars, que són obra d'un Govern Alhucemas, sancionades pel Govern de notables, i els augments en les despeses civils, que són filles de la debilitat d'aquest mateix Govern de notables, en la generació del qual s'atribueix sempre una bona part al comte de Romanones.

En la qüestió militar entenem que el comte de Romanones ha dit coses atinades, car coincideix amb moltes coses sostingudes aci, i és de plànyer que no les pensés sempre, perquè ara tingués caràcters de convicció ferma ço que als ulls de tothom representa un penediment tardà».

Dels diaris de la nit el que més favorablement comenta el discurs del comte de Romanones és «La Acción». Diu que el comte serà qui durà els lliberals al poder.

«Heraldo» glossa el discurs del comte de Romanones, ponderant l'oportunitat amb què l'ha pronunciat i la claredat amb què s'expressà, quant als punts militar i de política conservadora.

«El comte de Romanones ha parlat, doncs, amb noble desinterès i elevació — diu — i com esperava el país, amargat i deprimit pel silenci de les esquerres.

Ha posat de relleu la incapacitat de la política conservadora, obrint un gran horitzó a l'acció concertada dels elements lliberals.

Aviat veurem si l'acte de Saragossa, en respondre al discurs del comte de Romanones, marca una data culminant en la política espanyola.»

«La Voz» opina que el discurs del comte de Romanones no mereix elogis sinó en la part que es refereix a les Juntes. Altrament, recorda els discursos de Sagasta quan aquest demanava el poder, quan Cànovas estava disposat a abandonar-lo.

Diu estar assabentat que el marquès d'Alhucemas coneixia per endavant ço que anava a dir el comte de Romanones en el seu discurs d'ahir, i sospita que ho ignoraven els senyors Alba i Melquiades Alvarez.

Creu que el comte de Romanones, en la part política, anà amb una mica de precaució. No ha llençat cap afirmació d'ordre lliberal, ni ha tingut censures per al règim de dictadura policíaca que sofreix Espanya, ni ha promés l'abolició ni la modificació de l'article 22 de la llei provincial. Es a dir: opina que tot allò que és fonamentalment democràtic ha d'ésser considerat com a purament teòric o especulatiu. Perquè aleshores no valdria la pena que el senyor Sànchez Guerra dimitís.

Esperem — afegeix — que els concentrats ortodoxes tindran a Saragossa un llenguatge més expressiu.

INCIDENTS

La visita als cementiris ha estat avui animadíssima.

S'han registrat diversos incidents

A l'entrada del pont de las Ventas, un automòbil ha atropellat Vicens Garcia, de 27 anys, que ha resultat amb gravíssimes ferides.

Estant cuidant una sepultura al Cementiri de l'Est, se li cremaren les robes amb la flama dels ciris a Francesc Gardial, de 23 anys, causant-se gravíssimes cremades.

A la parada dels tramvies de Las Ventas els guàrdies detingueren Mercè Suàrez, de 21 anys, casada, la qual quan era més grosso l'aglomeració de públic que tornava del cementiri de l'Est, pretengué llençar-se als tramvies, empenyent els seus dos fills, un de cinc any i un altre de sis, provant-ho algunes vegades.

Degut al seu estat d'alcoholisme fou portada a la Casa de Socors del Districte del Centre, on els metges l'assistiren d'alcoholisme agut.

Se li ocupà un ganivet.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El comunicat de Guerra d'aquesta nit, diu:

L'Alt comissari, des de Tafersit, comunica a aquest ministeri, que en els territoris de Ceuta, Tetuan i Larraix, res de nou.

A Alhucemas, ahir va repetir l'enemic l'agressió a la plaça amb les seves pecés, que foren ofegades o contrabatudes.

Avui ha tornat a rompre el foc, contrabatent-les i ccastigant els seus poblats, arrasant algunes cases i el castell.

A Melilla, la harca amiga i la policia han recuperat quatre canons en una razzia realitzada contra la posició de Yevel-Diar i el vessant oposat del congost d'Annual.

A les onze he arribat a Dar-Drius, continuant a Tafersit, on m'esperaven amb la comissió del Maghzem, encarregada de l'acció política, els notables i gran nombre de pobladors de Buyagi i Midar de Beni-Tusin i els de Tafersit i M'Talza.

Davant d'ells, i en mig de gran entusiasme han desfilat les forces del gum i la harca del Riffi, la fracció de Tafersit i M'Talza, passant després a la tenda de Amed-Dris-El-Riffi amb els cabils i notables, que han reiterat la seva adhesió al Maghzem i a Espanya.

El ministre de Finances del Maghzem ha donat les gràcies, en nom de S. A. el Jalifa, per la tasca desenrotllada per les comissions del Maghzem.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Quan el tinent coronel senyor Millàn Astray ho tenia tot preparat per a empendre el seu anunciat viatge a Madrid i a l'estranger, passant per Ceuta, va rebre l'ordre de suspendre'l i de sortir cap a la zona de Ceuta, amb una bandera del Terç.

Sembla que s'ha suspès indefinitivament l'operació projectada sobre Afrau.

Les esquadretes d'aviació han rebut ordre de fer repetits i minuciosos reconeixements pels voltants d'Annual.

Sobre el viatge del general Burguete, es diu aquí, segons sembla amb referència a manifestacions de persona que pot estar ben informada, que l'Alt Comissari va a Madrid per a demanar al Govern solucions ben definides per a la implantació del protectorat.

El protectorat es una missió molt delicada i complexa, que no pot consistir solament en la publicació d'un decret.

Amb tals rumors i noticies a Melilla hi ha gran desorientació.

Una de les espècies que circulen amb més insistència és que Abd-el-Krim ha sembrat de mines i explosius els voltants d'Annual.

A aquest fet s'atribueix la suspensió de la marxa sobre Afrau i l'ordre de reconèixer amb la major cura les proximitats d'Annual.

Altra vegada es parla de Silvestre, però ara, desgraciadament, és per a consolidar més la creença gairebé general que el cabdill havia mort a Annual.

Un capdavanter que presencià sa mort va a senyalar el lloc on es troba el cadàver. Va a remetre el cap i l'esquelet després.

Aquesta gestió es fa secretament i per a no entrebancar-la s'someten detalls.

S'ha donat ordre al vapor «Dédalos» de marxar a Alacant.

Ha arribat a aquesta plaça, malalt, el caid Abd-el-Kader.

La policia indígena de Beni Sicar ha recollit 69 fusells mauser, 39 carrabines i 33 remingtons.

S'ha efectuat l'enterrament del legionari Jesús Diaz Fernàndez, mort a conseqüència de les ferides rebudes en l'últimes operacions.

Assistiren a l'acte el tinent coronel Millan Astray i oficials de la Legió.

En rebre sepultura el cadàver, es donaren tres vives a la Legió.

La duquessa de la Victòria ha donat possessió de la presidència de la Junta de Dames de la Creu Roja a la senyora del general Losada.

S'ha sotmès tota la cabila de Beni Said, llevat dels caps Kadur Nemar i Buazar, els quals són a Beniurriaguel.

També s'han sotmès nombrosos ulixecs, i, de la cabila de Tensaman, dos caps que en governen la meitat.

Molts cabillenys dels sotmesos han demanat que se'ls faciliti ordi per a la sembra.

Segurament demà el general Burguete farà nit a Dar Drius.

DE TETUAN

Tetuan. — Es coneixen detalls del raid realitzat pels avions que bombardejaren, en compliment d'ordres de l'alt comandament, els grups rebels a la badia de Punta Pescadors.

Molt deforn remuntaren el vol dues esquadretes, l'una ja del capità Verdes i l'altra la del capità Martínez Esteve.

Malgrat el temporal, arribaren sobre Punta Pescadors, on es mantingueren per espai de dues hores, tirant 154 bombes damunt d'algunes tendes que veieren al camp.

Els efectes del bombardeig es deixaren sentir ben aviat, i els harquenys sortiren fent dispars.

A les deu del matí tornaren els avions.

El tinent Salvino descendí amb el seu avió fins a 200 metres per a bombardejar, lliurant-se per miracle dels dispars de l'enemic.

ELS SOLDATS COMPLERTS

Bilbao. — Un diari d'aquesta tarda s'ocupa de la situació dels soldats de quota complerts que són a Africa, i diu que els pares d'aquests soldats han tingut la idea de constituir-se en ferm, amb advocat i procurador, per a plantejar en termes legals la reclamació corresponent al Govern per no complir la llei.

DE LARRAIX

Larraix. — Un nou amic ha dit que a Sumata torna a notar-se agitació, no atenent-se les indicacions i raonaments del Raisuni, que tracta d'atraure'ls i ha enviat delegis oficiosos per a gestionar la pau.

Han tornat a establir el servei de guàrdies per a observar els moviments de les forces espanyoles.

Aquestes noticies estan confirmades pels confidents, i als centres oficials, segons es diu.

L'advocat defensor del comandant d'Intendència senyor Muñoz demana

amb gran insistència que el dit cap passa com a malalt a un hospital d'alienats.

ROBATORI

Ferrol. — Fent un forat a la paret posterior de l'edifici, uns malfactors intentaren robar a la sucursal del Banc d'Espanya, on està establerta la casa bancaria Fills de Sanz i Companyia.

Els lladres fugiren en ésser sorpresos, deixant abandonada una escarpa i altres ferramentes.

REPATRIATS

Sant Sebastià. — El vapor «Escolano», en el qual venen les tropes del segon batalló del regiment de Sicília està ja a la vista i es creu que entrarà en el port de Pasajes.

S'ignora si les tropes desembarcaran aquesta nit o demà.

INCENDI

Vigo. — A dos quarts de dues de la matinada, es declarà un incendi en un magatzem situat al carrer de Candelario, propietat de Ceferí Maeztu.

S'han cremat dos departaments que contenien moresc, i sortosament es pogué evitar que el foc es propagués a un departament on hi havia amagatzemats 4.000 bidons de gasolina i llaunes de petroli, que d'haver fet explosió haurien ocasionat nombroses víctimes.

Els veïns esgarrifats per aquesta possibilitat, fugien mig depullats.

Al lloc del sinistre hi acudiren les autoritats, els mariners del canoner «Gaviota» i dues companyies del regiment de Múrcia, que cordonaren els voltants de l'edifici.

El públic censura el pèsim servei dels bombers i que triguessin tant a arribar.

Les pèrdues són grandioses.

A L'ATENEU DE SEVILLA

Sevilla. — S'ha celebrat l'obertura del curs de conferències a l'Ateneu amb assistència de l'infant, l'alcalde, el president de la Diputació, el rector de la Universitat i distingides personalitats.

Pronuncià el discurs d'inauguració de curs el president de l'Ateneu que desenrotllà el tema: «Ampliació i reforma de la població en els seus aspectes tècnics.

Tractà de la urbanització de Sevilla, del tipus de cases sevillanes, de l'expropiació i ocupació de grans zones de terreny als afores per al traçat d'una nova ronda i féu veure la importància del Congrés d'Higiene que se celebra a Barcelona.

Fou molt aplaudit.

EL VIATGE DE L'ALT COMISSARI

El dia 8 ve el general Burguete, cridat pel president del Consell, per a conferenciar sobre la creació del Consell Superior del Marroc.

L'Alt Comissari vindrà acompanyat del general Castro Girona.

El senyor Sànchez Guerra vol publicar el Decret aviat, i sobre aquesta qüestió ha conferenciat aquests dies amb el secretari d l'Alta Comissaria, senyor López Ferrer.

NOTES DE CADIZ

Madrid, 2, 2 matinada

Càdiz.—S'ha rebut un radiograma de Larraix dient que s'ha apaivagat el temporal i pot efectuar-se sense perill l'embarcament.

S'ha disposat que surti l'«Isla de Menorca» amb caps i oficials i personal de tropa de diversos cossos. En tornar, durà 300 homes pertanyents als cossos de Telègrafs, Intendència i Enginyers.

Ha marxat cap a Madrid un tren militar.

Ha arribat per a Ceuta el canoner «Doña María de Molina», amb la consignació per a les atencions de la plaça.

Procedents del Marroc ha arribat el «Giralda». Repararà avaries a l'arsenal de La Carraca i seguidament marxarà al Marroc a disposició de l'Alt Comissari.

NOTES DE TETUAN

Tetuàn. — El general Castro Girona ha estat obsequiat pel Raisuni en la seva residència.

Les negociacions amb el Raisuni segueixen el seu curs si bé amb demora, a conseqüència dels avenços de la zona oriental.

Disminueixen els nuclis enemics a Punta de Pescadors.

Abd-el-Krim ha retirat considerables nuclis, duentlos al front oriental per a oposar-los a l'avançament espanyol. N'ha deixat només uns quants que vigilen els moviments dels contraris.

Ha tornat el delegat de Foment senyor Pérez Betino. Du impressions molt optimistes sobre el pla d'obres públiques que es realitzarà en aquesta zona.

El cementiri ha estat avui molt visitat(, dipositanise corones sobre la tomba del general Jordana.

L'Alt Comissari tornarà el dissabte. S'estarà uns dies aquí i marxarà a Madrid.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquiliologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc

'Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat. a onze de la vetlla.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol.—Plaça Reial, número 10.

—Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a ment també es pot visitar els dies festius.

—Del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. **Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda. els diumenges.**

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocols: Notarial, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Centre Excursionista de Catalunya (carrer del Paradís). — Oberta de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

Provincial Universitària. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Marta, 18 i 20).— Oberta de les vuit a les deu del vespre.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

De l'Associació de la Premsa Diària (Canuda, 13): De sis a vuit del vespre.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Oberta els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Biblioteca pública per a cecs. Passatge de Torres Amat, 6. Dies feiners, de deu auna i (llevat els dissabtes).

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els deies feiners, de deu a una. Dies festius, de **dos quarts d'onze a dos quarts d'una.**

Biblioteca especialitzada en matèries textils. Escola d'Indústries Textils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze. Servei de préstec.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

Biblioteca del Poble. — Sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària, Canuda, 13, primer. — Oberta al públic tots els dies feiners, e sis a nou de la nit, i els festius, no diumenges, de deu a dotze del matí.

— Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. — De les deu a dos quarts d'una del matí, de les cinc a dos quarts de nou de la tarda, els dies feiners; de les deu del matí a dos quarts de sis de la tarda, els diumenges. Els dilluns, al matí, roman tancada.

Tómese Cuando Aun Es Tiempo
¿Se da Vd. cuenta de que la mayor parte de los males del sexo femenino no requieren operaciones, es decir, que no son causados por desviaciones serias, tumores, crecimientos u otros cambios radicales?
¿Sabe Vd. acaso que los achaques comunes producen síntomas que se parecen mucho a los causados por males más serios y que hacen necesarias las operaciones?
¿Ignora Vd. que muchas mujeres y niñas sufren sin necesidad de tales achaques? Además de ello, ellas ponen en peligro su salud permitiendo que continúen las dolencias y que se conviertan más tarde en males muy serios.
Si cualquiera de dichas dolencias se ataca a tiempo, es decir, al sentirse los primeros síntomas, se podrá, en muchos casos, evitar malas consecuencias. Por consiguiente, al aparecer los primeros síntomas tales como dolores durante el período, irregularidades, irritabilidad y nerviosidad, tómese el Compuesto Vegetal de Lydia E. Pinkham. Esta medicina se prepara con gran esmero y limpieza y únicamente con hierbas medicinales. No contiene narcóticos ni drogas dañinas o venenosas y puede tomarse con la mayor confianza.
¿Por qué no probar esta medicina?
Compuesto Vegetal De Lydia E. Pinkham
LYDIA E. PINKHAM MEDICINE CO., LYNN, MASS.

BIBLIOTECA CATALANA
LLIBRE D'HISTORIES
Raimon Casellas
Preu 2'50 Ptes.

Folletó de LA VEU DE CATALUNYA
26 2 NOVEMBRE 1922

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

PRIMERA PART

LA PUJADA

— *Ah, mais, oui; ça n'est pas bien agréable* — interposà encara la francesa.

Però com que davant d'aquell jove els fingiments eren inútils, aquest respongué molt tranquillament:

— No? No? Ja m'ho pensava. Doncs mira, Delfineta: el que has vist no ho expliqui's a la meva mare; perquè la pobra dona, com que no sap com les mirem les models nosaltres, no voldria que jo en portés a casa. Per això les faig venir mentre ella és a missa. —

Les noies mogueren el cap somrient com si diguessin: «Sí; prou que et creiem». Ell llançà una d'aquelles rialles que tan avassallaven a sa neboda.

I a l'eixir, com Mlle. [illegible] es manifestés confidencialment molt contenta de les estranyes impressions d'aquella visita, la Delfineta amb to nerviós exclamà:

— Doncs jo no. Més m'estimaria no haver-ho vist.

— *Pardon! Ah, voilà, qui est bien amusant!* Allí em fa quedar malament, i aquí em diu el contrari.

— Es que l'oncle no hi té cap culpa.

— *Alors?*

— *Alors?* No ho sé; ve-l'hi aquí. —

VII

Aquella tarda, la franceseta no eixí de la cambra. Debades tractava de llegir, de brodar. En son esperit, l'alegria del matí havia fet lloc a pensaments perfidiosos que no la deixaven reposar un quart d'hora a la cadira.

«Si fos veritat!... Mes, per què no? La Delfina era una noia ingènua, no sabia mentir. Sa confessió havia estat lleial, franca. No és prou sabut que una intimitat, ja de menuts mai interrompuda, sol ésser gran obstacle a la illusió? *Ella* i l'Eladi, avesats a veure's tota la vida de prop, coneixent-se fins els més recòndits secrets de l'ànima, podien estimar-se com a germans, no com a enamorats. Per què no creure, doncs, a l'un i a l'altra? No li havia jurat *ell*, ahir, que, malgrat totes les aparièncles, no estava ni podia estar enamorat de la seva cosina? No li havia confessat *ella* altre tant aquest matí? Per altra part, la Delfineta, ja tan rica, no aspiraria a més? Sos pares, portats de l'ambició que els anys donen, i voldrien casar amb aquell cosí? La seva mare ja ni ho dissimulava.»

I a l'arribar aquí de ses reflexions, el cor li batia amb força, obligantla a aixecar-se i a divagar sense esma per l'habitació. Amb els mesos que duia d'estar en aquella casa, la franceseta havia sondejat bastant tots aquells pous: «la Delfina feia l'ascensió abocada a la barqueta de la bomba, rient, cantant, amb un enlluernament tan gran als ulls, que no aconseguia veure més que el topo de les coses; l'amor no havia trucat encara en son cor, i l'Eladi, atrafegat pel negoci, fet a veure-la amb l'indeferentisme que origina el costum, no seria certament qui s'empendria la llarga tasca d'apagar aquells enlluernaments i de fixar aquell cap de pardalets. L'Eladi era un home seriós, foguejat, d'aquells a qui no agraden les insubstancialitats de les nenes de primer vol. Qui semblava que voldria atansar-los, és donya Pauleta; però no toparien sos propòsits amb l'indeferentisme del fill, per una part, i amb les antipaties que la senyora Foix tenia per tot el que duia olor de Balanyà? No, no; no calia dar-se mal temps. El problema de la seva vida estava resolt. L'Eladi no l'enganyava. Tota sa conducta envers sa cosina era només la conducta del jove atent, agraït a l'home a qui deu la carrera. Quan li havien dit a ella que, dins d'una casa rica, potser amb sa formosor s'aconseguiria un bon partit, no anaven equivocats; era la seva planeta: l'Eladi l'esposaria; oh, sí, l'Eladi l'esposaria.»

I aquí tornava a asseure's, el colze clavat a la taula, la galta al palmell de la mà; i llançant la vista a l'aire, veia l'Eladi amb el pensament, recordava les primeres trepitjadetes de peu per sota la taula...

«Quin bergant!... Jo em sufocava tota, apartava el peu sense gosar aixecar la vista del plat, però de cua d'ull el veia somriure... Però amb quina rialleta més traïdora i més dissimulada! El senyor Foix, pobre home, vinga explicar-se. La Delfineta, donya Catarina, fins l'Eudalet, l'escoltaven sense pestanyejar. *ell* semblava fer el mateix, fins replicava a temps i a to... i tenia el pensament en mi! Jo no he vist un xicot més pillet i més simpàtic alhora! Aquell peu no parava. Jo apartava el meu, l'allunyava, el recollia sota les faldilles... El seu, com si tingués ulls, venia dreturer a trobar-lo. Per fi, eren ja com dos colomets que es parrupaven amorosament, que s'arraulien l'un sobre de l'altre, per a comunicar-se el calor. Oh, quina delícia!... Cada cop que érem a taula, mentre per damunt d'ella es parlava de tot, menys del que interessava al meu cor, aquells colomets feien de les seves per sota... I quin llenguatge més senzill i eloqüent el d'aquells peuets! Mai ens en vam dar la clau, i com ens compreníem! Un copet ràpid de punta: escolta, el que vaig a dir. I el que deia llavors l'Eladi, tenia per a mi un significat molt més interessant i directe que per als altres... Una premsada viva sobre el dit gros era un *sí* apassionat, que corresponia al meu cor amb un raig de bàlsam. Dos copets seguits i també vius, eren un *no* de protesta. Dos de bellugosos, indecisos, portaven l'accent despreciatiu, i jo entenia que volien dir: «Eh, no, no en facis cas!» Quan la planta de son peu feia presa del meu: «ah! com t'estimo!» Jo, amb el cap moix, començava a pestanyejar i havia d'acudir a totes les fonts de vida per a dominar-me un cobriment de cor!... Si em pegava amb el dit gros sota la punta del peu, volia dir: «Calla, deixa'm estar, que no t'estimo.» Dissimulant el possible, li manifestava amb una ullada ma sorpresa, abaixava arreu la parpella demanant pietat i, curts moments després, els peus s'ajeien l'un damunt de l'altre, reconciliats, més amics que mai. Era deliciós!

Tornava a aixecar-se per agafar la feina; l'agafava, fins s'asseia de nou; desclavava de l'hule l'enfilada agulla, es mullava el dit amb el llavis, es posava el didal, i, apretant-lo amb el dit gros, es quedava altre cop rumiosa:

«I no ens dèiem res. I les desconfiances i els recels a mi en mataven. Amb quin trip-trap vaig entrar per primera volta al seu despatx, ahir, a la vetlla! — Don Eladi: li voldria demanar un favor. Vostè es riurà da mi. — Ell, més boig que jo, plens de foc els ulls, em prengué la mà entre les seves i em va asseure al seu costat. Les nostres mans estaven fredes, tremoloses i no sabien separar-se. — Aprofitem el temps, em diu ell (el cor em va saltar). Ja parlarem del que vostè vol quan s'acosti algú. Deixi'm dir ara amb els llavis el que per falta d'ocasió no li han dit mai i vostè ja sap. Jo l'estimo, l'estimo, estic perdut per vostè. No sóc poruc; sóc prudent, potser egoista; jo no vull perdre la posició que vostè té dins d'a-

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

Etapes d'un viatge

VII

De Berlín estant

Arribàrem a Berlín en un dia típic de la tardor dels països del nord i centre d'Europa. El cel, completament cobert d'una boirina color cendrada; els camps, tots humits per les persistents pluges, que ja no cessen fins ben entrat l'hivern; tota la Natura impregnada d'un ambient de tristor. En el viatge un alemany ens havia dit que en aquest país l'home ha de sostenir una lluita contínua amb la terra estèril. No obstant, vaig poder observar que tota la grandesa d'Alemanya s'asseia sobre una agricultura avançada i sobre aquest esforç per dominar la pobresa del seu sòl.

En passar per la Unter den Liden, de vinguda de l'estació, recordava l'altra lluita tenaç d'Alemanya, la lluita per la seva llibertat i per la seva grandesa. Pocs pobles han hagut de vèncer com ella tants recels, tantes suspicàcies, tantes dificultats, per assolir la unitat política de la raça, consagrant la seva independència. El secret d'aquesta contínua oposició, d'aquests obstacles barrant tostemps el seu camí de reivindicacions nacionals, és el secret de bona part de la història d'Europa, sobretot en l'època contemporània.

La immensa vitalitat del poble alemany va vèncer totes les traves que s'oposaren a la realització dels seus ideals nacionals, convertint-se, d'una denominació geogràfica composta per un eixam d'Estats artificials, en una gran nació. El major mèrit de Prússia és haver estat la primera que albirà la necessitat d'unificar els destins de la raça. Els constructors de la unitat nacional, troben finalment amb Bismarck l'home providencial que sabé modelar les ànsies sempre vives en el cor de tot el poble germànic, donant realitat als somnis dels patriotes, freturosos d'obtenir una gloriosa consagració a son esforç ininterromput envers la unitat.

Està segurament en el destí d'Alemanya, la tendència a passar ràpidament de les grans victòries als grans fracassos. No és aquesta la primera vegada que es produeix d'enfonsament de l'Imperi després d'haver culminat en son poder i grandesa. La desfeta del Sacre Imperi, la destrucció del reialme de Frederic el Gran pels exèrcits napoleònics i la derrota del 19, són la successió de caigudes i redreçaments a què fou sotmesa la raça germànica, i és notable observar que, després d'aquelles crisis més o menys llargues, s'amplia el seu poder i la seva influència, sortint rejovenida i amb major vitalitat, si hi cap, que en les èpoques d'esplendor.

La història d'Alemanya encara creure en la seva reconstitució actual, però no hem de pensar a trobar-la a Postdam ni en els símbols representatius del passat, sinó en les lluites dels carrers, en les nobles inquietuds del poble. El gran mal de l'Alemanya d'avui, és la situació de la classe mitja, de la petita burgesia, que és el nervi de tota nacionalitat, puix la seva arma més poderosa, l'estalvi, queda de fet anullada, per una raó: que la família que estalvia diners s'exposa a perdre en un sol dia més de la meitat del valor que tenien quan els adquirí. L'industrial venç aquesta dificultat, comprant nova maquinària amb els seus guanys; així, l'utillatge de la indústria alemanya és avui molt millor i molt més nombrós que abans de la guerra, però l'home que viu de la seva professió i no pot fer altra cosa amb els seus guanys, després de satisfetes les seves necessitats, que guardar-los per a preveure les incerteses del demà, travessa moments veritablement tràgics.

No obstant — ben al revés d'Àustria — hem trobat una Alemanya que no es resigna a morir, que pugna per viure, per alliberar-se del jou de la derrota i renéixer triomfal en la història futura; i aquest esperit impregnat de vida nova i d'ànsies d'alliberament flameja cada dia i s'endevina en cada esdeveniment. Abans d'obrir a la Unter den Liden hi va haver una lluita a ple sol, entre comunistes i nacionalistes. Hi hagué 40 morts. Un amic nostre, nou vingut també, ens deia que era un símptoma de disgregació; nosaltres, ben al contrari, hi apreciàvem un símptoma de vitalitat. Sortós el país que té màrtirs d'ideals; que posseeix fills que es baten noblement, presentant el pit i ofrenant la vida en holocaust a la seva fe! Els pobles morts tenen per motel els de la bíblica llegenda; són llacs sense ones, d'aigües tèrboles i immòbils; a vegades, sota les aparències mortals, brolla la venalitat, s'agiten les passions estèrils, creuxeix la impotència, i tot aquell teixit d'abominables xacres pot donar, en un moment donat, si es rodeja d'hàbils mixtificacions, fins una sensació de grandesa i de benestar. Però demaneu-los, a aquests pobles, homes de lluita, herois d'ideals, batecs d'inquietud — que són font de nova vida — i aleshores cauen totes les bambalines teatrals, cessen els jocs de llum que embellien l'escena, s'esfumen les aparències encisadores, i advertiu quelcom pitjor que la mort mateixa, quelcom que mai el temps no pot convalidar: la mort sense redempció possible, sense resurrecció gloriosa, que és la pèrdua de tota fe.

Alemanya n'està plena, d'aquesta fe en el seu esdevenidor que engrandeix els pobles i és el secret de llur immortalitat. Al comunisme hi oposa el nacionalisme, al monarquisme de l'antic temps hi oposa un esperit de democràcia. D'aquest xoc de contradictòries concepcions en sortirà l'Alemanya de l'esdevenidor.

Seria lamentable per a Europa que aquesta nova ascensió del poble alemany, coincidís amb una altra conflagració mundial, amb una altra gran guerra devastadora. Dues races, la germànica i l'eslava — representada per Rússia — s'uneixen cada dia més en l'adversitat i es confonen en un mateix delit d'assolir la plenitud. Quina nació, quin Estat, tindrà prou força i merexerà prou prestigi per a sentar, abans que la lluita esclati, les bases fermes de la pau?

En fer-nos aquesta pregunta hem pensat un moment, en ales d'un bell ensomni, en el que podria ser el nostre poble, en el paper que podria jugar una Ibèria lliure dins dels destins del món. Ella seria el contrapès que podria servar la pau i allunyar el conflicte; a ella li era donat salvar l'Austria en ruïnes, ajudar els vençuts alliberant-los del desastre econòmic, compensant així els vencedors de part de les pèrdues de les quals mai no es recobraran. Una gran Ibèria preparada amb temps per acomplir el gloriosíssim destí de pacificadora, podria fer molt del que Nord-Amèrica no farà per mancar-li l'espiritualitat que distingeix els pobles representatius del nostre continent... Però que lluny estem d'aquests altíssims ideals. Catalunya, que sent i conviu el neguit i l'angúnia d'aquests moments solemnes, en què tot fa augurar l'advenir d'un nou món entre la desfeta dels falsos principis sobre els quals s'assentava la vella Europa, no és, per ventura, un punt lluminós voltat d'ombres i en lluita contínua amb l'ambient de negacions que la rodeja?

EDUARD AUNOS.

Berlín, 16 d'octubre de 1922.

Musicals

L'Afició Artística, amb motiu del canvi d'estatge, té organitzat com a inauguració oficial el dia 5 de novembre, a dos quarts de deu de la nit, un concert líric musical a càrrec de valuosos elements al seu nou estatge, Ronda de Sant Pau, 77 i 79.

Promet ésser un veritable èxit la dita festa per la seva importància. Per invitacions a la secretari, de nou a onze de la vetlla.

Mort d'Alfred Capus

La notícia

París, 1. — Aquest matí ha mort l'escriptor Alfred Capus, membre de l'Acadèmia Francesa. — Havas.

El literat

L'autor dramàtic francès que acaba de morir nasqué a Aix l'any 1858. Ingressà a l'Escola de Mines, a la qual estudià fins a obtenir el títol d'Enginyer, dedicant-se poc després a la literatura i al periodisme. Aviat conquerí un nom amb les cròniques enginyoses a «Le Gaulois», «L'Echo de Paris», «Le Figaro», «La Revue Bleue» i «La Ilustration», escrites en un estil lleugerament irònic i plenes de fantasia, qualitats que posà molt de relleu en els diàlegs satírics que publicà regularment a «Le Figaro» a partir de 1893.

Publicà novel·les pertanyents al gènere realista, entre les quals hi ha: «Les honnêtes gens» (1878), «Qui perd gagne» (1890), «Faux départ» (1891), «Monsieur vet rire» (1893) i «Années d'aventures» (1895), obres que tingueren escàs èxit.

En canvi en l'escena francesa ha obtingut triomfs que el col·locaren entre els primers autors dramàtics de la República veïna. «Brignol et sa fille» (1895), en la qual revela la compassió i indulgència que hi inspiren a l'autor les faltes humanes, fou unànimement aplaudida. A aquesta seguiren «L'innocent» (1896), en quatre actes, estrenada al teatre del Gymnasse; «Rosine» (1897), «Les Petites Folles» (1897), «Mariage bourgeois» (1898), «Montaigleurs» (1898), «Les mains de Léontine» (1900), i «La Bourse ou la vie» (1900). D'ençà de l'estrena de «La Veine» (1901), figura al costat dels primers autors dramàtics francesos. A aquesta producció seguiren: «La Petite Fonctionnaire» (1901) i «Les deux Ecoles» (1902), que li donaren fama com a autor còmic. La peça de costums «La Chatelaine», d'assumpte seriós (1902), estrenada a la Renaissance, obtingué també un èxit franc, no podent-se dir el mateix de la titulada «La beau jeune homme» (1903), estrenada a Varietés, que fracassà. Al contrari amb «L'Adversaire» (1903), escrita amb col·laboració amb Manuel Aréne, que li valgué un triomf en la Renaissance. Per aleshores el Comité de la lectura de la Comèdia Francesa admeté la seva obra titulada «Nôtre Jeunesse» (1904), obra que fou seguida de «Monsieur Piégois» (1905), «L'Attentat» (1906), «Les Passegères» (1906), «Histoires de parisiens», «Les deux hommes» (1908), pertanyent al gènere seriós, també estrenada a la Comèdia Francesa, i del «L'Oiseau blessé» (1908).

Coneixedor del món i del cor humà, observador sagaç i minuciós, optimista, enemic de totes les nebulositats, parlista elegant i distingit, mestre en la tècnica escènica i en l'art de moure els personatges i posar les obres en escena, la gran experiència que posseïa de la vida és la base de les seves produccions. Els seus esforços es dirigien a divertir el públic, sense molestar-lo ni aburrir-lo amb un excés de filosofia psicològica i moral, tendint únicament a reproduir la vida moderna sota els seus diversos aspectes, podent afirmar-se que actualment era l'autor dramàtic més parisenc de França. Manejava amb rara habilitat la ironia, que sota la seva ploma no arribà mai sarcasme, i esmaltava les seves obres de pensaments enginyosos i cultes.

La seva obra «Robinson» adquirí també anomenada. Era acadèmic i en l'actualitat exercia la direcció política de «Le Figaro».

A. C. S. l'escriptor francès.

Publicacions rebudes

— Darrers números de «Joventut», de Sabadell.

— «Minerva». Darrer quadern.

— «D'ací d'allà».

— «Blanco y Negro». Darrer número.

— «Revista Popular». Número d'aquesta setmana.

«El Deber». Setmanari d'Acció Catòlica d'Olot. Número 135.

La victòria feixista

Interessants episodis del moviment

EL REI A ROMA

El Consell de ministres de divendres acabà a les set de la tarda. Immediatament el senyor Facta es dirigí a l'estació a esperar l'arribada del rei, que havia sortit a les dues de Sant Rossore en tren especial. El rei arribà a les vuit i tot just hagué baixat del tren va estrènyer la mà al senyor Facta, entrant després amb ell a la saleta reial, on parlaren alguns minuts. Després sortiren a la plaça de l'estació, en la qual s'havia reunit una gran multitud de nacionalistes i feixistes que feren una afectuosa demostració de simpatia al rei amb visques i crits entusiastes.

El rei marxà en automòbil en direcció al Palau, mentre la multitud el seguia aclamant-lo. El senyor Facta, en un altre automòbil, es va dirigir a l'Hotel de Londres, on s'estatja.

Més tard, a dos quarts de deu, el senyor Facta anà al Palau, celebrant amb el rei una llarga conferència. Es va saber que el dissabte al matí el rei començaria les consultes.

LA MOBILITZACIO DELS NACIONALISTES

Ja d'abans del Congrés de Nàpols era un fet conegut l'aliança dels nacionalistes i feixistes. Aquestes dues forces discrepaven en el punt fonamental de la monarquia, però des que els feixistes declararen acceptar-la, no hi hagué disparitat notable de criteri en el programa dels dos partits.

Així veiem els nacionalistes sumarse al moviment feixista. El divendres, la direcció del partit comunica la següent nota:

«La Junta executiva de l'Associació Nacionalista italiana, havent examinat la situació política, ha autoritzat a la inspecció general dels «Sempre a punt», que ordeni la mobilització general de les milícies. Els mobilitzats romandran a disposició dels respectius comandants en espera d'ordres; els comandants es mantindran en contacte amb les seccions i amb les secretaries regionals i provincials, en els quals resta la responsabilitat de l'acció política. Han estat trameses instruccions detallades.»

El mateix dia es publicaren proclames de mobilització nacionalista a Florència, Pisa, Lucca Livorno i Milà.

ELS «ARDITI» DE D'ANNUNZIO

En canvi, l'Associació Nacional «Arditi d'Itàlia», publicava a Milà la següent nota:

«El Comitè Central de l'Associació Nacional dels «Arditi» d'Itàlia, reunit amb urgència per a examinar la situació política creada a causa dels darrers esdeveniments, referman el jurament de rígida fidelitat al comandant Gabriel d'Annunzio, cap dels «Arditi d'Italia», ordena a totes les seccions dependents que es mantinguin rígidament apartats de la lluita d'avui, en espera de les ordres que podrien ésser trameses directament del comandant i del Comitè central.»

LA DIRECCIO FEIXISTA A MILA

Ja hem deixat consignat que Mussolini, després de la seva ràpida estada a Roma, havia marxat el dijous a la nit a Milà. I és en aquesta gran capital del treball d'Itàlia que s'estableix la direcció del moviment feixista. El dissabte al matí apareix la següent proclama del quadrumvirat que havia assumit la direcció:

«Feixistes! Italians!

L'hora de la batalla decisiva ha sonat. Fa quatre anys que l'exèrcit nacional inicià en aquest dia la suprema ofensiva que el va portar a la victòria; avui l'exèrcit de les camises negres reforma la victòria mutilada i apuntant directament sobre Roma la porta a la glòria del Campidoglio. Des d'avui són mobilitzats tots els feixistes. La llei marcial del feixisme entra en ple vigor. Darrera les ordres del cap, els poders militars, polítics i administratius de la direcció del partit, vénen reunits en un quadrumvirat secret d'acció amb comandament dictatorial.

L'exèrcit, reserva i salvaguarda suprema de la Nació, no ha de participar en la lluita. El feixisme renova la seva altíssima admiració a l'exèrcit de Vittorio Veneto. No contra els agents de la força pública marxa el feixisme, sinó contra una classe feble deficient que en quatre llargs anys no ha sabut donar un Govern a la Nació.

La classe que forma la burgesia productiva sap que el feixisme vol imposar una disciplina a la Nació i ajudar totes les forces que augmenten l'expansió econòmica i el benestar. La gent del treball, del camp, de les oficines, del transport i dels empleus no han de tenir cap temor del poder feixista. Llurs drets justos seran lleialment defensats. Serem generosos amb els adversaris inermes, però inexorables amb els altres.

El feixisme estén la seva espasa per tallar els excessius nusos de Gordio que entrebanquen i entristeixen la vida italiana.

Som Chiamiamo, Iddio i l'esperit dels nostres cinc cents mil morts són testimoni que un sol impuls empeny, una sola voluntat es recull, una sola passió s'inflama: contribuir a la grandesa i a la salvació de la pàtria.

Feixistes de tota Itàlia!

Sosteniu els esperits i les forces romànicament. Es necessari vèncer i vencerem.

Visca la Itàlia! Visca el feixisme!

El Quadrumvirat.»

EL PAPA EXORTA A LA PAU

El dissabte al matí es feia pública la següent lletra, tramesa pel Sant Pare als bisbes d'Itàlia»:

«Tot just fa alguns mesos, davant els mals i la lluita fratricida que dissortaven el nostre dilecte país, Us dirigia una calorosa crida, exortantvos a dirigir particularment la Vostra pastoral sol·licitud a l'obra de pacificació de les ànimes i dels cors. Bé sabem amb quina premura vàreu respondre al nostre Patern convit, però malgrat això, la tan desitjada tranquil·litat no ha tornat encara entre el dilecte poble d'Itàlia, i la Nostra ànima és altra vegada adolorida profundament, al veure els mals, encara més greus, que amenacen el benestar material, moral, religiós, retardant molt la curació de les profundes ferides, dolorós rastre dels llargs anys de guerra.

Fidel a la missió de caritat, confiada del Diví Redemptor, Nos sentim la imperiosa necessitat d'endreçar novament a tots els ciutadans d'Itàlia, una paraula de caritat i de pau, en nom de la fraternitat que a tots els uneix en l'amor a aquesta terra tan beneïda de Déu, en nom especialment d'aquella fraternitat més noble, perquè és sobrenatural, que en la religió de Nostre Senyor Jesucrist uneix els fills d'Itàlia en una sola família. Nos, cridem, amb les paraules de Sant Esteve (Act. VIII-26, «Viri fratres estic ut quid no cetis alter utrum»?

I vosaltres, venerables germans, voleu augmentar de zel en l'obra santa de pacificació, tan prompta empresa, exorteu a tots aquells que són posats a la vostra direcció a imitar, i, si potser, a sacrificar, pel bé públic, el propi desig, inspirant-se dels principis cristians de l'ordre i als sentiments de caritat de mansuetud i de perdó, dels quals el diví Mestre n'ha fet als seus fidels llei suprema. Que recorrin aquests sincerament a Jesucrist: Eph. XI, 14: «Cui est pax mostra?» Perquè sols estimant a Ell, s'estimaran també entre ells i en la fraternal cooperació, contribuiran a aquella prosperitat general de la qual després tots en gaudiran els fruits. D'aquesta tan desitjada reconciliació, sigui entretant penyora i auspici la Benedicció apostòlica que de cor endrecem a Vós, venerable germà, a la Vostra clerecia i a tots els fidels posats a la vostra direcció.

Del Vaticà, el 28 d'octubre de 1922. —Pius XI.»

PROCLAMACIO I REVOCACIO DE L'ESTAT DE GUERRA

La mobilització feixista havia pres el divendres enormes proporcions en tota Itàlia, ocupant les legions governs, prefectures, estacions, etc. A Cremona, Perugia, Alessandria, Mantova i altres localitats, havien assumit inclús el govern absolut per haver fet causa comú amb ells les autoritats.

A Roma mateix, fou organitzada la mobilització per a fer una acció demostrativa de forces. A l'efecte, el comandant de les esquadres romanes dona l'ordre que a les dotze del dissabte tots els mobilitzats fossin al local del Feix. A l'ordre de mobilització seguia aquest advertiment:

«Itàlia travessa un moment de gravetat tan excepcional com mai s'hagi registrat en la seva història. Per un no-res, per un error d'un senyal, per un acte d'impaciència jovenívola, la sort de la Nació pot ésser compromesa. Com també per un senzill refús d'obediència, per un senyal de feblesa pot crear-se un estat d'ànim que comprometi la vida d'una Nació. Avui a tots els feixistes ha d'ésser sagrat un sol deure: aquell de la disciplina ferrea, muda i cega, disciplina a les ordres dels caps, els quals són els únics que tenen la responsabilitat de les mesures per a superar l'hora greu que representa per la nació. Aquell que avui critiqui és un derrotista i aquell que escampi la manca de fe contra els caps és un traïdor de la causa feixista; aquell que falti al lloc assenyalat pels caps és un desertor. I pels derrotistes, pels traïdors i pels desertors no hi ha lloc al feixisme».

Essent tan crítica la situació dissabte al matí es va reunir el Consell de ministres dimissionari i sobre el resultat de la seva deliberació, l'Agència Stefani donava el següent comunicat:

«El Consell de ministres ha decidit la proclamació de l'estat de guerra a totes les províncies del Regne, a començar el migdia d'avui, 28 d'octubre.»

Un altre comunicat referia que el Consell de ministres, estava reunit permanentment al Palau Viminal rebent contínues noves de les diverses províncies i ordenant mesures per a mantenir l'ordre. Al mateix temps havia redactat la següent proclama al país:

—S'han esdevingut manifestacions sediciosses en algunes províncies d'Italia, coordinades pel fi d'obstaculitzar el normal funcionament dels poders de l'Estat i per tal de llançar el País a la més greu pertorbació.

El Govern, fins al punt que era possible, ha cercat totes les vies de conciliació en l'esperança de portar la concòrdia en els ànims i d'assegurar la tranquilla solució de la crisi. Davant les temptatives insurreccionals, el Govern dimissionari té el deure de mantenir per tots els mitjans i a qualsevol preu l'ordre públic i complirà completament aquest deure per a salvaguàrdia dels ciutadans i de les lliures institucions constitucionals.

Entretant, els ciutadans cal que conservin la calma i tinguin confiança en les mesures que ha adoptat la Seguretat pública.

Visca la Itàlia! Visca el Rei!»

Signat: Facta, Schauzer, Amendola, Taddei, Alessio, Bertone, Paratore, Soleri, De Vito, Anile, Ricció, Bertini, Rossi, Dello Sbarba, Fulci i Luciani.

Unes hores després, un altre comunicat de la mateixa agència, donava la següent nova:

«L'Agència Stefani està autoritzada per anunciar que les mesures de proclamació de l'estat de guerra han estat suspeses.»

La «Idea Nazionale» donava d'això la següent explicació:

«Resulta de font absolutament autoritzada que la raó de la suspensió de les mesures de l'estat de guerra és derivada del refús de S. M. el Rei a signar el decret.»

LES CONSULTES DEL REI

El rei va rebre al Quirinal dissabte, a dos quarts d'onze, al president del Senat senyor Tittoni; a dos quarts de dues, al president del Congrés senyor Nicola; a les dues, al senyor Cocco Ortu, i a dos quarts de tres al senyor Salandra.

A les quatre de la tarda, els dirigents del partit feixista presents a Roma, comunicaren telegràficament i telefònicament al senyor Mussolini i altres caps del moviment en diverses províncies, les darreres noticies sobre la nova orientació de la situació després de la suspensió de l'estat de guerra. A tots els organismes del partit feixista, els foren donades disposicions conforme a la fase plenament resolutiva en què havia entrat la crisi. En absència del senyor Mussolini fou rebut pel Rei en nom dels feixistes el vice-president del grup parlamentari senyor Devecchi.

A més, el rei va rebre també les visites dels senyors Federzoni, Orlando i De Nava.

A les sis del vespre, anà novament al Quirinal el senyor Salandra, el qual, abans, havia rebut els representants feixistes.

Donada la multiplicitat de converses hagudes durant el dia al Quirinal, s'havia estès el convenciment de la possible formació d'un ministeri presidit pel senyor Salandra. Però una edició del «Giornale d'Italia», afirmava que Mussolini ni els seus amics acceptaven entrar a formar part d'aquest ministeri.

MANIFESTACIONS POPULARS

Coneguda de tot el poble la suspensió de l'estat de guerra durant el vespre, es produiren diverses manifestacions de feixistes i nacionalistes als crits de «Visca la Itàlia! Visca el Rei!»

Una imponent manifestació, a la qual participaren molts milers de ciutadans, se situa davant del Quirinal, essent aclamat el rei, la casa de Savoia i la Itàlia.

El Consell Comunal de Roma, presidit pel síndic, es presentà a les set al Quirinal, essent rebut pel rei.

«El Síndic — deia un comunicat oficiós — amb paraula sòbria i vibrant — digué al Sobirà, com a intèrpret de Roma, els sentiments d'afecte i de devoció immutables dels ciutadans que una vegada més estaven segurs d'interpretar el pensament de tot el país.

«El rei, molt commogut, remercià al Consell la fervorosa sollicitud de l'acte, expressió d'un sentiment del qual mai havia dubtat i insistí a confirmar com li era particularment grata aquella manifestació dels ciutadans romans. El Rei sostingué cordial conversa amb el Consell i a la sortida de Quirinal aquest uní la seva aclamació de visca el Rei i visca la Itàlia, a les de la multitud, enaltint la Pàtria i al Sobirà.»

MUSSOLINI RESUMEIX LA SITUACIO

Des de la redacció del diari «Il Popolo d'Italia», de Milà, fundat i dirigit per ell, Mussolini estava al corrent dels esdeveniments de Roma i de tota la Itàlia. En l'edició del dissabte al vespre, publicava a «Il Popolo d'Italia», el següent article de Mussolini resumint la situació:

«La situació és aquesta: gran part de la Itàlia septentrional està en ple poder dels feixistes. Tota la Itàlia Central, Toscana, Umbria, Marché, Alto Lazio, està ocupada per les camises negres. On no han estat preses per assalt les comissaries i les prefectures, els feixistes han ocupat estacions i correus, ço és, els nusos nerviosos de la vida de la Nació. L'autoritat política — una mica sorpresa i molt espantada — no ha estat capaç d'afrontar el moviment, perquè un moviment d'aquesta mena no es conté i encara menys s'engabia. La victòria es dibuixa ja vastíssima, entre el sentit quasi unànime de la Nació. Però la victòria no pot ésser mutilada per combinacions d'última hora. Per arribar a una transacció Salandra no valia la pena de mobilitzar. El govern ha d'ésser netament feixista.

El feixisme no abusarà de la seva victòria, però cal procurar que no vingui disminuïda. Ningú ha de torbar la bellesa i la fogositat del nostre gest. Els feixistes han estat i són meravellosos. Llur sacrifici és gran i ha d'ésser coronat d'una victòria pura. Tota altra solució és per rebutjar. Comprenguin els homes de Roma que era hora de finir-la amb vots formulats mil vegades en ocasions menys greus i sempre trepitjats. Comprengui'n també que en aquest moment la solució de la crisi pot obtenir-se encara en l'àmbit de la millor ortodòxia constitucionalitat, però que demà serà massa tard. La inconsciència de certs polítics de Roma oscilla entre el grotesc i la fatalitat. Que es decideixin. El feixisme vol el poder i el tindrà!»

De Turquia estant

L'entrada triomfal del general Refet Patxà

Les tropes kemalistes no han entrat a aquesta urbs. El comandament anglès ha negat el permís de trànsit a pretext que el conveni de Mudània, signat darrerament, no en resa paraula, realment temorenc d'excessos de la soldadesca triomfant en posar-se en contacte amb les multituds turques, folles d'alegria.

Les lleis, però, per dures i severes que siguin, necessiten ésser aplicades amb certa espiritual flexibilitat, ja que no n'hi ha prou, de la força, per mantenir-les, i en aquest cas concret ha calgut fer-ho així. L'entusiasme arborat d'aquestes gents no era fàcil d'esvair-se. Calia donar-los un objecte de culte: en poques paraules, canalitzar la passió nacionalista. I obeint a aquesta idea s'és permesa l'entrada del general Refet Patxà, comissari extraordinari de la Tràcia, nomenat pel Govern d'Angora.

Assenyalada la seva arribada per a les dotze del migdia, a les deu ja els carrers d'Estambul, fins al pont, eren plens de gom a gom, d'una munió vinguda de totes les contrades dels voltants amb penons, banderes, trofeus i músiques. Hi eren, demés, tots els nuclis i cercles de la capital, escoles de nois i noies, i al lloc del desembarc el prefecte de la ciutat, amb totes les delegacions oficials, i els representants del Soldà, príncep hereu, ministeris etc.

Fins a dos quarts de quatre — s'ignoren els motius del retard — no va arribar. Ningú va abandonar el seu lloc. Des de la plaça Cabatache a Fatih, una distància aproximada de Colomb a Gràcia, sis o set rengles de gent atapeïda, cantant a cor, i per agrupaments, cançons patriòtiques, essent-ne els preludiadors els nois i noies de les escoles amb llurs mestres i mestresses.

Aquella multitud, enarborant en l'atur tantes banderes, que eren un sol símbol, realitzava plenament aquelles magnifiques estrofes del nostre poeta: «Al damunt dels nostres cants», «aixequem-la ben triomfanta». Mai hom havia contemplat un espectacle tan sever, imponent i grandiós. Els indígenes mateixos sols comparen l'arribada de Refet Paixà amb la del gran Conqueridor que va plantar davant les cimes de Santa Sofia la mitja lluna de l'Islam.

Els estudiants de medicina el portaren a pes de braços des de l'embarcació fins a terra. En aparèixer a la plaça, prop de l'arc de triomf preparat, un crit eixorda els aires; la multitud trencant barreres, es precipita al seu entorn per estrènyer-lo i abraçar-lo. La bandera de la Pàtria s'inclina al seu pas... Moment solemne: el general l'agafa i la besa. Se sacrifiquen els onze xais i puja als cels, fervida i solemnial, la pregària del poble musulmà. El mateix general apareix commogut.

Entre aclamacions i aplaudiments puja a l'auto, i darrera seu totes les muniors fins a Santa Sofia, on altra vegada és portat a pes de braços. Novament se sacrifiquen els xais, mentre un «iman» canta la pregària davant l'entrada. Després d'uns minuts de repòs se celebra una mena de recepció dels elements oficials. L'entusiasme no ha enterbolit la pensa d'aquest home. A cada un d'aquests representants els diu, per resposta el mot just, la paraula precisa. No és l'expressió cortesanament formulària de les nostres recepcions, on s'expressen buidors més o menys harmòniques, per tal de no desentonar: no es respon amb sonores vaguetats; repetim-ho, a cadascú el que es mereix:

Al representant del Soldà: «Expresseu els meus sentiments de fidelitat religiosa al sublim califa.»

Al representant del gran Vizir: «L'Anatòlia no reconeix el Govern de Constantinoble, i, per consegüent, tampoc el seu gran Vizir.»

Al representant del Govern: «El Govern que jo represento no reconeix l'existència de cap ministeri de l'Interior a Constantinoble.»

I així successivament. En aquests moments d'efusió i entusiasme es comença per afirmar el sentiment matriu. Entre la vella Turquia de les austeritats patriòtiques no hi pot haver fusió. Si el món és dels joves, amb més forta raó és dels que creuen i treballen. I Turquia renaix i torna a Europa per un impuls de joventut, per la força de la voluntat i pel sentiment viu, clar, i fins, si voleu, salvatge de la pròpia nacionalitat que no pot, que no deu sotmetre's a altra força que la racial, la que s'és adquirida en les fonts de la història i en les idees i sentiments de la tradició.

I, creient-ho així, Refet Paixà, seguit de les multituds, marxa vers el mausoleu del Conqueridor de Constantinoble. Novament són sacrificats els simbòlics xais mentre adreça al prefecte unes paraules que diuen:

«Constantinoble, és el cor de la gran pàtria islamita i la seva ànima mateixa. Sense Estambul no hi ha turquisme. La Constantinoble del Conqueridor de conqueridors és tota musulmana. Jo us dic a tots, amb la força de tota la meva ànima: — La població de la independent i lliure Constantinoble restarà musulmana i lliure.»

Amb aquests accents de llibertat acaba la jornada d'ahir. Les casernes, els edificis, els llocs estratègics, són encara dominats per l'anglès. La llei la dicta encara el foraster; els esperits, però, són ja alliberats, el costum és ja musulmà.

Així marxa cap a la Tràcia el general Refet Paixà, així anirà a la conferència dels problemes d'Orient el Govern d'Angora, la nova Turquia.

I som dels qui creiem que aquesta vegada la història no es repetirà: l'Anglaterra es retirà noblement i dignament, però es retirarà. Gran és la seva força, immens el seu imperi, però els dominis de l'esperit no poden ésser envaïts. Hi ha encara llibertat per als què la sentin i la mereixen.

Esteve ROLDAN

Constantinoble, 20-X-922.

Visites d'infants al Temple de la Sagrada Familia

El dimarts avançant-se a la festa del dijous, visitaren el Temple Expiatori de la Sagrada Familia, dues seccions de noies del Grup Benèfic de Protecció a la Infancia.

Donava bo de veure a l'esplanada aquella munió de nenes, senzillament i curosament abillades, com rotllaven les figures esculturals, escoltant les explicacions de les persones enteses en l'art de construir; com desfilaven en carrandella d'un taller a l'altre i com la corrua pujava joiosa pels campanars, tan alts, tan grans. Des del pla de terra es veien els triforis curulls d'infants; després els balconets, més tard els ponts, sentint-se el rumoreig i els crits d'alegria. Davallats els 370 esglaons, tot era perlar de les meravelles vistes; els semblava haver vist la costa en un mapa, les cases de Barcelona com si haguessin viatjat amb aeroplà; havien vist uns àngels molt grans i ocells de gran magnitud que volaven vers el portal del Naixement.

Fruïren després de la bellesa del claustre del Roser; contemplaren a la façana del Llevant els signes del Zodíac, amb els estels; veieren al natural detalls que havien vist a la maqueta com qui contempla una casa per a nines, i ho veien gran, excels, massís.

Quan la fosca ja combinava amb el monument, i al cel ja hi havien estels de debò, la corrua infantil va davallar a la cripta i s'acoblà davant del bon Jesús, vivent, amb tota la seva reialesa ll i restà devotament.

Saludaren també al Patriarca Sant Josep, la figura del qual decora la capella del Santíssim i s'acomiadaren cantant la Salve.

La setmana entrant visitarà les obres del Temple Expiatori de la Sagrada Familia, l'Associació Escolar Femenina, establerta a la parròquia de Santa Anna.

Precedirà a la visita una conferència amb projeccions, que donarà a l'estatge de l'esmentada Associació l'arquitecte N'Isidre Puig Boada.

La cursa Penya Rhin

Venen l'infant Alfons i el ministre de Foment

Aquest matí s'ha rebut un telegrama de l'ajudant del Rei comunicant que don Alfons ha decidit que el representi en les curses de «voiturettes» de diumenge, organitzades per la Penya Rin, l'infant don Alfons, al qual acompanyarà el ministre de Foment, senyor Calderon.

En aquest telegrama es diu també que resta aprovat el programa que havia assenyalat la Penya Rin i que és el següent:

L'infant arribarà el diumenge, en l'exprés de Madrid, baixant a Sant Vicens. Allí hi haurà preparat un tren especial que el portarà als Monjos, on esmorzarà.

Després, en automòbil, recorrerà el circuit i dinarà a les tribunes, des de les quals presenciarà les curses.

Acabades aquestes, l'infant assistirà a un te íntim ofert a la torre del senyor Vidal i Ribas i amb el mateix tren especial anirà dels Monjos a Sant Vicens, on agafarà l'exprés de Madrid.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La situació a Itàlia

Ambaixadors dimissionaris

París, 2. — Comuniquen de Washington a la «Chicago Tribuna» que l'ambaixador d'Itàlia als Estats Units senyor Rolando Ricci, ha presentat la dimissió del seu càrrec al Govern de Mussolini. — Havas.

Berlín, 2. — L'ambaixador d'Itàlia a Berlín ha presentat la dimissió del Govern. — Havas.

Salandra i Giolitti elogien a Mussolini

Roma, 2. — La «Gaceta della Puglie» diu que Salandra ha declarat estar favorablement impressionat pels primers actes de Govern realitzats per Mussolini.

Mussolini i l'exèrcit

Roma, 2. — Els oficials de la guarnició de Roma projectaven una manifestació en honor de Mussolini, però aquest, en carta dirigida al Comitè organitzador de l'homenatge, expressa el seu desig que no es porti a cap la manifestació.

«L'exèrcit — diu el cap del Govern — no pot ni ha d'aprovar ni desaprovar els actes del Govern, i sols li correspon obeir i ser la salvaguarda i la seguretat del país.» — Havas.

La reunió de les Cambres

Roma, 2. — Segons la «Idea Nazionale», les Cambres es reuniran d'un moment a l'altre amb l'objecte d'aprovar el pressupost provisional i modificar la llei electoral. Les eleccions tindran lloc la pròxima primavera i s'efectuaran segons el sistema minoritari francès. — Havas.

Els funcionaris que dimiteixen

París, 2. — A «Le Matin» li comuniquen de Roma que diversos alts funcionaris han presentat la dimissió de llurs càrrecs a Mussolini. Aquest no ha aceptat aquesta dimissió i ha dit als dimissionaris que es reservava el dret de separar-los de llurs càrrecs fins que ho consideri oportú. — Havas.

El Govern de Constantinoble

Manifest i dimissió

Constantinoble, 2. — S'espera que avui el Govern de Constantinoble publicarà un manifest al poble i seguidament presentarà la dimissió. — Havas.

Destitució del Soldà

París, 2. — Comuniquen de Constantinoble a la «Chicago Tribuna» que l'Assemblea d'Angora ha proclamat la destitució del soldà i nomenat governador de Constantinoble a Kiazim Karabekir Patxà.

Afegeix el despatx que l'Assemblea s'ha reservat el dret d'elegir el cap d'Estat, sense drets dinàstics, i que el pòble sobirà ha reemplaçat el nom d'«Imperi Otomà» pel d'«Estat Turc». —Havas.

Els turcs a Tràcia

Londres, 2. — Comuniquen de Constantinoble que s'observen alguns indicis que permeten suposar que els kemalistes tenen la intenció d'organitzar un exèrcit a Tràcia. En vista d'això els aliats han fet present a Angora la necessitat de guardar respecte a totes les clàusules de l'acord de Mudània. — Havas.

Soldats francesos morts?

París, 2. — Le «Petit Parisien» publica, acollint-ho amb tota classe de reserves, un despatx d'origen britànic donant compte de què una partida kemalista ha donat mort a Andrinópolis a tretze soldats francesos.

Afegeix el despatx que la guarnició grega de Karagach acudí immediatament en auxili del destacament francès.—Havas.

Assassinats a Esmirna

Londres, 2. — Segons el «Daily Telegraph», la colònia grega en aquesta capital ha tingut notícia de què les dues germanes del gran arximandrita doctor Pagounis foren assassinades ahir a Esmirna. — Havas.

Amenaces d'Esmet Patxà

Londres, 2. — Telegrafien de Constantinobla a l'Agència Reuter que en el discurs pronunciat davant l'Assemblea d'Angora per Esmet Patxà posà de relleu la potència de l'exèrcit kemalista, el caràcter pacifista del qual li ha capiat el respecte i l'admiració de les potències, però que malgrat aquest caràcter, res seria capaç de detenir la seva marxa si la pau del món exigís que avancés. — Havas.

Els afers d'Alemanya

La Comissió de Reparacions

Berlín, 2. — En vista que les negociacions de la Comissió de Reparacions es prolonga més del que es creia, la reobertura del Reichstag ha estat ajornada. Es creu que el Parlament podrà reunir-se de 2 al 14. — Havas.

Declaracions de Ludendorff

Berlín, 2. — El mariscal Ludendorff ha comunicat a la premsa la declaració de què creia imminents nous assassinats polítics comesos per les organitzacions amb les quals està en relació. — Havas.

La Comissió aliada de control militar

Londres, 2. — Als círcols oficials es desmenteix la noticia segons la qual s'havia tractat de suprimir la Comissió interaliada de control militar a Alemanya. — Havas.

La cotització del marc

Berlín, 2. — Els socialistes han donat a la Comissió de caps de partits polítics una proposició encaminada a posar remei immediat a la depreciació del marc, reclamant mesures eficaces per a la percepció dels impostos, un règim rigorós per a evitar l'especulació de les divises, l'emissió d'un empréstit a l'estranger i l'establiment d'un control sobre les Empreses i Societats industrials que amb llurs operacions contribueixen a la baixa del marc. — Havas.

Noticies de Mèxic

Afusellament del General Murguia

Mèxic, 2. — El general Murguia, cap dels rebels, ha estat afusellat. — Havas.

El Consolat de Nova York

Nova York, 2. — Ahir obrí de nou les seves oficines el consolat de Mèxic. — Havas.

L'herència dels Habsburgs

La Societat de les Nacions

Londres, 2. — La «Pall Mall Gazette» publica que la Societat de les Nacions ha decidit reclamar dels hereus de l'ex-emperador Carles la restitució de tots els béns privats que els llegà situats a Austria o en estats que formaren l'imperi dels Habsburgs. — Havas.

La Conferència Internacional del Treball

La delegació espanyola

Ginebra, 2. — La delegació espanyola en la Conferència del Treball ha ofert un banquet a les altres delegacions. El comte d'Altea pronunciá un discurs agraint el nomenament d'Espanya per a formar part del Consell.

Parlà després el comte d'Altea lord Burham, el qual pronuncià un breu discurs, enaltint les rellevants virtuts de la raça llatina, la qual ha estès els beneficis de la civilització a tot un continent.

M. Fontaine, president del Consell d'Administració, va fer present la valuosa cooperació d'Espanya en l'obra cridada a realitzar per l'Oficina Internacional.

S'aixecà seguidament M. Albert Thomas, el qual pronuncià un bell discurs, en el qual al·ludí a l'esperit de conciliació de què dóna exemple el representant d'Espanya, tenint paraules en extrem enaltidores per al comte d'Altea, pels seus treballs en pro de l'entitat.

El senyor Dumeta, amb eloqüents paraules, en les quals resplendeix el verb castellà, estableix un paral·lel entre es pobles conquistadors i els alliberadors d'Amèrica.

— Tots els pobles d'Amèrica — afegí — contemplen amb admiració la tasca d'Espanya en aquell continent, que ha eintetitzat la seva llibertat en el monument a Simó Bolivar.

Tots els oradors foren entusiàsticament aplaudits.

La festa organitzada per la representació espanyola ha resultat lluidíssima i contribuirà a assentar el prestigi i la simpatia de què gaudeix Espanya. — Havas.

Les eleccions municipals angleses

Derrota dels treballistes

Londres, 2. — Segons els primers informes que es reben dels resultats de les eleccions municipals a provincies, els treballistes perden nombrosos llocs. Han perdut llur representació en 112 municipis i l'han guanyat solament en cinc.

A Plimouth i Liverpool han perdut els treballistes set i nou llocs respectivament.

Fins ara els conservadors han guanyat cent llocs i n'han perdut onze. —Havas.

La situació de Grècia

Calogeropulos alliberat. Les eleccions

Londres, 1. — D'Atenes telegrafien dient que el senyor Calegeropulos ha estat allliberat.

Les eleccions per al nou Parlament seran el dia 20 de l'actual. — Havas.

Poincaré a Mussolini

París, 1. — M. Poincaré ha enviat un telegrama al senyor Mussolini, contestant al que li adreçà notificant-li el seu advenlment al poder. — Havas.

Els francesos i la nota d'Angora

París, 1. — Als círcols polítics francesos es considera satisfactòria la nota del Govern d'Angora en la qual accepta la invitació que li ha estat feta pels aliats per a pendre part en la Conferència de la pau que ha de celebrar-se a Lausana.

Per altra part, i a propòsit de les objeccions formulades pel Govern d'Angora contra la inclusió del Govern de Constantinoble en el missatge d'invitació a la dita Conferència, als círcols polítics es creu que aquelles objeccions no atènyen als aliats, sinó que correspon als elements directors de Constantinoble i Angora la iniciativa d'arribar a un acord per a establir la representació de Turquia en aquella Conferència.—Havas.

Londres, 1. — Comuniquen de Constantinoble a l'Agència Reuter:

Vist que el Govern d'Angora no està disposat a pendre part en la Conferència de Laussanne, en el cas d'estar-hi representat el Govern de Constantinoble, queda plantejada la qüestió de l'Estatut d'aquest últim Govern.

Els ministres de Constantinoble han celebrat Consell extraordinari per a tractar de l'assumpte, i en aquesta reunió han acordat dirigir al Govern d'Angora una Nota demanant que es mostri conciliador, ja que tots dos Governs procurin obtenir el mateix.

En aquesta Nota, que ja ha estat remesa a Angora, es demanen consells i instruccions que el Govern de Constantinoble es mostra disposat a escoltar i portar a la práctica, però el Govern d'Angora es mostra intransigent en absolut, i no vol donar facilitats a la Sublim Porta; al contrari, està resolt a no voler-ne reconèixer l'existència.

L'Assemblea Nacional ha resolt deixar sense resposta la carta del Gran Visir de Constantinoble i considerar les autoritats d'aquella capital com a un simple Consell provincial. — Havas.

França i el Vaticà

L'estatut de l'Església francesa

Roma, 1. — Ahir, el Papa va rebre l'ambaixador de França prop del Vaticà, senyor Jonnart.

El Vaticà està acabant l'estpdi de l'Estatut legal de l'Església a França. Sa Santedat sembla que donarà a conèixer la seva decisió en aquest afer, aprovant el projecte d'associacions diocesanes, les quals associacions s'ha reconegut que estan conformes amb el Dret francès i amb el Dret canònic. — Havas.

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona, 2 novembre.

4 per 100 interior, comptat	70'65
» fi mes	00'00
» fi pròxim	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)	96'75
Banc d'Espanya	593'00
Arrendatària de Tabacs	000'00
Stat. Gral. Sucr.ª-Obligacions	00'00
» » » Ac. preferides	00'00
» » » » ordinàries	29'00
Francs	00'00
Lliures	00'00
Banc Espanyol Rio Plata	229'00
Cèdules Hipotecàries	99'95

PREMI DE L'OR

(Preus de compra)

Alfons	125'50	per cent
Isabel	129'00	» »
Unces i mitges unces	124'50	» »
Quart d'unca	124'50	» »
1|16 d'unca	124'50	» »
Francs	125'00	» »
Dòlars	6'47	» »
Lliures	31'40	» »

Barcelona, 2 novembre.

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa **SULER I TORRA GERMANS**, Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1.

PREUS DE COMPRA:

Bitllets:	Francesos, 45'30
»	Anglesos, 29'10
»	Italians, 27'75
»	Belgues, 42'25
»	Suissos, 119'75
»	Portuguesos, 0'30
»	Alemanys, 0'20
»	Austriacs, 0'02
»	Holandesos, 2'35
»	Russos, 0'00
»	Grecs, 00'00
»	Suecs 1'63
»	Noruegs, 1'05
»	Dinamarca, 1'20
»	Romania, 4'00
»	Turquia. 00'00
»	Estats-Units, 6'48
»	Canadà, 6'00
»	Argentins, 2'28
»	Uruguais, 4'90
»	Xilens, 0'70
»	Brasilers, 0'60
»	Bolivians, 1'35
»	Peruans, 20'00
»	Paraguais, 0'10
»	Venezuela, 00'00
»	Japonesos, 2'80
»	Algerins, 44'25
»	Egipte, 29'00
»	Filipins, 2'75

A PUNT DE SORTIR:

EL PROBLEMA DEL MARROC

PER L'EX-MINISTRE NACIONALISTA

FRANCESC CAMBÓ

Discurs i articles del nostre eminent leader sobre el problema que més preocupa actualment l'opinió del país.

Serà posat a la venda en tots els kioscos.

Preu: 0'20 ptes. l'exemplar.

Comandes a l'Editorial Catalana:

Escudellers, 10, entresol :: Barcelona

BIBLIOTECA CATALANA

Arran del Cingle

novel·la

per Josep Morató

Preu 2'50 pessetes

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dijous, 2 de novembre de 1922

La política madrilenya

El discurs del comte de Romanones al Círcol Lliberal, i els comentaris que ha promogut, demostren que la política madrilenya segueix desenrotllant-se a l'entorn dels personalismes i no dels problemes.

El comte de Romanones, amb un concepte més modern de les democràcies que els altres capitostos lliberals, ha exposat el seu criteri i ha discutit els problemes plantejats ara a les terres d'Espanya. Semblava natural que els comentaris es concretessin al voltant d'aquests problemes. Però ni els diaris ni els polítics madrilenys, en general, tenen una visió objectiva de la realitat.

Ningú no discuteix objectivament aquells problemes ni les solucions que ha indicat el comte de Romanones. Totes les discussions es redueixen al tema dels efectes que produirà el discurs en la concentració lliberal, i encara no pel contingut ideal que podria defensar, sinó per l'actitud eventual de les persones que la constitueixen.

Així els altres cabdills lliberals no han exterioritzat encara llur pensament. No sabem, doncs, si volen el Poder per a realitzar un programa o tan sols per a gaudir l'usdefruit de la *Gaceta*. Es veritat que anuncien unes declaracions imminents. Però ha calgut, no l'interès del país, sinó l'esperó del discurs d'En Romanones, per a rompre el mutisme dels capitostos lliberals.

Quan als conservadors, és evident que, com a governants i titulars del Poder públic, no han d'exposar llur pensament en paraules i discursos, sinó traduir-lo en actuacions de govern, en fets. Tothom reconeixerà, però, que el govern conservador no governa realment. Es deixa portar pels esdeveniments. Actua per impulsos, no per conviccions. Sobre cap dels problemes greus que interessen el país ha demostrat el govern, amb una actuació concreta, un pensament definit.

Indica tot això que la política madrilenya, isolada al planell central dels corrents europeus, no s'adona de la transformació universal, i segueix la seva via històrica, via de decadència, de desintegració i de desfeta.

Ni amb el discurs del comte de Romanones, ni sense el discurs del comte de Romanones, ni amb els lliberals ni amb els conservadors, la política madrilenya sembla trobar el camí de la rectificació i de l'esmena. I sense una rectificació essencial, sense una esmena immediata, la davallada històrica seguirà fatalment envers l'abim.

Cal, doncs, que Catalunya, davant l'espectacle que ofereix la política madrilenya, tingui cada vegada més fe en el seu propi esforç. Cal que cada dia afirmem amb resolució més conscient el dret imprescriptible de Catalunya al seu govern propi. Cal que un jorn i un altre jorn, enfortim la consciència i la voluntat dels catalans, per a salvar Catalunya.

L'Associació Catalana d'Estudiants

ACADEMIA DE MEDICINA

En la darrera Assemblea general ordinària celebrada per aquesta Acadèmia fou elegit el següent Consell directiu: President, Josep Alzina; vicepresident, Jordi Guasch; secretari, Antoni Cardona; tresorer, Agustí Amell; vocals, Joan Solervicens, Avelí Giró i J. Bertran i Tapies.

PER L'AUTONOMIA

L'Associació Catalana d'Estudiants ha publicat la següent nota:

«En l'Assemblea Pro Autonomia Universitària celebrada el diumenge passat, es va al·ludir directament als estudiants, censurant la negligència escolar en el que es refereix a la defensa de l'Autonomia Universitària, fa poc suspesa per l'ominiós decret d'En Montejo.

A fi de posar les coses a son lloc, l'Associació Catalana d'Estudiants es creu en el deure de fer constar primer que tot, que no ha estat permesa la col·laboració escolar a la Universitat. Solament en certes funcions administratives es reconeixia en l'Estatut aprovat, la intervenció de les Associacions d'Estudiants, i encara d'una manera ben reduïda negant la intervenció de les Associacions escolars polítiques i amb unes restriccions tals, que bé es pot dir que pràcticament no s'ha buscat, sinó que s'ha rebutjat l'ajut escolar, pretenent ara carregar-hi el tant de culpa per haver pogut ésser possible la eficàcia del Decret suspensedor.

Cal dir també que de l'actitud d'alguns estudiants isolats, dificultant i allunyant la implantació total de l'Autonomia Universitaria no se'n pot deduir res més que un repte per aquests pocs, però mai una censura general.

Altrament, cal fer avinent que tot just publicada l'esmentada disposició centralista, l'Associació Catalana d'Estudiants llançà a l'opinió un manifest protestant enèrgicament pel que ella significava, en arrabassar els mínims drets reconeguts en el Decret d'En Silió, que si bé no eren ni molt menys els que pretenien, podien suposar, però, iniciament de la conversió de la Universitat Espanyola de Barcelona en la Universitat Catalana de Catalunya.

Malgrat això, l'Associació Catalana d'Estudiants, ni cap altra entitat escolar segons els nostres informes, han estat convidades a l'Assemblea suara celebrada, i si bé s'ha lamentat la passivitat escolar, en canvi tampoc s'ha guardat cap lloc en la Comissió Permanent per a la conservació de l'Autonomia Universitària.

No es pot culpar, doncs, de fredor als Estudiants de Catalunya, que reclamen un lloc a la lluita i que estan disposats amb llurs iniciatives, llurs entusiasmes i amb tot el braó de les joventuts que representen, a aconseguir la total catalanització de la Universitat.»

Les Idees i les Imatges

UN ASSAIG DE TECNICA PRECISA I UNA SOMNIOSA EVOCACIO

De l'Escola de Bells Oficis, «pelegrina de la Muntanya d'Ametistes» — segons bella designació de Guerau de Liost — ens arriba un assaig tècnic d'En Josep Llorens Artigas: «Les Pastes ceràmiques i els Esmalts blaus de l'antic Egipte».

Per bé que no siguem, personalment, capacitats per apreciar el fons especial i especialista de la qüestió havem, tanmateix, llegit, amb un interès positiu, l'esmentat estudi. Ens ha plagut per la seva claredat d'exposició. Pel to experimental, precís i decidit del comentari.

Ha evocat, sobretot, en nosaltres, l'abellidora recordança d'unes hores, gairebé adolescents, en les quals romaníem somniosos, llargues estones, en front de les vitrines egípcies d'un museu llunyà, l'ànima tota corpresa pel prestigi i l'encís multiseculars d'unes figuretes enigmàtiques enlluentades d'esmalt blau..

JOSEP MARIA JUNOY

Polítiques

EN LERROUX

Ahir desembarcà a Barcelona, procedent de Menorca, el diputat a Corts senyor Lerroux.

SORTINTS

Ahir marxaren a Madrid el diputat de la Mancomunitat senyor Guanyabens i el president del Foment del Treball, senyor Sert.

EL MARQUES DE VILLORES A BARCELONA

El senyor marquès de Villores, secretari de D. Jaume, acompanyat del regidor jaumí de Barcelona don Joan Baptista Viza, ha anat a París amb l'objecte de conferenciar amb llur cap.

ELS LLIBERALS AUTONOMISTES

S'ha cursat el següent despatx:

«Comte de Romanones. — Madrid. — Federació Monàrquica Autonomista Districte sisè felicita V. E. per brillant discurs pronunciat Círcol Lliberal, principalment pel que afecte al sentir del poble català, que, com més va, sent més arrelada la fe autonomista. President, Mir i Rosell; secretari, Massegur.»

En idèntic sentit ha telegrafiat el president del grup lliberal d'aquesta entitat senyor Orriols.

El concurs teatral de Romea

VEREDICTE

Després d'un acurat examen de les obres presentades, el Jurat s'ha cregut en el deure de no adjudicar el premi.

Al seu judici, no hi ha entre les que hi aspiraven cap obra que el mereixi plenament i que pugui, tal com està escrita, constituir l'èxit que sembla just cercar per a coronament d'un concurs de Teatre Nacional.

Tanmateix, el Jurat fa constar que les obres titulades «La vestal», Torra d'Ivori» i «Niczevó», literàriament correctes, contenen encerts parcials que les eleven per damunt de la resta.

Finalment, amb l'autorització deguda, anunciem que l'Empresa de Teatre Català Romea manté el premi que havia ofert perquè pugui ésser adjudicat en un nou concurs, la data i les condicions del qual seran fixades oportunament.

Barcelona, 31 d'octubre de 1922. — Lluís Nicolau d'Olwer, president; J. Pous i Pagès, Carles Costa, Carles Soldevila; Josep M. de Sagarra, secretari.

* * *

Ajustant-se a la base VIII del cartell, l'empresa del Teatre Català Romea fa avinent als concursants que, a partir de la publicació del veredicte, tenen un mes de temps per a recollir llurs originals. Passat aquest termini, l'Empresa quedarà alliberada de tota responsabilitat respecte dels que no hagin estat recollits.

Qüestions socials

ELS DOS SINDICATS

El secretari de la Unió de Sindicats Lliures ha dit, respecte l'entrada del Sindicat Únic a la legalitat, que en res pot perjudicar al Sindicat Lliure l'actuació de l'Unic dins la llei.

En l'obrerisme hi caben perfectament diversos sindicats com passa en altres països, de manera que poden viure dos sindicats a Barcelona, sense que tinguin necessitat de lluitar l'un contra l'altre, la qual cosa només als obrers perjudicaria.

El canvi de governador i de cap de policia, que no ha de negar que simpatitzaven amb l'actuació del Lliure, no pot significar la desaparició de la Unió, que compta amb trenta dos gremis, entre ells algun de la importància dels contramestres.

El senyor Laguía digué que no veia cap inconvenient en lluitar al costat de l'Unic, si fos necessari fer-ho per a aconseguir alguna reivindicació; però sempre sense barrejar-se, conservant llur independència. En el cas dels miners de Fígols, que pertanyen a l'Unit, el Lliure els presta l'ajut.

Afegí que en haver d'actuar paral·lelament els dos sindicats, el Lliure no hostilitzara l'Unic; però si es veu atacat per aquest, es defensarà.

I acabà dient el senyor Laguía que els elements que componen el Sindicat Lliure seguiran actuant amb la mateixa fermesa que abans del rellevament de les anteriors autoritats, i que en cas de veure's atacats, es defensaran «amb o sense permís».

PROPAGANDA ACRATA

La policia detingué a l'estació del Nord, a Vicens Ferrer, que portava vint-i-sis opuscles de propaganda àcrata.

Conduït al Jutjat de guàrdia, on prestà declaració, fou posat en llibertat.

ELS CONTRAMESTRES DEL RADIUM

Una comissió del Sindicat de contramestres «El Radium» ha estat aquest matí al Govern civil per a protestar davant del delegat del Treball senyor Rosselló del funcionament de la Borsa del Treball organitzada pels fabricants.

Han manifestat que si es donava el cas d'emprar-se algun majordom d'aquesta Bossa del Treball, tots els del Sindicat es declararan en vaga.

Aleshores el senyor Rosselló ha presentat la comissió al governador.

EL RAM DE L'AIGUA

Una comissió del Sindicat Lliure del Ram de l'Aigua ha estat presentada al governador pel senyor Rosselló, exposant-li la situació dels conflictes existents en aquesta branca del treball i fer-li remesa del nou reglament de treball pel qual es regiran d'ara endavant.

ELS EMPLEATS DE BANCA

També una comissió del Sindicat professional d'empleats de banca ha visitat al senyor Rosselló, presentant-la aquest al governador, amb el qual han parlat del conflicte existent després del resultat de la votació que rebutjà les bases dels banquers.

ELS FARMACEUTICS

Una comissió de farmacèutics no sindicats ha visitat el governador per a parlar-li de l'aplicació de la R. O. que suspèn l'acord dels Col·legis de Farmacèutics instaurant el tancament de les farmàcies.

ELS OLIAIRES

La Junta Directiva de l'Associació de magatzemistes d'oli ha visitat al governador per a parlar-li de la qüestió dels olis taxats.

ELS LLOGUERS A L'HOSPITALET

Una comissió de l'Ajuntament de l'Hospitalet ha visitat al governador per a protestar del preu excessiu dels lloguers d'aquesta població i demanar-li que gestioni que el R. D. sobre lloguers sigui aplicat als Ajuntaments de menys de 30.000 habitants.

Generalitat

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Berga per a concertar amb l'entitat bancària Successora d'Evarist Arnús, l'emissió d'un empréstit municipal.

Idem id. id. per l'Ajuntament d'Aiguafreda per contractar amb la Companyia Estevanell i Pahisa el subministre de la il·luminació pública per mitjà de l'electricitat.

Idem id. id. per l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat per a l'emissió de títols de l'empréstit municipal per valua de 25.000 pessetes, destinades a les obres d'arranjament del paviment de la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell.

—

Aquest matí, el president de la Mancomunitat ha estat al seu despatx, rebent algunes visites.

—

Aquesta setmana no es reunirà el Consell Permanent de la Mancomunitat.

—

Ha marxat a Madrid el diputat senyor Guanyabéns.

—

Una comissió de viatgers del ferrocarril del Nord, ha estat a donar les gràcies al senyor Vallès i Pujals, per les gestions fetes prop de la Companyia perquè restablis un tren suspès, gestions que han donat un excellent resultat.

L'Exposició d'Amsterdam

Clausura de l'exhibició d'Art català

Amsterdam, 1, 7'27 tarda. — S'ha celebrat la solemne cerimònia de clausura de l'Exposició d'Art Català, després de la visita de la Reina Guillermina, el príncep, la princesa, el Burgmestre, altres autoritats i el seguici reial.

La Reina, el príncep i la princesa, han recorregut, durant una hora, l'Exposició, mostrant gran interès per l'art català. Acompanyava les reials persones el president de la Junta d'Exposicions de Barcelona, regidor senyor Barbey, qui ha escoltat de S. M. i A. A. calorosos elogis per a l'art català.

Els artistes holandesos conviden a un banquet de comiat als delegats catalans. — Elias.

Municipi

LES ESCOLES DE SARRIA

En la darrera sessió celebrada per la Comissió de Cultura sota la presidència del regidor don Lluís Guarro, va aprovar-se el pla presentat per la Assessoria Tècnica de la mateixa, per a organitzar degudament l'ensenyament primari i tècnic de l'antic municipi de Sarrià.

Entre les reformes aprovades figura en primer terme, les obres que han de portar-se a cap per a instal·lar en bones condicions les actuals escoles primàries de Sarrià, consistents en eixamplar i habilitar completament el magnífic immoble, voltat d'extensos jardins que l'Ajuntament posseeix al carrer de Cuyàs, per a instalar-hi a la seva planta baixa, les classes de párvuls, i al primer pis, les classes elementals de nenes. S'instal·laran en aquestes escoles, com a institucions complementàries municipals, cantina escolar i escoles noturnes per a obreres, les quals compendran ensenyaments domèstics i comercials, per tal que siguin institucions de continuació i perfeccionament de les classes diürnes.

Per als ensenyaments nocturns d'obrers es crea una Escola Complementria d'Oficis de la Construcció, atès que Sarrià és un dels nuclis urbans on resideixen major nombre d'obrers dedicats als oficis del Ram de la Construcció. En aquesta institució, ultra tots els coneixements tècnics que es cursen a les escoles semblants que sosté l'Ajuntament es donaran classes de cultura general, per tal que els obrers adquireixin el mínimum indispensable de coneixements.

Així mateix, els obrers de Sarrià participaran del sistema de premis i beques que l'Ajuntament té establert en les seves escoles tècniques, consistents en premis de 250 pessetes, en finalitzar cada curs, per als que, havent obtingut nota de «sobresaliente» superin unes noves proves d'exàmens i en pagar els estudis i una beca de 125 pessetes mensuals als alumnes que havent acabat llurs estudis a les escoles tècniques municipals tinguin capacitat per a prosseguir llurs estudis a escoles superiors.

Es requisit indispensable que les notes que ens siguin trameses per a la publicació vinguin redactades en català i amb concí-

De Venècia estant

Impressions d'un viatge

En deixar la bella Florència, i després d'haver vist Nàpols i Roma, la curiositat, que va portar-nos a terres d'Itàlia per conèixer les seves riqueses artístiques, era ja, en molta part, satisfeta. Però, quan l'exprés, sortint de la capital de Mèdici, se'ns emportà, ràpid, vers la somniada Venècia, tallant les vinyes de la Toscana, tan diferents de les nostres, creguérem anar a una nova Itàlia. I, sense poder clucar els ulls, sortirem, ja entrada la matinada, al «corridoio», mentre els companys dormien profundament. «Padooovaa» cridaren des de fora. Una llum pàl·lida anunciava el jorn, però les finestres del vagó estaven tan humides que era impossible veure més enllà. Poc a poc començaren a secar-se els vidres i el tren arribà a Mestre, darrera població de la Venècia terrestre, i meitat del camí del ràpid internacional Calais-Constantinoble. La nostra curiositat creixia per moments, mes per desgràcia, el cel rabiosament blau que haviem vist per tot Itàlia i que en la meravellosa baia de Nàpols, sols tacat per les fumeroles del Vesubi, ens recordà el nostre bell cel de Barcelona, havia desaparescut. Una boira impenetrable voltava la ciutat i la llacuna veneciana, i, ja ficats en l'immens braç que uneix Mestre amb la Reina de l'Adriàtic, sols veiem, a dreta i a esquerra, aigua i boira...

Sobtadament s'aturà el tren. El somni es tornava realitat. I, sortint de l'estació, ens trobarem al Gran Canal. El cel era tant de color de plom que, travessant de pressa un pont de ferro que uneix les dues riberes, ens ficàrem, al davant de l'estació, a l'Hotel de la Gare, que es deia antigament Hotel Germània i que li van canviar el nom durant la guerra, aprofitant, no obstant, per al dia de demà, les inicials GH de les portes, servei de cuina i roba... Una hora més tard i sense por dels núvols amenaçants, volent veure l'aspecte pintoresc dels carrers de Venècia, ens internàrem pels que eren propers a l'hotel, a fi de trencar pel mig la gegantina que forma el Gran Canal, i arribar a la Plaça de Sant Marc. Ingrat pensament! Unes vies estretes, tan estretes, algunes, que sols hi passen dues persones, carrers que donen als canalets, moltes vegades sense ponts, obligant-nos a desfer el camí, aigües quasi negres, immòbils des de moltes dècades, góndoles plenes de carbó, maons, sacs de terra, fruita, llegums, etc.: una Venècia desconeguda. Sota un arc d'un antic convent un rètol gros amb tinta negra, ens cridà l'atenció: «A morte Musselini ed i fascisti», deia. Les lluites polítiques no deixen tampoc tranquil·la la ciutat dels ducs. Semblava que el cel ens caigués damunt. Perduts, a voltes, obligats a tornar enrera en molts indrets sortirem, a la fi, al Canal de la Giudeca, llançant un crit de satisfacció. La nostra Venècia s'apropava. A la dreta del Canal, ja en el mar Adriàtic, els vapors omplien el port, i nosaltres des d'una de les amples «Fondamenta» que hi ha a cada costat del Canal, a mena de passeig marítim, vèiem al davant l'illa de la Giudecca, plena de vida. I pensàrem en el Petrarca: «Des de casa, admiro l'extraordinari moviment del port, els navilis grans com palaus i amb pals més alts que les torres; semblen muntanyes que surin damunt les aigües; porten vins a Anglaterra, mel a Escítia safrà, oli i robes a Assíria, Armènia, Pèrsia i l'Aràbia, fustes a Egipte i Grècia. Allà on s'acaba el mar, els mariners deixen els vaixells i segueixen llurs viatges per terra, anant a traficar a l'Índia i a Xina, travessant el Cáucas i el sagrat Ganges. Les noves vies comercials han arruinat l'aristocràtica República, un temps mestressa del Mediterrani i centre del tràfic de l'Europa medieval.

Seguint el passeig del moll trobàrem l'església de Santa Maria del Rosari, i, a poc, l'altre pont de ferro que travessa el Gran Canal. Minuts després érem a la Plaça de Sant Marc. Una emoció que sols haviem sentit fins allavors davant el Duomo i la Torre Inclinada de Pisa, ens envaí deliciosament. La superba Plaça, el meravellós «Saló», que va dir, quan el va veure, Napoleó I, enquadrada magestuosament per les velles i noves Procuradories, d'arquitectura severa i magnífica, atreu fortament el turista, sobre tot en mirar al fons de la bella basílica bizantina. Malgrat el temps insegur i l'hora matinal, la plaça, empedrada amb blocs de marbre, estava animadíssima. Passaven i repassaven estrangers consultant Baedekers, i tots quedàvem embadalits davant els tan coneguts coloms de Sant Marc. Un marrec venía blat de moro, i tothom el llançava per voltar-se de coloms grassos i efusius. Una italiana bellíssima provocà l'admiració dels presents fent-se fotografiar amb els coloms damunt la palma de la mà, els braços i l'espatlla...

La boira i els núvols se n'anaven i a trossos el cel apareixia blau. El graciós «Campanile», que fou reconstruit amb pedra calcària d'Istria, després de l'ensorrament de 1902, s'alçava al nostre costat i sa blancor xocava amb l'ennegrit de les altres construccions de la plaça. Aprofitant l'ascensor que la civilització ens ofereix, pugem al campanar, alt de 99 mètres. Al lluny, cap als Alps i al Golf de Trieste, la boira, malgrat els nostres prismàtics ens impedeix de veure clar, però l'original població que tenim als peus, amb forma d'un peix exòtic, es distingeix perfectament: la «Terra Ferma»; el braç de nou quilòmetres de llargada que la companyia de ferrocarrils va construir per unir la ciutat aquàtica a la península; el «Ghetto», antic barri dels jueus; el cementiri; l'illa de Murano, tan célebre per la seva fabricació d'articles de vidre en colors; les illes de Torcello i de Burano, aquesta conegudíssima per les seves espléndides blondes; el Lido, lloc d'esbarg de venecians i estrangers; l'illa de Sant Giorgio Maggiore; el Gran Canal, que divideix en dues la ciutat, la Giudecca, Santa Maria della Salute, oferien a la vista, mai cansada, una panorama únic, meravellós; panorama que l'endemà tornàrem a veure, més bonic encara, des del cim del campanar de l'església de Sant Giorgio Maggiore, car allavors teníem davant, i a l'altra part del Canal, la catedral de Sant Marc, l'admirat Palau dels ducs, el Pont dels Sospirs, la «Riva degli Schiavoni» i la vella i superba Biblioteca... és a dir, la Venècia llegendària.

Els gegants de bronze de la «Torre dell'Orologio», davant del «Campanile», tocaren amb llurs grans martells onze hores. Baixem i entrem a Sant Marc. A l'interior d'aquesta espléndida basílica, i degut a la barreja d'estils arquitectònics, l'efecte és verament fantàstic. Ens sembla trobarnos en una església de països exòtics. El paviment del segle XI, ha estat tant trepitjat, que en molts indrets ja no és pla. Per tot arreu mosàics i marbres d'Orient. Venècia, per la seva situació única, s'ha lliurat de totes les invasions bàrbres que ha sofert la Itàlia, i els seus monuments històrics s'han conservat curosament al córrer dels segles. Sobre el pòrtic principal de la basílica, els admirables cavalls de bronze de l'hipòdrom imperial de Bizanci ens recorden la quarta creuada i la presa de Constantinoble pel duc Enric Dandolo, i les relíquies de l'altar, a l'interior, el pillatge de què els venecians varen fer objecte la llavors capital de l'imperi que va fundar Constantí.

A la dreta de la basílica, l'espléndid Palau dels ducs ens ofereix un pati encisador i una col·lecció de quadros i plafons de Tintoretto, Tiziano, Veronese, cantant les glòries de la República i l'esplendor de la Venècia dels segles d'or. Passem per la Sala del Senat, per la del terrible Consell dels Deu, per l'avantcambra dels tres inquisidors d'Estat, on hi havia abans a la part de fora, el cap de lleó, amb la boca oberta, que rebia les denúncies anònimes, dirigides inclús contra els mateixos consellers i el mateix Duc. Entrem a les antigues presons, fetes quasi al nivell del riu, humides, baixes i fosques, i sortim a respirar al pati i a la Placeta de Sant Marc, lloc on abans atracaven els vaixells que portaven els ducs de retorn de les guerres d'Orient, i on eren rebuts de primer entuvi els sobirans i ambaixadors estrangers. Dues columnes de granit, damunt d'una de les quals hi ha l'antic patró de Venècia, Sant Teodor i en l'altre el lleó alat de la República, rememoren un tros de la gloriosa història de la ciutat. Doblant el Palau Ducal, sortim a l'ample «Riva degli Schiavoni», on s'aixeca una estàtua eqüestre del creador de la unitat italiana, Vittorio Emmanuele II, i, quasi davant l'hotel Danieli, on visqueren en 1833 l'Alfred de Musset i la George Sand.

Cap a les quatre i amb un sol que pica, sortirem a passejar en góndola pel Gran Caanl... No creiem veure mai més un espectacle tan encisador i admirable, com el que ofereix el principal carrer de Venècia. El gondoler, jove i simpàtic, remava dret darrera nostre, i ens nomenava, un per un i en un italià complexe, els palaus que a dreta i a esquerra del Canal són l'admiració del món. La marxa pausada de la góndola, el seient còmode, i potser més que tot, la circumstància de trobar-nos en el Canal tantes vegades somniat, ens feren caure en una mena de somnolència, i la veu del gondoler la sentiem com llunyana. Santa Maria della Salute, sumptuosa església que el Senat venecià va aixecar a la Verge de la Salut després de la pesta que assolà Venècia l'any 1640; el palau Dario, un dels més antics de Venècia; el palau Loredan, on visqué Carles de Borbó; una mica més lluny, l'«Accademia di Belle Arti», que conté nombroses obres d'art d'artistes venecians, entre elles l'Ascensió, del Tiziano; al Palau Rezzonico; els dos palaus Giustiniani, en un dels quals va compondre Wagner l'acte segon de «Tristany i Isolda»; el magnífic palau Foscari, meravella d'art gòtic; el palau del duc Grimani; el palau Pisani, del segle XV; un palau d'un nom poc conegut, que pertany ara a la bella actriu Lyda Borelli; el célebre Pont de Rialto (Rivoalto), centre del comerç venecià i que condueix a la Mercería, un dels carrers més animats i atraients d'Itàlia, on passeja i compra l'aristocràcia veneciana en caure la tarda i on hem vist les dones més elegants i formoses d'Itàlia, els articles més fastuosos i els records més originals, dintre uns aparadors brillantíssims de llum; el palau del Camarlenghi, on vivien els tresorers de la República; el mercat del peix, aixecat en el lloc del palau de Marcos Querini, en càstig d'haver pres part en una conspiració contra el duc Gradenigo; el palau Pesaro, un dels millors edificis del Renaixement; la Cà d'Oro, estupenda obra de l'arquitecte Contarini; el Palau Vandremin-Calergi, on va viure la duquesa de Berry i on va finir l'immortal creador de «Parsifal».

Hem fet prop de quatre quilòmetres i tornem enrera, però, no estant encara satisfeta la nostra curiositat de turista, preguem al gondoler que ens porti al «Ponti dei Sospiri», passant pels canalets petits. A cada cantonada, el gondoler llança un estrany crit d'advertència, i més d'una vegada, el ganxo daurat que orna totes les góndoles en una de les puntes, s'enganxa en els ponts i ens feu difícil la sortida. El «Ponti dei Sospiri», vist del «Rio del Paluzzo», és admirable; però la circumstància d'estar col·locat entre la mansió dels ducs i les Presons, el saber que els delinqüents polítics i comuns el travessaven per a ésser jutjats, i que, segons diuen velles històries, els ajusticiats eren tirats al riu des de dalt, causa una impressió penosa, com Lord Byron cantà en el «Child e Harold».

Descansàrem en un dels grandiosos cafès de la Plaça de Sant Marc, animadíssims de gent elegant i de dones que fumen, i on l'orquestra alternava la música italiana amb la música espanyola. Cap a la nit, la plaça s'anima com la nostra benvolguda Rambla, però l'absència de tramvies, d'automòbils i de cotxes, li dóna un caracter inusitat, amabilíssim. Si no fos per la humitat, que ens mulla la taula i els vestits, restaríem força estona...

Es mitja nit i hem de tornar a l'hotel. Sortim de la plaça, a fi de cercar la «golondrina» que ens porti a l'estació. Pel Canal, poc il·luminat, les llums verdes ens fan endevinar les embarcacions que el travessen. Enfront nostre, al lluny dues góndoles amb fanalets de colors, ens criden l'atenció. I, recolzats damunt la barana de l'embarcador, sentim de sobte, en el silenci de la nit, una veu harmoniosa de dona que canta, i el so d'un violí. Romàntica Venècia!

Francesc CARBONELL

Venècia i setembre de 1922.

La campanya del Marroc

ELS QUOTES DE 1920

Ens ha visitat una comissió de mares i germanes dels soldats de quota de 1920 expressant llur protesta per les declaracions del general Barrera.

Aquest digué als periodistes que està estudiant la manera de llicenciar als quotes de 1921. Pel que es veu, aquest senyor no es recorda dels de 1920, que fa quinze mesos que sofreixen les penalitats de la campanya del Marroc.

La Conferència del Treball

L'aplicació internacional de les vuit hores

Amb motiu de discutir-se el report presentat pel director de l'Oficina Internacional del Treball a la IV Conferència que es reuneix aquests dies a Ginebra, els delegats obrers de diversos països censuraren vivament la no aplicació de la jornada de vuit hores o els intents de modificar-la per part de molts Estats.

Els delegats patronals han respost a les crítiques i les censures dels delegats obrers amb la nota conjunta que segueix:

«Els delegats patronals a la quarta conferència internacional del treball han escoltat amb atenció les observacions aportades a la tribuna pels representants dels obrers durant el debat.

Han de remarcar en primer lloc que una part de les intrigues que s'han formulat sobre la no ratificació de les convencions de Washington o sobre les condicions d'aplicació de les lleis del treball en els diversos països, es refereixen essencialment als Governs dels Estats, membres que han tingut l'ocasió de contestar-les.

Els representants dels obrers han apel·lat als sentiments de justícia i a la bona voluntat dels empleadors. Aquests sentiments, aquesta bona voluntat tots els tenen adquirits. L'esperit que animava els patrons a Washington, i que és el mateix de la part XIII del tractat de pau, resta encara ben viu. Estan sempre decidits a aportar tot llur apoi al millorament de la situació de llurs col·laboradors obrers, per via nacional, cada u en ço que es refereix al seu país, i per via internacional, per mitjà de l'organització internacional del treball.

Però no poden oblidar els patrons que és abans que tot damunt d'ells que cau la responsabilitat d'assegurar els mitjans d'existència de la nació. No és pas amb una producció insuficient, ni amb una producció els preus de venda de la qual són excessius que una nació pot viure i que un govern pot procurar-se els recursos necessaris al funcionament dels serveis de l'Estat.

Què s'havien proposat els redactors de les convencions de Washington i especialment de la relativa a les vuit hores? Llur objectiu era, tot fixant una durada reduida del treball, tenir compte de la noció del treball efectivament acomplert i permetre les derogacions necessàries per adaptar al nou règim a totes les circumstàncies particulars de temps i de lloc.

Atenent-se a totes les objeccions presentades pels governs referents a la ratificació de les convencions hom es veu obligat a demanar si s'han previst suficientment les condicions en les quals aquestes convencions serien posades en aplicació.

Però hi ha més, encara. L'endemà de la guerra, hom veia en una era de prosperitat econòmica, a causa de les necessitats immediates que s'havien de satisfer. Però el caràcter artificial i momentani d'aquesta situació es va veure manifestar-se ben aviat i hom s'és trobat en presència d'una crisi general que alguns esperits havien anunciat, però en la qual no va voler creure l'opinió general.

Durant els quatre anys que va durar la guerra, totes les nacions beligerants no solament consumiren les riqueses acumulades durant els anys anteriors, sinó que es van veure obligades a descomptar les riqueses que el treball del segle havia de crear per mitjà d'empréstits a llargs terminis.

Els Estats que no prengueren part al conflicte mundial van veure afluir a casa llur una tal quantitat d'or i de crèdits, que es troben quasi aclofats també per llur riquesa com els altres ho són per llur pobresa i que les transaccions són cada dia més difícils de país a país.

Davant una situació com aquesta, cal que cada Estat es preocupi de la restauració de les forces i de l'equilibri del món. Cal que cada país faci honor a la seva signatura contribuint a la creació de les riqueses que solament elles donaran un valor als empréstits contractats. Es un deure de probitat i de solidaritat nacional i internacional.

En aquesta tasca comú, cada ciutadà deu aportar-hi la seva part de contribució.

Les circumstàncies actuals, que imposen als patrons constants sacrificis per a mantenir en activitat llurs tallers i proveir de treball a llurs obrers, han d'obligar igualment als Estats a entrar resoltament pel camí de les economies i a no dilapidar els recursos que són posats a llur disposició. Han d'encomanar també als treballadors a pendre llur part en aquests esforços; l'inconfestable reducció de l'efecte útil de treball no ha pogut ésser compensat per tot ço que han fet els patrons, totes les vegades que això els ha estat possible, per a millorar llurs utillatges i els mètodes de treball i augmentar així el rendiment.

En fundar l'organització del treball, els signataris del tractat de pau no solament han volgut assegurar als treballadors una vida millor; s'han preocupat també de què cap nació fos víctima en la concurrència econòmica del tracte més aventatjós que garantia als seus treballadors. Avui la qüestió es planteja d'altra manera. Algunes nacions es troben en una situació econòmica tal que seria fer-los córrer els perills més grans i exposar llurs poblacions obreres a una dura vaga forçosa si se les forçava a posar-se al règim de les nacions més afavorides.

Es per aquestes consideracions i en aquest esperit que els delegats patronals a la IV conferència internacional del treball declaren que, restant fidels a les idees nobles que inspiraren la conferència de Washington, no poden fer altra cosa avui, que inclinar-se davant la necessitat en què es troba cada nació de reclamar de tots els seus ciutadans els sacrificis que exigeixen la restauració de la seva situació econòmica i la pau del món.

Referent a l'afirmació feta en aquesta tribuna sobre la dissolució d'algunes organitzacions obreres a Itàlia, la delegació patronal italiana, tot fent reserves sobre aquesta afirmació, ens prega declarem que això afecta a una qüestió política i no pas a una qüestió de treball.»

M. Jouhaux, secretari general de la Confederació General del Treball de França, va contestar, en nom dels delegats obrers, a la declaració dels delegats patrons, dient que és necessari que els governs contentin en ratificar les convencions de Washington, de Gènova i de Ginebra. En el cas contrari, es demostrarà la ineficàcia de l'Oficina Internacional del Treball i aleshores les classes obreres hauran de tornar a pendre llur llibertat d'acció per la força.

Afegí M. Jouhaux que inclòs abans de la convenció de Washington la llei de les vuit hores era aplicada per la majoria dels països industrials i, per tant, aquesta convenció no ha estat més que l'instrument que ha permès la internacionalització d'aquesta mesura social.

Es cosa curiosa que sigui l'endemà de la signatura d'aquesta convenció, que els seus autors, governs i patrons han volgut declarar-la caducada. D'aquí parteix la protesta dels treballadors, decepcionats i irritats. Es recorden els obrers que la convenció de Washington sobre les vuit hores fou votada, a despit d'una crisi si de falta de consum, i és quan la aleshores sobre el món econòmic. Avui, la crisi ha esdevingut una crisi de falta d econsum, i és quan la vaga forçosa s'observa universalment que es demana augmentar les hores de treball.

Responent M. Jouhaux a les objeccions fetes sobre el menor rendiment que ha vingut de l'aplicació de les vuit hores, va declarar que les raons adduïdes són de façana, puix en el fons es planteja una qüestió política, que és la de saber si l'Oficina Internacional del Treball ha de continuar a desenrotllar-se i a crear de fet el nou dret internacional.

La classe obrera — acabà dient — no pot acceptar indefinidament la responsabilitat demanada pels governs i els patrons. O bé l'Oficina Internacional del Treball, per l'esforç constant i raonat d'aquells que participen a les seves conferències i al seu consell, adquirirà les forces necessàries per a obtenir la ratificació de les convencions, o bé hom declararà la fallida del procediment instituit a Washington, i hom tornarà a la batalla, a la lluita, en la qual únicament la força decideix el dret.

El director de l'Oficina Internacional del Treball, M. Albert Thomas, ocupant-se de les declaracions fetes pels representants patronals i obrers, demanà si entre la política que consisteix en esperar pacientment les ratificacions, i la de recórrer a la violència, no hi haurà una solució intermitja. Preconitzà M. Thomas una política constructiva, la qual, tot respectant el principi de les vuit hores, permetria cercar modalitats d'aplicació adaptades a les legislacions nacionals.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 2, 2 tarda.

Al ministeri de la Guerra han facilitat, al migdia, el següent comunicat:

«Part oficial del primer de novembre de 1922, rebut a la 1'10 del dia 2, de l'Alt Comissari.

Com a continuació al meu comunicat anterior assabento a V. E. l'ordre que el general Ruiz Trillo tramet al comandant general i aquest a la meva autoritat, de l'operació realitzada avui per a establir una posició que el comandant general jutjava indispensable.

En el dia d'avui, estant establint una posició d'enllaç amb les últimes preses a la serralada de Tafaara, un grup enemic que fou engrossat poc a poc fins a constituir un nucli d'importància, compost indubtablement de beniurriaguels, hostilitzà les forces encarregades de l'establiment de la posició, i la de la protecció dels treballs.

Aquestes rebutjaren l'enemic amb el foc, i després de deixar establerta la posició que es pretenia, es retiraren a llurs campaments.

Les nostres forces van tenir les baixes següents: tinent Ortiz, afecte a la policia; don Marcelí Gonzàlez, mort, i alguns indígenes de regulars i policia de tropa, morts.

Oficials ferits: comandant Tomás Gonzàlez Cebrian, lleu; capità Carles Asensio, lleu; capità Gómez Iglesias, greu; tinent Rafel Sampedro, lleu; alferes Emili Mercader, greu; Alfons Pérez, menys greu; tots de regulars de Melilla; capità Alonso, de policia, menys greu, i diversos ferits de tropes regulars i 9 indígenes de policia.

L'enemic ha estat durament castigat, deixant al camp molts morts amb armament, calculant-se les baixes que ha sofert en més de cent.

En la «razzia» efectuada per la policia de Dar Nizzian sobre el rongost d'Annual, què ja vaig donar compte a V. E., ultra els quatre canons agafats n'han deixat un al camí d'Annual, a l'altura del «morabo» Sidi Andaiba, per estar trencat l'eix.

També han recollit 40 projectils i un cavall.»

SENADOR VITALICI

En despatxar avui amb el Rei ha posat a la firma el president el Decret nomenant senador vitalici al comte de Sant Lluis en la vacant produida per la mort del marquès de Cerralbo.

EL COL·LEGI D'ORFES DE LA POLICIA

Parlant aquesta tarda els periodistes amb el director general de Seguretat, ha manifestat que dintre d'aquest mes es col·locarà la primera pedra de l'edifici destinat a Col·legi d'orfes de la policia.

L'edifici serà construit en el terreny de Vista Alegre i en la construcció es trigarà un any.

Mentre no funcioni el Col·legi se seguirà donant als orfes les pensions que ara se'ls atorguen.

REPLICA AL DISCURS D'EN ROMANONES

El ministre del Treball, en rebre avui els periodistes ha dedicat alguns comentaris al discurs del comte de Romanones al Circol Liberal.

—Hi ha en aquest discurs — deia el senyor Calderon — notòries injusticies, sobre tot en la part en que se'ns acusava d'haver abandonat els beneficiosos projectes aprovats en la conferència de Washington.

Tal afirmació està mancada de base.

Precisament tots els projectes d'aquella conferència han estat recollits íntegrament i presentats al Parlament com a protesta del Govern; és més, alguns d'ells, com el de la maternitat, han estat ja aprovats per les Corts.

També és injust el comte de Romanones en inculpar-nos de no haver fet res en la qüestió social, perquè aquí està sense anar més lluny, el Decret sobre comités paritaris i ara es farà públic el Decret sobre sindicació professional, ultra això, recents estan les normes que s'han donat per a resoldre les grans vagues

Semblia mentida — ha afegit el senyor Calderon — que digui aquestes coses l'home que alegrement donà la jornada de vuit hores, perquè la complisin els conservadors.

Tampoc és veritat, com diu, que es desatengui l'agricultura, perque mai s'ha arribat a una potencialitat aranzelària com la que disfruta ara l'agricultura, i s'ha arribat al límit de que no es permeti l'entrada de blats estrangers mentre el preu del blat no estigui a 53 pessetes; i consti que això s'ha fet rectificant la conducta d'altre Govern en el qual figurava un amic del comte de Romanones i que produí una forta protesta per part dels cerealistes.

CONFERENCIA AJORNADA

L'ambaixador d'Espanya a París comunica que s'ha ajornat la celebració de la conferència internacional que estava convocada per a tractar del consum del vi en tots els països, especialment en aquells que tenen prohibit l'ús de les begudes alcohòliques.

VISITA

Els diputats catalans marquès d'Olérdola i Serradell han visitat aquesta tarda el ministre de la Governació.

A LES CARRERES DE MOTOCICLETES

Madrid, 2, 4'15 tarda.

El marquès del Masnou ha estat al migdia al Palau per a invitar al Rei a les carreres de motocicletes que s'han de celebrar a Catalunya.

El Rei ha manifestat al marquès del Masnou que probablement li seria impossible assistir a les dites carreres, però que enviaria a elles a un representant seu.

Segurament hi assistirà també un ministre en representació del Govern.

PRESIDENCIA HONORARIA

Els senyors Pons i Bagur i Martí, president i secretari respectivament de l'Associació de Dependents de l'Havana han fet tramesa aquest matí, al Rei, d'una placa i un títol nomenant-lo president honorari de la dita entitat.

També han tramès al monarca dos àlbums, luxosament enquadernats, amb centenars de firmes i una expresiva dedicatòria.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

De Governació. — Reial decret nomenant coronel cap del cos de seguretat de la provincia de Barcelona a don Francesc Moreno Carvajal, coronel de la guàrdia civil.

De Guerra. — Reial ordre circular disposant que quedin refoses totes les disposicions que hi hagin sobre cessió a particulars de cavalls sementals i que en el successiu s'atenguin a allò que s'ordena en les que es publiquen.

De Finances. — Reial ordre relativa a la revisió dels avançaments catastrals.

D'Estat. — Anunciant que el Govern de Portugal ha denunciat el convenit de propietat literària, científica i artística de 9 d'agost de 1980.

Anunciant que el «Diario de Gobierno» de la República portuguesa ha publicat un Decret determinant els coeficients d'augment de les multes que s'apliquen per faltes contra les lleis i reglaments pesquers actualment en vigor.

Anunciant que el «Diario do Governo» de la República portuguesa que s'han obert al públic les línies fluvials que s'esmenten.

I'Instrucció. — Nomenant amb caràcter provisional a donya Teodula Vinas i García, directora de l'escola graduada de nenes de Cornellà.

SOBRE EL DISCURS D'EN ROMANONES

«El Debate», comentant el discurs del comte de Romanones, diu que l'eix de la política futura és la reforma constitucional, a la que secretament s'oposà l'orador; i cal preguntar: què fan aleshores els concentrats?

En els dies que precediren al discurs hi hagué comunicacions entre els senyors marquès d'Alhucemas i comte de Romanones, i molts creien que en les paraules d'aquest trobarien els concentrats un mitjà decorós de segregar del programa la reforma constitucional, que el maquès d'Alhucemas acceptà ingènuament de don Melquiades Alvarez, sense reparar que aquest empelt reformista era la major dificultat.

Però ara es diu que la concentració no prescindeix d'aquest punt i com a conseqüència d'això el comte de Romanones podrà col·laborar amb els concentrats i serà el que en millors condicions quedi per a ocupar el poder.

Amb quines forces governarà?

Car no falta qui veu clara la resposta, en el mateix discurs, i la veu en les paraules que dedica al problema regional català.

Afirma el comte el seu propòsit de donar-li solució, aplicant l'Estatut que en 1919 redactà la ponència extraparlamentària per ell convocada i reunida, amb el qual es posa dintre de les condicions que en una nota publicada per la Lliga s'assenyalen perquè els seus noms col·laborin dintre d'algun Govern.

Amb això i amb saber que dintre del grup maurista potser no hi hauria gran repugnància a ajudar-lo, o almenys que algun dels homes més significats acceptés un lloc al seu costat, es dóna per descomptat el desenllaç d'aquest episodi.

DEFENSA DE L'IDIOMA CATALA

«El Sol», en un dels seus editorials d'avui, diu que no sap en quina llei es poden fundar les oficines de Telègrafs per a rebutjar despatxos escrits en català, puix en cap dels altres idiomes està prohibida la transmissió.

Si existís—afegeix—alguna disposició prohibitiva, el millor seria derogar-la.

Podria imposar-se el castellà en els documents oficials, però no en el telegrama, que és un document particular; i quan fins en clave es pot telegrafiar, no hi ha raó per a prohibir que es faci en català.

Té raó LA VEU al manifestar que això fa que el menys catalanista es senti perseguit per l'Estat espanyol.

La parla catalana és un fet real, que té segles de vida, una literatura famosa i una aplicació diària per part de molts milers d'individus per els seus usos i per a les seves expressions sentimentals.

Es que l'Estat té la desatinada aspiració de suprimir-lo?»

Creu que cap governant pensarà en aquest absurde, i per conseqüent s'ha de deixar lliure pas al català pel telègraf, perquè no es donin arguments als més extremats catalanistes.

ADQUISICIO DE DIARIS

Madrid, 2, 5'15 tarda.

«A B C» diu que ha estat adquirida la propietat d'«El Liberal» i «Heraldo», pel senyor Luca de Tena.

REUNIO DE LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

Poc després de dos quarts de cinc s'ha reunit, en la secció setena del Congrés, el ple de la Comissió parlamentària que entén en l'examen de l'expedient incoat pel general Picasso, per a depurar les responsabilitats pel desastre del Marroc.

Hi assisteixen el president, senyor Alvarado, i els vocals senyors Alcalà Zamora, Marin Lázaro, Canals, Sáiz Pardo, Rodriguez Viguri, Roselló, Matos, Sánchez de Toca, Alvarez Arranz, Estrada, Arminan, Nicolau, Prieto, Lequerica i Marfil. Han excusat la seva assistència per trobar-se fora de Madrid els senyors Lerroux, Sala, Bastos, Pedregal i Lazaga.

Abans de començar la reunió han conversat els diputats amb els periodistes que es trobaven al Congrés.

Han dit els senyors Marin Lázaro i Alvarez Arranz, que en el matí d'avui havien acabat la redacció de la seva ponència que fundamentalment no desdeix de la dels senyors Alcalà Zamora, Sala i Arminan, més que en apreciar la responsabilitat política, per considerar ells que no pot existir. En els altres punts, amb lleugeres modificacions de detall, coincideixen amb els diputats lliberals.

El senyor Alcalà Zamora ha manifestat que una vegada constituida la comissió, es proposa cridar l'atenció sobre el fet censurable de què de les causes en les quals figuren 113 encartats, només dues estiguin acabades, una pendent d'ulteriors detalls, i el restant en tramitació, amb l'agravant de què en moltes d'elles no s'hagués designat jutge instructor.

Aquestes dades arribaren a poder dels ponents, 24 hores després de firmada la ponència, car eixent, per tant, dels indispensables elements de judici per a estudiar-les.

El senyor Prieto ha dit que com el compromís de la comissió és el de no presentar el dictamen ni un dia abans ni un dia després de l'obertura de Corts, la reunió d'avui es reduiria a un canvi d'impressions i a conèixer la ponència dels senyors Alvarez Arranz i Marin Lázaro, ja que de la del senyor Alcalà Zamora en tenia una còpia.

El Sr. Alcalà Zamora ha anunciat que no pot concórrer al míting de Saragossa, de la concentració democràtica, perquè el dia 10 té una vista en l'audiència de Sevilla.

PARLA EL SOTS-SECRETARI DE GUERRA

El sots-secretari de Guerra general Barrera en rebre els periodistes ha estat per aquests preguntat sobre la crida urgent d'un cirurgià especialista per a portar-lo des de Melilla a Dar-Drius en aeroplà, manifestant que repetidament se li havia preguntat avui si li passa quelcom a l'Alt Comissari relacionant-ho amb aquesta crida. A tothom ha contestat que no tenia cap noticia.

S'explica—ha dit—que el cirurgià anés a Dar-Drius, perquè és l'únic lloc on podia aterrissar l'aparell, perquè el cirurgià marxés després a cavall on s'ha fet l'operació.

Per a salvar una vida, encara que sigui la d'un oficial, és natural que es recorri a tots els procediments ràpids.

Respecte al general Burguete no hi ha res que pugui suposar que hi hagi motiu per aquesta marxa, puix el mateix Alt Comissari ha estat el que transmet el telegrama oficial. També ha comunicat que marxa a Tetuan per a vènir a Madrid, puix amb les seves entrevistes amb el ministre es facilita tot i s'ha arribat ràpidament a pendre acords.

Referint-se a les manifestacions de Romanones, relacionades amb les juntes militars, no ha dit res de particular.

Aquí — ha afegit — no es parla d'això i en tot cas l'últim que s'assabentaria fora ell.

Del viatge del senyor Millan Astray no en tenia noticia oficial.

ELS ENGINYERS

Signat pels presidents de l'Associació d'alumnes d'enginyers i arquitectes, Unió Nacional d'Estudiants i Confederació Nacional d'Estudiants Catòlics i el delegat de l'Escola d'Enginyers Industrials, s'ha publicat el següent manifest:

El Reial Decret signat el dilluns pel Rei dóna per resultat l'agut conflicte plantejat amb motiu d'análoga disposició de l'onze de setembre propassat, però aquesta Junta superior nacional d'estudiants es creu en el deure de fer notar a l'opinió pública en general i a les organitzacions d'enginyers civils en particular, que el Reial Decret que motiva la recent protesta és sols una manifestació expontánia, un incident de la qüestió fonamental, que no és altra sinó la delimitació clara i precisa de les esferes d'activitat corresponent als títols militars i civils, en el camp de la iniciativa privada.

Fóra el més lògic que els militars apliquessin única i exclusivament la seva capacitat a les arts bèl·liques, ja que aquesta és la seva vocació, i si altra haguessin sentit no haurien estudiat la carrera de les armes.

Engendra l'actual situació anòmala perjudicis per a la mateixa defensa nacional, puix proporcionant els treballs com a enginyers en les indústries privades majors beneficis que el servei actiu de les armes, poden els de més capacitat i laboriosos dedicar-se a aquells amb evident perjudici d'aquesta.

La Junta Superior Nacional d'Estudiants espera que les entitats a les quals correspongui especialment iniciin una acció, que forçosament ha d'ésser lenta, per la magnitud i delicadesa de l'empresa, però que es convenient que comenci si algun dia la volem veure acabada.

Coadjuvant a aconseguir el fi perseguit, nosaltres hem organitzat un curs de conferències, que el vinent divendres començarà, per a il·lustrar a l'opinió i seguirem tractant l'assumpte en les nostres organitzacions i en el futur Congrés Nacional d'Estudiants de Saragossa, fins a aconseguir que cada un ompli en la societat el lloc pel qual es prepara, essent el militar únicament i suficientment bon militar, i els enginyers, técnics, que facin progressar la producció en la indústria nacional.

Esperem que l'opinió, que tan clarament s'ha manifestat en favor nostre, veurà en la continuació de les nostres gestions que la raó ens assisteix i que no serà ella desvirtuada per procediments que puguin ferir cap susceptibilitat, ja que així es dedueix de la nostra anterior actuació.»

BARCELONA

El vapor "Guillem Sorolla"

Aquesta tarda s'ha rebut a la Companyia Transmediterrània u ncable de Londres, en el qual el Lloyd diu haver-se salvat el vapor «Guillem Sorolla». En canvi el representant de la Companyia a Londres diu que no se sap res de l'esmentat vapor.

La Companyia té noves del vapor «Romeu», segons les quals aquest no ha arribat encara al punt on es troba el «Guillem Sorolla».

El vapor «Tintoré», arribat avui d'alacant, ha interceptat comunicats del «Guillem Sorolla» demanant auxili.

Després de cinc dies de saber-se que el «Guillem Sorolla» està en perill, no hi ha encara res concret respecte la seva sort.

Tal vegada la causa d'això sigui el mal temps que continua a l'Atlantic, motivant que els vaixells no vagin en auxili seu.

Editorial Catalana, S. A.

(Escudellers, 10 bis, entresol)

Llibres d'estudi

«Aritmètica Mercantil» (volum VII de l'Enciclopèdia Catalana), per Emili Vallès.
«Gramàtica Francesa» (volum IX de l'Enciclopèdia Catalana), per P. Fabra.
«Prehistòria Catalana» (volum XVI de l'Enciclopèdia Catalana), per P. Bosch Gimpera.
«Història de l'Art» (Egipte) i (Mesopotàmia), volums XXII i XXXI de l'Enciclopèdia Catalana, il·lustrats, per Joaquim Folch i Torres. Cadascun d'aquests volums: en rústega, 3 pessetes; en tela, 4 ptes.
«Taquigrafia Catalana», per Elias Juvert. Ptes. 2'50.
«Resum d'Ortografia Catalana». Ptes. 0'25.
«Dibuix del noi». Nou quaderns repartits en tres cicles. Cada quadern, 0'75 ptes.

Sèrie de llibres escolars (il·lustrats)

«El meu llibret», pel R. P. Joan Profitós. Primera part (nova edició). Ptes. 0'90.
«El meu llibret», pel R. P. Joan Profitós. Segona part (nova edició). Ptes. 0'90.
«El llibre dels infants», pel R. P. Joan Profitós. Ptes. 2

LES TERRES CATALANES

Nataniel i les estrelles

Llegenda de les Termes de Santa Coloma de Farnés

Una guerra cruenta havia ensagnat i entenebrit la terra.

S'havien perdut homes i hisendes i, quan, en l'extenuació, havia sonat l'hora de pau, en la reacció va trobar-se capgirat el món moral.

Un aldarull de goig retrobat i de sensualitat lliure s'era ensenyorit de les ciutats que havien tant temps viscut esgarrifades i àdhuc temoroses d'una enemiga ocupació, sense deixar, però, de fer, sòrdid i hipòcrita, un baix comerç amb la dolor i les necessitats apremiants, que les havia deixades curulles de milions del diable.

El diable anava solt i folt, excitant les passions i arrossegant les vides per tal de cobrar-se a preu d'or amb les ànimes dels que se li havien venut.

Arreu sonaven orquestres desgabellades convidant a la lascívia, i els diners, que resplendeixen com medalles quan són guanyats amb la suor del front, dringaven i es perdien com rialles sarcàstiques damunt les taules de joc.

De la nit se'n feia dia; es compraven mobles i joies i noies, tot barrejat, i les Democràcies, germanes de les que havien sostingut la guerra, volien part en el botí, i si de grat no els donaven, l'exigien amb renecs i trets de Browning o de Star.

Era un temps que tant consumia la salut física i moral dels inconscients enduts per l'onada folla, com dels esperits selectes que en protestaven sense que ningú els escoltés i es veien condemnats a viure en un món arrossegat pel pecat i ple d'injusticies.

D'aquests selectes isolats era Nataniel, qual sensibilitat ferida clamava en el desert.

Tota intervenció seva era inútil, tot sacrifici estèril, i la religió cristiana en son cor i sos llavis, era una doctrina sense aplicació.

I els pocs que oien a Nataniel i volien seguir-lo, eren tan menyspreats com ell.

Homes cremats de febre d'afers ambiciosos; damisel-les santes llimades d'escrúpols, que senten l'esgarrifança de pecats d'altri; adolescents donats a la incontinència de la carn; pobres mares generoses que donaven fills amb amor i amb horror a l'època que els engoliria; malalts del cervell i de la medul-la; tots barrejats, bons i dolents, com la Doctrina que Nataniel predicava a tots els estimava com a germans.

Nataniel, que per tots sofria debades, va acabar en un desequilibri gran. Els metges res hi podien. Allò era com un pugó que s'havia posat a les arrels de la raça.

I Nataniel un dia va fugir de la ciutat, cercant la pau del camp, amb un petit llibre — petit però immens — que era «El Sant Evangeli de Nostre Senyor», damunt del cor, i un bastó de caminant al puny crispat.

I a la nit, quan la ciutat abandonada era remorejant i encesa de l'orgia de cada dia, ell es lliurava a la pau i al repòs del camp i es deixava cobrir el cap pàllid i rebel per l'ampla bondat de la nit, aconsoladora i lenta, tota espurnada d'estrelles.

Nataniel, en una sensació àgil i alada d'esperit, va enamorar-se de les estrelles com si fossin flors enceses d'un jardí inabastable que el cridés, i talment com si volgués regar-les, amb emoció, plorava, però les llàgrimes del solitari queien a la pols i les estrelles seguien parpallejant, vives i xucladores, en la volta infinita.

Els dies de Nataniel no tenien ja objecte. La fatiga de viure li havia enterbolit els sentits i només esperava, sol en els cims o en les cabanes abandonades pels pastors, les nits en què les estrelles li riurien.

Més d'un cop innocent i adolorit, havia aixecat al cel els braços en l'oració, com si esperés que se l'hi posés una estrella en cada palmell de la mà, però no sabia si aquella titillant fruita d'or no era encara prou madura per a caure o si la seva vida ascètica no era encara prou encesa i fosa per a l'ascensió de la mort.

En realitat, era que Déu reservava a Nataniel per a altres destins a la terra.

I així va esdevenir un vespre que Nataniel baixava de la muntanya, tot ell humil i pobre, seguint el seu camí per tots els camins.

El cant insistent dels grills calmava a la remor de les seves passes imprecises i s'alçaven els lladrucs dels cans de les masies i fins i tot el canó d'una arma li era en la fosca encarat espiant-li els moviments.

S'esqueia aquell vespre — que més que vespre era ja nit entrada — la ruta de Nataniel per terres de Santa Coloma, i Nataniel, a peu descalç, car ni sandàlies tenia, havia travessat una riera que passava amb una remor silenciosa com si fos el plor de la terra incompresa.

La volta del cel, aquella nit clara era tota vibrant d'estrelles i una dolça celístia enlluernava els arbres de les ribes de la riera, que tenien quelcom de la càndida majestat alta dels àngels, i posava una claredat de consol en tot el paisatge pla fins a l'horitzó de línia suavíssima.

Nataniel va fer de sobte una exclagemec.

gemc.

Feia estona que caminava amb el pit i el cap alt, sospirant per les estrelles inabastables, i havia descobert a l'alcanç de la mà i del sospir les clares estrelles de la constel-lació d'Orion, reflectides i gronxant-se en un bassal assossegat d'aigua purissíma.

Va creure que Déu li havia posat aquelles estrelles del seu enamorament en el líquid bressol.

Les estrelles es gronxaven, lliures, nues, daurades — i ell anava tot brut i pobre.

Considerant-se indigne del festí, amb aquella puresa de les ànimes que invita sempre a la casta nuditat, va despullar-se, llençant els seus parracs i va entrar amb els peus llagats de la ruta — prim, pàl-lid i alt — al bassal de l'aigua, que el va rebre, dolcíssima i tèbia, abraçant-lo tot ell com una mare que esperés el fill llunyà i enyorat per a curar-lo amb son alè i no apartar-lo més de la seva abraçada.

Una dolcesa immensa va envair tot el cos, tota la vida, tota l'ànima de Nataniel, el qual, per recordar benestar semblant havia de retreure's al record del seu bressol d'infant.

Mai al món una tebior aconsoladora com aquella.

Les estrelles fugien de l'aigua somoguda, trencant-se en mil bocins daurats, i més fixes i vives que mai lluïen al cel damunt el cap mateix de Nataniel.

Però ell uno es movia.

Enfonsat en l'aigua tèbia i pura, treia el cap com una flor carnosa d'estany, i somreia beatíficament.

L'endemà va tornar-hi Nataniel.

L'aigua era renovada i neta, com el llit preparat per a l'hoste que s'espera i tornarà.

I des d'aquella nit, totes, Nataniel mirava complagut i ja sense neguit des del seu bany suavíssim, com les estrelles inabastables del cel es banyaven en l'or de llur llum i en la pau suprema i alta de l'espai.

Als membres de Nataniel tornaren les perdudes forces; al seu cervell es feren fixes i ponderades les idees i son sentiment malalt va permetre-li de bellnou aquell establiment de relació entre el pensar i el sentir que fa aprofitable la moral dels homes i fruitfera la intervenció llur.

I com que ell no era un egoista sinó un home de cristiana bondat, en la plenitud recobrada mercès a l'aigua benfactora, no va creure més en la inutilitat de les seves prèdiques ni en l'esterilitat de la seva bondat, sinó que, contràriament, sentint a dintre seu la força de la fe que mou les muntanyes, va córrer a cercar els seus germans, bons i dolents, car tots ho eren, que acabaven de consumir-se en la ciutat folla i confiada, on el Diable reia com un déu entronitzat, però vigilava, ensems, com un espia.

Molts desconfiaven de Nataniel, com d'un visionari, però altres deien:

— Havem conegut aquest home com un pastor sense ramat. Estava trist i feble. Mes ara resplendeix de salut i crema de veritat.

Aviat una legió el seguia cap a les aigües miraculoses on ell guiava. La fe feia el camí animós.

Abans d'arribar a les aigües, ja el paisatge sedant talment els acaronava.

Era una caravana de gent diversa que feia el camí confiat: bons i dolents: tots, però, germans. Homes cremats de febre d'afers ambiciosos; damisel-les santes llimades d'escrúpols, que sentien l'esgarrifança de pecats d'altri: adolescents donats a la incontinència de la carn; pobres mares generoses que donaven fills amb l'amor i amb horror a l'època que els engolliria; malalts del cervell i de la medul-la.

Tots, uns rera els altres, se submergien en l'aigua, que els rebia, abundant, rica i tèbia com un plor de l'entranya perdonadora del món pels fills que recobrava.

Els rostres llanguids n'eixien somrients; els membres caiguts i lassos amb redreçament de branca d'arbre sec regada, i amb moviments de dignitat; els fronts que eren combat de pensaments contradictoris deixant veure, com si fossin de cristall, la tènue flor imprecisa de la idea clara i les cames segades sortien de l'aigua, gotejant i rosades, més fermes davant del camí nou...

A aquella caravana, capitanejada com per un profeta, per Nataniel, seguiren d'altres vers el lloc salvador, atretes.

I si bé Nataniel ni ningú va abastar les estrelles del cel que en l'aigua es veien reflectir, tots van trobar i endur-se'n, invisible, l'estrella de la salut del cos i de l'ànima, que per bonmateixa del món des de la Glòria, mateixa del món des de la Glòria, va salvar la ciutat del Diable, va salvar aquella època i va salvar i impulsar la raça catalana de la qual tots en som orgullosos germans.

R. SURINACH SENTIES

Santa Coloma de Farnés, octubre de 1922.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

ELS JOCS FLORALS

Aquesta tarda s'ha celebrat en aquesta ciutat la festa dels Jocs Florals, que ha estat espléndida.

Era president del Jurat l'insigne poeta català de Mallorca En Joan Alcover, qui ha fet un parlament inspiradissim.

De la Flor Natural n'ha estat guardonada, i fou elegida reina de la festa la senyoreta Na Maria d'Abadal.

L'eminent cantatriu Na Mercè Plantada ha cantat les composicions premiades en el certamen, essent aplaudida amb entusiasme per la nombrosa i distingida concurrència.

PARTITS DE FUTBOL

Avui al matí han jugat un partit de futbol els primers equips del Grup Excursionista i Esportiva de Girona i de l'Ateneu Deportiu de Sant Feliu de Guíxols. El triomf ha estat per al darrer, per 2 gols a 1.

A la tarda han lluitat en un partit molt interessant, al camp de la U. D. G., l'Espanya F. C., de Barcelona, i el Badalona F. C., no havent-se efectuat cap gol.

Aquest partit ha estat presenciat amb molt d'interès per una gran gentada.

L'ORFEO DE SANS

El dia 5 visitarà aquesta ciutat el notable Orfeó de Sans, dirigit pel conegut mestre Armand Soler i compost de 200 choristes.

L'Orfeó arribarà a les deu del matí, dirigint-se a la Casa Consistorial, on cantarà el «Cant de la Senyera».

L'Esbart de Dansaires del mateix Orfeó ens farà conèixer els seus balets populars.

En obsequi de l'Orfeó que ha de visitar-nos, hi ha organitzada una audició de sardanes, executades per l'orquestra «Art Gironí».

ALTRES NOVES

Al quilòmetre 7 de la carretera de Medinyà a Banyoles hi foren posades unes fustes, amb la intenció, sembla, de fer bolcar el cotxe-automòbil de l'empresa Transports Elèctrics Interurbans.

Uns individus, damunt els quals requeien sospites, han estat sotmesos a un interrogatori, i, vistes les contradiccions en què incorrien, han estat lliurats al jutjat.

—Dies enrera donàvem compte que havia estat agafat i mort pel tramvia de Girona a Palamós un home el cadàver del qual no s'havia pogut identificar.

De la identificació, feta més tard, resulta que la víctima es deia Josep Pons i Hereu, tenia 55 anys i era natural de Montpeller.

IV. JOCS FLORALS INFANTILS

organitzats pel Centre de Dependents i la Unió Comercial de Detallistes, que se celebraran el vinent diumenge

Veredicte

I. Flor natural, al número 1. La Pubilleta del Màs. Lema: Ma cosina.

II. De l'Ajuntament, al número 25. El pastor gentil i bell. Lema: Amors de muntanya.

III. De N'Agustí Riera, al número 103. Cançó de jardí. Lema: La florida de Tardor.

IV. D'En Josep Dalmau, al número 85. El gat i la rata. Lema: La rateta ingeniosa.

V. De la S. A. Grober, al número 42. La complanta del vent. Lema: Massa plorarà...

VI. D'En Narcís Plà i Daniel, al número 3. Oda a Maria. Lema: Tota pulcra és Maria.

VII. D'En Pere Omedes al número 29. La Masia. Lema: Amor.

VIII. D'En Salvador Perich, al número 35. Bo i pensant... Lema: Amor.

IX. De Na Raimunda Crehuet, al número 100. Jardí místic. Lema: Jesús i Maria.

X. Del Pensil de l'Onyar, al número 91. Capitulació honrosa.

XI. D'En Josep Barrina, al número 2. Viàtic. Lema: Tardor.

XII. D'En Manuel Pujadas, al número 8. Catalunya. Lema: Llibertat

XIII. De la Penya dels Ex-cinc. No s'adjudica.

XIV. De la societat obrera L'Amistat, al número 68. Mon roser. Lema: Flors.

XV. D'En Bernat Cabrafiga, al número 70. La Pubilla. Lema: Casori.

XVI. D'En Francesc Massot, al número 102. L'advenir de l'hereu.

XVII. De la Cambra de Comerç, al número 38. La cançó del vell molí. Lema: Aigua nova.

XVIII. Del Banc Urquijo Català, al número 31. Qui de jove no estalvia... Lema: Excel-lències de l'Estalvi.

XIX. De Na Francisca Colomer, al número 30. El roure centenari. Lema: Ets robust, fort i valent, no t'espanta el tro ni el vent.

XX. D'En Francesc Monràs, al número 10. Enyorança. Lema: Lluny de la Patria.

XVII. Del Grup Excursionista i mero 39. En passar un aeroplà. Lema: Impressió.

XXII. Del Grup Excursionista i Esportiu Gironí, al número 12. Del meu branquiller.

XXIII. Dels Pomells de Joventut, al número 74. Elogi dels Pomells. Lema: Els dos amors.

XXIV. D'En Narcís Coll al número 26. Voltaines. Lema: Tres sonets.

XXV. Del «Gerona Espero». No s'adjudica.

XXVI. D'En Josep Garay, al número 47. D'un amor jovenívol. Lema: La meva amada.

XXVII. De l'Ateneu Empordanès de Barcelona, al número 63. Primaver aen tardor. Lema: Idil-li.

XXVIII. D'En Pere Sacrest Dusol, al número 89. Tríptic gironí. Els Callegans.

XXIX. De la Joventut Republicana. No s'adjudica.

Formen el Jurat qualificador: En Miquel de Palol, president; reverend doctor Enric Jordà, Na Carme Julià, En J. Gomsi Llambias, En Francesc Ribas Crehuet i En Joan Call, vocals, i En Joan Massa, secretari.

VILAFRANCA

—L'Ajuntament ha celebrat sessió extraordinària i a acceptat l'alcaldia de R. O. En Joan Fuster, republicà autonomista.

Les minories nacionalista i radical no assistiren a la sessió.

—El dia de difunts comença a la Basílica el solemne novenari d'ànimes.

Farà els sermons el P. Maties de Sant Llorenç.

—Ha vingut a passar uns dies la distingida damisel-la tarragonina Na Pilar Buireu.

—Acabats els exercicis de tir ha tornat a Barcelona l'octau lleuger.

Estigué un dia a presenciar les pràctiques el capità general senyor marquès d'Estella

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

«EL PRINCIPE DI UDINE»

Demà, al matí, entrarà al nostre port el vaixell «Principe di Udine», del Lloyd Zabaldo, que desembarcarà el passatge i correspondència d'Amèrica del Sud.

PARTITS DE FUTBOL

Han lluitat avui, en un partit de futbol, el Joventut Lleydatana i el nostre Gimnàstic. Ha guanyat el local, per 5 gols a 0.

ALTRES NOVES

Ha estat nomenat delegat d'Hisenda de Tarragona N'Adrià Mínguez.

— De la «Jefatura» d'Obres Públiques s'han rebut 13.250 pessetes per al replanteig dels camins veïnals de les Salines de Perelló a Rasquera, i d'Ulldecona a La Cènia.

— Per les companyies de vers que actuen als teatres Mundial i Principal, es representa avui «Don Juan Tenorio», i en el programa de cinema del Mundial hi figura la projecció del circuit «Trofeu Armangué».

— Han estat agafats per la policia dos individus indocumentats, els quals sofriran quinze dies de presó.

MENORCA

En el vapor «Rei Jaume II» va arribar de Barcelona N'Alexandre Lerroux.

Van baixar al moll a saludar-lo el diputat provincial senyor Canet, la majoria de l'Ajuntament i les minories municipals republicanes d'Alayo i Ciutadella, les principals figures del partit i nombrós públic.

En desembarcar fou objecte d'aplaudiments que es repetiren quan va arribar al seu allotjament.

S'estatja a casa del president del Comitè Republicà, En Lluc Carreras.

Durant aquests dies ha donat mítings i conferències a alguns pobles de l'illa, esent obsequiat el diumenge amb un banquet a la Casa del Poble.

Com a final va donar un míting al teatre Trianon, que estava ple; va pronunciar un discurs enaltint les grandeses de la raça mostrant-se optimista pel futur benestar d'Espanya, preconitzant com únic mitjà salvador la implantació de la República i va combatre amb energia les Juntes de Defensa.

La finalitat del viatge ha estat ajuntar totes les esquerres menorquines en un sol partit republicà radical, el qual presentarà candidat per les eleccions generals, acabant així amb l'aplicació constant de l'article 29.

* * *

Han causat molt bon efecte entre les persones que segueixen l'afer del Marroc, els articles d'En Cambó.

El «Bien Público» els ha publicat tots.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMANET. — L'Orfeó Schola Cantorum de Gràcia, va donar un concert a l'estatge social de la Lliga Nacionalista, tal com s'havia anunciat, no sense abans haver-ne donat un altre a la Plaça de la Vila, en obsequi a les autoritats, corresponent aquestes en un present, que reberen de mans de l'alcalde senyor Isern, i el públic en forts aplaudiments.

La sala d'espectacles de l'esmentada entitat estava plena d'una selecta concurrència.

La primera part del programa la va interpretar la secció d'homes amb notabilitat essent cantades les següents peces: «Himne dels joves», «L'Emigrant», «Els tres tambors», «El Rossinyol», «La Galindaina» «Els remers del Volga» i «Cant a la vinya».

La segona part fou musical interpretada amb gran mestria pels professors N'Isidre Molas (violinista), En Josep Solsona (violinista) i En Bernat Butinyà (cel-lista).

La tercera i darrera part fou tota choral, cantant, primerament, la secció d'infants: «Cançó dels infants»; «Revetlla» i «Sol solet», després la secció d'homes: «Les flors de maig».

Els pescadors» i «L'Himne de l'arbre fruiter», i a l'acabament les tres seccions chorejaren «Les fulles seques», «Sota de l'olm» i «La Marsellesa». Tots ells reberen grans aplaudiments, havent de repetir quasi totes les peces.

A petició del públic es cantaren «Els Segadors», acabant l'acte amb grans aplaudiments i visques.

El mestre director, senyor Molas, tan conegut a la població, rebé moltes felicitacions per l'èxit obtingut, essent de creure que amb el poc temps que fa que el dirigeix i que està fundat, sols fa un any, arribarà a ésser un dels millors de la nostra terra.

Després d'una estada de sis hores a la població, i de tres hores de concert, retornaren a Barcelona amb dos bonics camions, tal com ho havien fet a l'arribada.

Jocs Florals de Girona

El dia de Tots Sants, al Teatre Principal de la ciutat, tingué lloc la festa dels Jocs Florals, amb el tradicional esplendor que sol revestir aquest important acte literari.

El local estava curosament guarnit, abuntant-hi l'ensenya barrada, constituint un digne estoig de la bellesa que havia de descloure-s'hi.

Ocuparen la presidència literària: els membres del Jurat qualificador senyors Joan Alcover, Tomàs Carreras Artau, Prudenci Bertrana i Marian Viñas, i els del Consistori Francesc Coll i Turbau i Ramon Xifra. La d'autoritats la formaven En Narcís Pla i Daniel, diputat a Corts per Girona, N'Agustí Riera i Pau, president de la Diputació i N'Albert de Quintana i Serra.

Oberta la festa per l'alcalde de la ciutat, el president del Jurat, que ho era el poeta mallorquí En Joan Alcover—que féu a l'acte l'alta mercè de la seva assistència personal—donà lectura al seu afreturat discurs. Aquest constituí una revisió del renaixement literari català i de les valors genèriques en ell produïdes, reivindicant el patrimoni perdurable de la primera època, i palesant l'absurde d'una solució de continuitat esborradora de la tradició immediata, que alguns dalegen oblidar, per a seguir nous camins no prou fidels a la veritable poesia. Fini evocant fervorosament la figura venerable del seu compatrici En Costa i Llobera, traspassat suara, i ponderant-ne la valor perdurable.

El parlament del mestre, ple de seny i sentit literari, fou dignament aplaudit per la selecta i nombrosa concuddència.

Tot seguit el secretari del Jurat, N'I. Rodríguez Grahit llegí la seva memòria que resultà una discreta i fidel constatació de l'avinentesa literària que hom celebrava, i que situà d'una faisó precisa i perfecta, tan bella d'expressió com adequada de contingut, la festa ressenyada.

El treball d'En Grahit meresqué l'unànime assentiment del públic.

Oberta la plica corresponent a la Flor Natural, resultà ésser-ne guanyador el distingit poeta empordanès En Carles Fages de Climent, per son poema «Elegia d'una tarda de festa». El guanyador oferí la distinció obtinguda a la damisel·la N. Maria d'Abadal i de Fonsdeviela, filla de les il·lustres i catalaníssimes famílies d'aquests cognoms, la qual passà a ocupar el seu soli d'honor i cortesia omplint-lo de majestat i de bellesa esclatant; la simpàtica i formosa Regina lluïa una riquíssima diadema de brillants, que posava una fulgor resplendent damunt la seva serenissima bellesa.

La poesia d'En Fages de Climent va ésser també aplaudida.

Dels altres premis en foren guanyadors els senyors: Carles Rahola, Laureà Dalmau, Miquel de Palol, Tomàs Garcés, Lluís Bertran i Pijoan, Narcís Masó i Valentí, Octavi Saltor, J. Millàs-Raurell, Puig Pujades, Armand Obiols, Joan B. Muntada, Jesús Sanz Poch, Mercè Vila Raventós, Felip Graugés i Camprodón, Josep Roig i Raventós i altres.

Les composicions musicals premiades foren cantades amb una finor perfecta, en ella habitual, per Na Mercè Plantada, que rebé fervents aplaudiments per la seva tasca delicada.

El president del Consistori i batlle de la ciutat, En Francesc Coll, acomiadà els presents amb un bonic parlament de gràcies, en el qual féu remarcar el simbolisme i escaiença de la catalanitat de la llar de la Regina, filla d'un patrici prestigiós.

Els que prengueren part a la festa, com és de consuetud, s'aplegaren després en un sopar íntim on foren assaborides les romanalles de l'acte literari celebrat.

Els Pomells de Joventut

Els Pomells de Joventut Ginesta Montserratina, Cantaires de la terra i Roses de Sant Jordi, de Gràcia celebraran solemnes actes de fe, amor i pàtria, en l'avinentesa de llur festa inaugural, el vinent diumenge.

Presidiran els actes les autoritats i el fundador dels Pomells de Joventut, En Joaquim Maria Folch i Torres.

Heu's aquí el programa:

Festa de Fe:

A les vuit del matí, Missa de Comunió general a l'església parroquial de Sant Joan, de Gràcia, finint amb el cant del Virolai.

A les deu solemne Ofici a la mateixa parròquia, cantant la missa gregoriana «Fonts Bonitatis» el P. de J. Cantaires de la terra, amb acompanyament d'instruments de corda; sermó a càrrec del reverend doctor Guardiet, conseller dels P. de J. de Rubí, i rector de la mateixa vila.

A tots els pomellistes assistents a l'acte se'ls farà ofrena d'un artístic recordatori.

A les onze, s'honorarà la dansa catalana, ballant sardanes a la Plaça del Diamant. L'execució d'aquestes anirà a càrrec de la cobla Barcelona.

Festa d'Amor:

A la sortida de la Comunió es portarà a cap el repartiment de bons als pobres de la barriada, per les pomellistes.

Festa de Pàtria:

A l'espaiosa sala-teatre de l'Orfeó Gracienc (Esmeragda 27 i 29), hi haurà un gran esdeveniment teatral i artístic, a les quatre de la tarda, sota el següent ordre:

I. Estrena de la comèdia en quatre actes i en prosa, cedida galantment pel seu autor, el fundador dels P. de J. En Josep Maria Folch i Torres «La Marqueseta que no sap que té», representada per l'elenc artístic dels tres P. de J.

II. Parlament, pel mestre En Josep Maria Folch i Torres.

III. L'Esbart de Dansaires del Casal Nacionalista de la Barceloneta, dirigit per Na Mercè Carulla, desgranarà les danses més selectes del seu repertori.

IV. «Himne dels P. de J.», cantat pel assistents a l'acte.

Notes: Per esplai dels concurrents, en els entreactes, la cobla Barcelona tocarà escollides sardanes, els programes de les quals es repartiran en el mateix dia de la festa.

Per invitacions dirigir-se a la redacció de «Amfora», i a l'estatge de l'Orfeó Gracienc tots els dies feiners, de set a nou.

Per la molta durada de l'espectacle es prega la puntualitat dels assistents.

—

A la festa pomellista que, organitzada pel Pomell de Joventut Renaixement tindrà lloc a Sans el vinent diumenge, s'hi donarà, en segona audició la bonica sardana titulada «La Ventafocs», original del compositor En Pere Aubert, i que fou estrenada amb èxit a Olot en la festa d'homenatge a En Josep Maria Folch i Torres, celebrada recentment.

—

El vinent diumenge se celebrarà a Igualada la festa-repartiment de premis del Concurs històrico-literari sobre l'Onze de setembre organitzada pels Pomells de la ciutat.

L'ordre de la festa és com segueix:

Parlament de presentació, per En J. Riba Faura, dels P. de J.

Memòria del Concurs per la senyoreta Na Rosalina Poch, secretària del Jurat qualificador.

Repartiment de premis i lectura del treball premiat.

Discurs pel mantenedor En Ventura Gassol.

Concurs Literari Nadalenc

Organitzat pels Pomells de Joventut de Sant Andreu de Palomar

CARTELL

I. Bella nadala d'argent a la més exquisida obreta teatral d'assumptes nadalencs per a nenes.

II. Objecte artístic, a la glossa d'una cançó popular nadalenca.

III. Objecte d'art, a la més sentida contalla de Nadal, rimada.

IV. Objecte d'art, a un recull de llegendetes o costums populars sobre la pastorívola «Missa del Gall».

V. Objecte artístic, al millor aplec de petits poemets nadalencs.

VI. Objecte d'art, a una prosa o vers que digui la pairal commemoració del NaNdal, en el seu aspecte piadós i catalanesc.

ADVERTIMENTS

Es poden remetre les composicions al secretari del Certamen (Santa Marta, 18 i 20), Barcelona (S. A.), per tot el dia 25 de novembre d'enguany.

Hi poden concórrer tots els pomellistes de Catalunya, i al premi primer tots els escriptors, anc que no siguin inscrits a cap Pomell.

Els pomellistes cal que consignin en la tarja el Pomell al qual pertanyen.

Molt aviat es publicarà el Jurat qualificador.

La festa se celebrarà el diumenge 17 de desembre, a la sumptuosa sala d'actes de la Biblioteca pública (Santa Marta, 18 i 20), agençada per representar-hi el quadret escènic llorejat.

Es necessària l'assistència dels premiats al repartiment de premis.

«Flamell», revista dels Pomells de Sant Andreu, dedicarà un número extraordinari al Certamen, publicant el que hagi estat llorejat.

Vida religiosa

Avui: La Commemoració dels fidels difunts. Santa Eustòquia, verge.—Demà: Els innombrables màrtirs de Saragossa. Sant Valentí, prevere.

Quaranta hores: Demà, a l'església de la Congregació de Nostra Dona de l'Esperança. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

La missa de demà: Tercer dia de la infra octava, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de la Providència, al Pi, privilegiada.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Josep. — Demà, Torn de Sant Joan Evangelista.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Commemoració dels Fidels Difunts, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia).—Demà, Torn del Sagrat Cor de Jesús, a la mateixa capella.

Bisbat

IV CENTENARI DE SANT IGNASI A CATALUNYA

Està pròxim a publicar-se el programa definitiu de la gran Setmana Ignasiana, que ha de constituir el nucli més notable de les festes del Centenari. Avui podem avançar alguna indicació que podrà donar idea de la importància dels actes que es preparen.

La Setmana Ignasiana durarà del dia 4 al 12 del pròxim novembre, i en ella estaran els actes distribuïts en la següent forma:

Dia 4, solemne obertura de la Setmana Ignasiana i de l'Assemblea d'Exercicis i Missions. Sessió pública al Palau de la Música Catalana amb la cooperació de l'Orfeó Català.

Dia 5, solemne Pontifical a la parroquial església de Nostra Dona de Betlem. Ofrena i trasllat de les relíquies de Sant Ignasi de Loiola, de les quals la parròquia de Betlem fa donació a la Companyia de Jesús. Inauguració de l'Exposició Ignasiana a la sala d'actes del Col·legi del Sagrat Cor (carrer de Casp).

Dia 6, es reunirà l'Assemblea d'Exercicis en seccions privades en els locals del Foment de Cultura.

Dia 7, sessió pública al Palau de la Música.

Dia 8, l'Assemblea es reunirà per seccions.

Dia 9, continua el treball de les seccions. A l'església del Sagrat Cor, solemne funció d'acció de gràcies per haver estat declarat Sant Ignasi celestial Patró de totes les Obres d'Exercicis.

Dia 10, sessió de clausura de l'Assemblea d'Exercicis i Missions al Palau de la Música Catalana.

Dies 11 i 12, pelegrinació Ignasiana a Montserrat i Manresa.

Donarem demés una lleugera idea dels interessants temes que han de tractar-se en l'Assemblea.

Secció primera.—Tècnica dels Exercicis. Ponent: P. Joan Serrats, S. J. Temes: Procés històric dels Exercicis — Unitat orgànica. — L'ascètica dels Exercicis. — Valor evangèlica dels mateixos. — Els documents per a l'examen i Confessió i les regles per a discernir esperits.

Secció segona. — Organització de l'obra d'Exercicis. Ponent: Doctor don Marian Serra i Esturi, canonge de Vich. Temes: Juntes diocesanes i locals. — Consolidació econòmica; fundacions i socis protectors. — Formació de les tandes. — Tandes d'obrers.

Secció tercera. — Missions al poble fidel. Ponent: P. Ildefons Ruiz, del Sagrat Cor de Maria. Temes: Preparació de les Missions. — Sermó moral. — Doctrines. — Actes secundaris. — Conferències per a homes. — Cantics. — Obra de perseverància. — Obres de les Missions.

Està ja oberta la inscripció d'assembleistes i són ja molts i de gran prestigi. Per a tot el que es refereix a l'Assemblea, dirigir-se al senyor secretari de la Setmana Ignasiana, Llúria, 13. Apartat, 143.

* * *

El dia 22 del passat mes, la comissió organitzadora deixà ultimats tots els detalls de la pelegrinació regional a Montserrat i Manresa. Han quedat constituïts i treballen activament els comitès locals de Tarragona, Valls, Reus, Girona, Figueres, Olot, Banyoles, Lleyda, Vich, Mataró i altres ciutats en les quals són ja molts els que s'inscriuen com a pelegrins.

ELS AMICS DE L'ART LITURGIC

Amb aquest títol s'ha fundat al Círcol Artístic de Sant Lluc ua associació que pot ésser de gran profit per a l'art cristià i per als artistes que a ell es dediquen.

En la solemne sessió inaugural, el consiliari de l'esmentat Círcol, consrevador del Museu Diocesà, doctor Manuel Trens, prevere, donà una interessantíssima conferència sobre art cristià. Exposà el veritable concepte de l'art cristià. En realitat, l'art cristià, segons les diferents èpoques, ha revestit totes les formes artístiques, però de cap d'elles pot dir-se que tingui una relació essencial amb ell. En el segle passat es va voler imposar l'opinió de què l'art gòtic era l'art essencialment cristià, però l'art gòtic indiscutiblement és un art tan religiós com civil.

Passà després el conferenciant a estudiar l'estat actual de l'art cristià començant per les arts menors que constitueixen el mobiliari litúrgic fins les grans branques de l'arquitectura, escultura i pintura.

En la part dedicada a l'arquitectura parlà de la mal entesa renovació artística del segle passat, o sigui del neogòtic, que res va resoldre i, més encara, desamortitzant elements antics paralitzà la natural evolució arquitectònica.

Sobre l'escultura féu esment de l'escola dels PP Benedictins de la Badia alemanya de Beuron, notant que potser l'escultura sigui una de les branques de l'art que està més disposada per a una renovació en sentit litúrgic.

Seguidament disserià sobre la moderna pintura religiosa i de la influència que sobre ella han exercit l'impressionisme, adduint com a cas típic el de Maurici Denis, el qual ha tret gran partit de tots.

Acabada la conferència es van llegir els estatuts pels quals es regirà la nova institució, el fi de la qual consistirà en estendre el coneixement i gust de l'art litúrgic, atendre a la dignitat de l'art cristià, procurant que s'ajusti més i més a les lleis generals de l'art, a les prescripcions canòniques i al seu ofici espiritual en el culte de l'Església. Els mitjans per a aconseguir aquesta finalitat seran: Les exposicions d'art litúrgic, concursos, conferències, cursos de liturgia, estudis monogràfics d'indumentària i mobiliari litúrgic, àlbums de projectes realitzats o per realitzar, destinats a ésser consultats, etc., etc. Els Amics de l'Art Litúrgic tindran com a portantveu oficial la revista litúrgica «Vida Cristiana» que publiquen els monjos benedictins de l'abadia del Montserrat.

Constitueixen la Junta els senyors Vicens Moragas, president efectiu; Josep Ràfols, secretari; Jaume Busquets, tresorer; Joan Bergós, bibliotecari; Jaume Figueras i un membre de la Junta del C. A. de S. Lluc, vocals.

Els Amics de l'Art Litúrgic tindran delegats i adherents en cada diòcesi de la Província tarragonina.

Demés, s'està ultimant la constitució d'un Cos Consultiu, del qual en formaran part els més eminents artistes arqueòlegs i historiadors d'art de Catalunya.

—

— El dissabte dia 4, i amb assistència del reverend conciliari i. En Joaquim Soler director de l'Associació de Protectors de l'Escola Catòlica de Sant Josep Oriol, se celebrarà una festa de germanor al local social de l'esmentada associació carrer de Bonavista, 2, xalet.

A l'acte que finirà en berenar, hi assistiran els alumnes de la parròquia de Sant Josep Oriol i els nens i els socis protectors, puix tots queden invitats.

—El dia 8 d'aquest mes, el bisbe d'Urgell, doctor Guitart, anirà a Barcelona per a presidir les festes del Sant Crist.

—El bisbe d'Urgell, doctor Guitart, ha firmat últimament els següents nomenaments:

Don Angel Pujol, professor d'Agramunt; don Joaquim Borrell, encarregat de Montcorbau; don Gabriel Huguet, encarregat de Mont; don Joan Salse, vicari d'Oliana; don Salvador Alart, vicari de Bellver de Cerdanya; don Andreu Pujol, regent de Vilaplana; don Pau Creixans, encarregat de Mosoll; don Dàmid Borrell, regent de Pallerols del Cantó; don Fèlix Pont, encarregat de Maranges; don Fidel Pal, encarregat de Navinés; don Joan Vilagimés, encarregat de Villech; don Domènec Mongay, encarregat de Claravalls d'Arén; don Ramon Codina, vicari de Gerri de la Sal i encarregat de Cuberes; don Antoni Frances, ecònom de Sarroqueta; doctor don Josep Sanmartí, ecònom de Claverol; don Josep Bonell, vicari de Pobla de Segur; doctor Josep Llovera, professor del Seminari; Lic. don Francesc Roca, ecònom de Montellà; Lic. don Ramon Alvinà, professor del Seminari; don Jacint Juanmarti, vicari d'Archs; Lic. don Ramon Sumalla, professor de Guissona; don Joan Portolà, encarregat de Vilà; don Antoni Vilatimó, encarregat de Dorria; don Josep Roger, vicari de Guardiola.

Provisió de parròquies en terceres ternes.—Entrada: Castellserà, Lic. don Pere Viladàs i Folguera; Vilanova de Banat, don Josep Aytés i Mir; Montfianà, don Artur Subirana i Pont; Santalina, don Josep Vilaseca i Solé; Musa, don Pere Trevé i Cirici; Villella, don Jaume Calvet i Canals, Bellvehí, don Josep Lluís i Arnalot; Valldarques, don Rafel Farran i Tasies; Montesquiu, don Josep Ramon i Aymerich; Llagunes, don Ignasi Hereter i Caunes; Tabascan, don Josep Sentenach i Aytés; Biscarri, don Josep Lozano i Eritja; Santa Engràcia, don Manuel Colom i Farré.

Rurals de primera: Vila, don Gabriel Sambeat i Monje; Aguilar, don Antoni Gonfaus i Rogé.

Rurals de segona: Hos, don Joan Duró i Moles; Chíriveta, don Ramon Soler i Perarnau.

—El senyor bisbe de Vich, doctor Muñoz ha reprès avui la Santa Visita Pastoral, que practicarà d'acord amb el següent itinerari:

Dia 2 de novembre: Serrahima i Cabrianes, 4, Olzinelles i Guardiola; 6, Castellgalí; 7, Castellbell i Guardiola; 8, Vilar, colonies Borràs, La Bauma i Burés; 9, Castellbell (S. C.) i Vacarisses; 10, Rellinàs i Mura; 11, Talamanca; 13, Balsareny; 14, Argensola i Súria; 16, Sant Mateu de Bages i Callús; 17, Sant Martí de Torruella; 18, Juncadella i Vilatorrada; 19, Salellas; 20, Viladordis i Vilomara; 21, Rocafort i Castellet.

Finalment S. E. I. visitarà les parròquies de Manresa.

—El darrer número del «Butlletí Oficial Eclesiàstic» del bisbat de Vich, publica el següent sumari:

«Publicació de la Santa Butlla. — Santa Pastoral Visita. — Colecta a favor de la Bona Premsa: quantitats recollides a la Diòcesi. — Seminari Conciliar: Obertura de Curs. — Govern general de la Congregació de Missioners Fills de l'I. C. de Maria. — Santa Visita Pastoral: Crònica. — Necrològiques.»

—Es troben a Barcelona de retorn de Roma, els bisbes de la Seu d'Urgell i Barbastro.

Obituari

ANIVERSARIS

En Josep Lluvià i Serramalera. Morí el 3 de novembre de 1921. Demà, a les onze, a l'església de Sant Miquel de Manresa.

N'Antònia Haro i Espinosa, vídua en primeres noces d'En Bernat Valdés López. Morí el 2 de novembre de 1921. Demà, divendres, de deu a dotze, misses a la parròquia de Betlem.

Na Joaquima Martí-Codolar i Gelabert, vídua de N'Hilari Pascual i Inglada. Morí el 2 de novembre de 1921. Demà, divendres, misses a la Basílica de la Mercè, Sant Joan d'Horta, Maria Auxiliadora de Sarrià, Santuari del Carme, Salesians del carrer de Sepúlveda, Bonsuccés, capella dels Dominics i parròquia de Cadaqués.

ENTERRAMENTS

En Jaume Rial i Tarrés. Demà, a les deu del matí. Ronda de Sant Pere, 16.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Dolors Bartra i Cortés, vídua del doctor En Manuel Parés i Bonefós. Enterrada aquest matí al Cementiri de Sant Gervasi.

En Salvador Punset Turné, vidu de Na Jerònima Pous. Enterrat aquest matí al Cementiri Nou.

FUNERALS

En Joseu Pardo i Perarriera, Obrer de la parròquia de Sant Jaume i execlitor de Barcelona. Demà, a dos quarts d'onze, a Sant Jaume.

En Joan Servat i Jover. Morí el 15 del darrer octubre. Demà, a les deu, a la Concepció.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

EL VAPOR «GUILLEM SOROLLA», SALVAT

Per telegrama rebut a última hora d'ahir a les oficines de la Companyia Transmediterrània se sap que el vapor de la seva flota «Guillem Sorolla», que es creia que havia naufragat a causa d'un fort temporal, ha estat remolcat per un vapor anglès a un port britànic.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Jarrow, 28. — Ha estat extingit el foc al vapor anglès «Port Hardy», que ha tingut greus avaries.

Brest, 28. — El vapor francès «Canteleu» ha embarrancat, perdent-se totalment el vaixell i la càrrega.

Ushant, 28. — El vapor anglès «Warkworth», en viatge de Bordeus cap a Shields, ha passat avui per aquí remolcat pels remolcadors holandesos «Witte Zee» i «Gouwzee». El foc que tenia ha estat extingit.

Hamburg, 28. — El vapor anglès «Newaser», procedent de Sierra Leona, ha tingut foc a la bodega número 2, carregada de copra. La càrrega ha resultat averiada.

Port of Spain, 28. — El vapor «Viking», de la Trinidad Lake Asphalt Company, ha estat destruït pel foc aquí.

Havre, 28. — El vapor anglès «Methven», en viatge de Londres a Montreal, ha topat amb el vapor francès «Roubaix», en passar al moll, causant-li avaries.

Wapping, 28. — El vapor «Corea», de Goole, topà al riu, davant de Rotherhithe, amb la barca «Genesta», carregada de ciment, enfonsant-la.

Lizard, 28. — El vapor nord-americà «Dauperata» ha passat cap a Falmouth amb avaries, i remolcat pel vapor nord-americà «West Zeda».

Havre, 28. — El vapor anglès «Clermiston», en viatge de Port Talbot a Rouen, amb càrrega de carbó, ha encallat a prop d'Ouistreham. Li han estat tramesos auxilis.

Cristiania, 28. — El vapor noruec «Noretjord», procedent de Nova York, ha tingut foc que ha causat avaries a la càrrega.

Siege, 28. — El vapor holandès «Georgius» ha varat a la illa de Moen. Han mort negats tres nens.

Malmo, 28. — La goleta alemanya «Cecilie», en viatge de Hamburg a Malmo, embarrancà prop de Malmó. Moriren negats el capità i dos tripulants. El vaixell fou remolcat aquí.

Dardanels, 28. — El vapor anglès «Eden Hall», en viatge de Hull a Constanza, amb càrrega general, encallà al Cap Hellas.

Hamburg, 28. — El vaixell auxiliar finlandès «Sando», en viatge de Wasa cap a Hull, amb càrrega de fusta, ha tingut foc, resultant amb avaries.

Finisterre, 29. — El vapor espanyol «Guillem Sorolla», en viatge de Cardiff cap a Barcelona, està desarmejat i demana auxili, com també el vapor hongarès «Ballaton», en viatge d'Algèria a Hamburg, i el vapor anglès «County of Cardigan», en viatge de Newport a Marsella.

Southend, 29. — El vapor «Alexandra» ha varat aquest matí a una milla del far de Chapman.

Penarth, 29. — El vapor anglès «Largo Law», procedent de Cardiff, ha embarrancat aquest matí.

Dakar, 29. — El vapor francès «Adrar» ha tornat al port amb foc. Té greus avaries.

Banc de Catalunya
Barcelona
Central: **Rambla d'Estudis, 4**

Agències: N.° 1: Creu Coberta, 8.
N.° 2: Sant Andreu, 146
N.° 3: Salmerón, 11.

Valors - Cupons - Girs
Canvi - Banca

Apartat de Correus: 568
Direcció telegràfica:
CATALONIABANK

Banca Tusquets, S.A.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

BORSA DE BARCELONA

2 novembre de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 68'90 a 68'80 i a 65'90, i Alacants de 68'60 a 68'70 i a 68'65.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 68'90 a 68'75 i a 68'95, Alacants de 68'60 a 68'75, i Càceres variable a 34'25 i a 34'20.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 °/o, «1921», * a 98'75 i 00'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 °/o, * a 106'00.
Barcelonesa de Navegació 6 °/o, a 54'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6 °/o, * a 95'00.
Elèctrica del Cinca 6 °/o, * a 82'50.
Grans Molins Bascos 6 °/o, * a 89'75.
Acers Sant Martí 7 °/o, * a 89'50.
Mines de Potassa «Súria» 7 °/o, * a 99'50.
Teneria moderna 7 per 100, * a 98'00.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, * a 96'25 i 00'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers

París, xec.	publicat	45'80
Londres, xec	publicat	23'23
Berlín, xec.		0'20
Viena.		0'015
Roma, xec.		28'00
Gènova, xec.		00'00
Zurich, xec.		120'68
Nova York, xec.		6'55
Corones sueques, París.		303'50
Corones sueques, Londr.		168'15

Deutes Estat

Interior	A.	70'75
»	E.	70'71
»	C.	70'70
»	D.	* 70'60
»	E.	70'50
»	F.	* 70'60
»	G.i H.	70'40
Exterior	A.	87'15
»	B.	86'90
»	C.	86'85
»	D.	86'75
»	E.	86'20
»	F.	86'25
»	G.i H.	86'25
Amortit. 5 °/o	A.	97'00
»	B.	97'00
»	C.	97'00
»	D.	97'00
»	E.	97'00
»	F.	90'00
Amortit. 5 °/o	A.	97'00
»	B.	' 97'00
»	C.	97'00
»	D.	' 98'00
»	E.	' 94'50
»	F.	* 98'00
Tres. 5 °/o v. juliol 1922	A	' 100'80
» » »	B	' 100'50
» » gener 1924	A	' 102'20
Tresor 5 °/o v. gener 1924.	B	103'20
» » febrer »	A	103'20
» » » »	B	103'15
C. de Emis. 5°/o		83'75

Ajuntaments i Diputacions

Municipi	1908	' 78'00
»	1904	* 78'00
»	1905	' 78'00
»	1906 A.	' 78'75
»	1906 B.	79'00
»	1906 C.	' 78'00
»	1907 D.	* 77'25
»	1913 B.	* 77'50
»	1911 C.	74'00
»	1912 F.	73'25
»	1918 B.	' 77'50
»	1916 B.	' 77'50
»	1917 B.	* 77'75
»	1918 B.	77'50
»	1919 B.	* 77'25
Ensanxe	1899	98'75
»	1907	' 89'00
»	1913	' 85'25
Bonos Reforma		' 80'50
Diputació	A.	' 78'00
»	B.	' 77'25
»	C.	' 76'75
Mancomunitat C.		74'00
»	1920	72'50
Caixa Crèdit Com.		' 72'25

Obligacions

Port de Barc 1903	' 89'00
» » 1908.	' 88'50
» de Melilla.	99'50
Port de Sevilla.	' 97'00
Port Gijón Muse'.	' 94'50

Ferrocarrils i tramvies

Nord Esp.ª 1.ª s.	61'15
» » 2.ª s.	* 58'50
Pamplona nac.	60'00
Prioritat ll. nac.	62'00
Astúries, 3.ª hip.	* 57'65
» Lleida Reus	' 62'00
» Segovia	* 74'25
E. Almansa	75'25
» Almansa ad.	* 63'65
» » no ad.	* 46'00
» Sant Joan.	67'00
» Alsasua.	79'85
» Osca a F.	* 75'15
Alacant 1.ª hipot.	58'85
» A.	* 90'25
» B.	75'50
» C.	' 69'25
» D.	' 68'15
» E.	75'00
» F.	84'50
» França 1864	' 56'00
» » 1878	* 53'25
» Directes	46'75
Orense A. B. C.	32'75
» Gi E. prior.	* 58'50
M.-Càc. i Portugal	' 84'00
Olot a Girona.	* 61'00
» » 2.ª hip.	* 86'00
Andalusos 1.ª 3 °/o	53'50
» 2.ª 3 °/o	* 53'75
Aux. F.-C. Bessaïn	* 97'50
Gral. Tranvies 4°/o	* 79'00
» 5°/o	* 93'75
Tranv. St. Andreu	* 74'50
F.-C. Sarrià, 6 °/o	* 102'65
F.-C. Catal. 5 °/o	89'75
F.-C. Catalans 6 °/o	96'75

Aigua, Gas i Electricitat

B.ª Elect.	1900,	* 99'00
»	1907,	* 78'75
»	1913,	* 86'00
»	1918,	83'85
»	6 °/o	95'00
Aigües Barna.	5°/o	* 88'00
Catalana Gas E.		72'50
Catalana Gas F.		72'25
» » Bonos		* 87'15
Mallorquina.		* 101'50
Energia Elèct.	5 °/o	84'75
»	6 °/o	93'75
Bonos E.ª	» 6 °/o	92'00
Produ. Forces M.		88'75
Reg. Llevant	6 °/o	89'50
Hisp. Amer. d'E.	6 °/o	94'50
» »	Bonos	* 101'75

Varies

Trasatlàntica 5 °/o.	* 88'00
Canal Urgell.	' 67'65
T. Filipines 1909	* 100'00
Asland 6 °/o	* 98'00
» 7 °/o	103'00
Foment d'Obres.	* 85'00
Unió Vidrera.	* 90'00
Carbons Berga.	' 64'00
h. Regants Ebre.	* 83'00
Const. Naval 6°/o	98'25
Const. 1 Pu vi. 6 °/o	89'25
Ast. Cardona 6 °/o	* 33'00
G. Regadius 6°/o	83'50
Mecànica Vellutera 6 °/o	* 93'50
A. Forns Andalusia 6°/o	' 96'50

Accions Bancs

Banc Barcelona, pts.	* 35'00
Banc d'Espanya.	* 517'00
Banc de Terrassa.	* 8'50
Crèdit Docks.	' 180'00
Banc Hisp. Colonial	' 332'50

Varies

F.-C. Nord pts.	* 343'25
» Alacant pts.	' 338'75
» Andalusos.	* 58'85
Hull.ª Espanyola.	* 172'00
» A. Aragó, ord.	* 200'00
» » pref.	* 99'00
C. Hisp. A. Elect. s. A.	187'00
» » » s. B.	' 182'00
Espanya Industrial	190'00
General Telèfona.	* 90'00
Peninsular Telèfons	* 84'25
Anònima Cros.	* 130'00

Estrangeres

Banc E. Rio Plata, * 230'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor

Cotització: Francs, 45'60; **suissos,** 120'00; **belgues,** 42'50; **lliures,** 29'23; **lires,** 28'00; **dolars,** 6'55; **marcs,** 0.20 **i corones,** 0.015.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords a 68'90, i d'Alacants a 68'70.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'10 de Nords i 0'20 d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'05 d'Alacants.

REBLES

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	14.57	00.00	14.34	00.00		00.00
Futurs:						
Gener	13.70	13.65	13.58	00.00		00.00
Març	13.49	13.44	13.37	00.00		00.00
Maig	13.31	13.26	13.21	00.00		00.00
Juliol	13.10	13.05	13.01	00.00		00.00
Octubre	12.47	N.	12.40	00.00		00.00

Alexandria	Desembre	Febrer	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Asmhouni	00.00	00.00	Gener.	00.00	00.00	00.00
	Novembre	Gener	Març.	00.00	00.00	00.00
» Sakellaridis	00.00	00.00				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	24.30	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Desembre	24.19	00.00	00.00	00.00
Gener	23.94	00.00	00.00	00.00
Març	24.00	00.00	00 00	00.00
Maig	23.90	00.00	00.00	00.00
Juliol	23.67	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	23.62	00.00		00.00
Futurs:				
Novembre	23.32	00.00		00.00
Desembre	23.57	00.00		00.00
Gener	23.59	00.00		00.00
Març	23.59	00.00		00.00
Maig	23.48	00.00		00.00

Barcelona, 1 de novembre de 1922.

Els esports

Futbol

Barcelona, 1; Martinenc, 1. — (Camp del Barcelona de Les Corts).

Pocs moments després de començat el partit, en Bessas i en Piera s'emboliquen en una qüestió que res té que veure amb el futbol, i l'àrbitre, que demostra no estar per cançons, els treu del camp, restant ambdós bàndols amb, només, deu jugadors. Aquesta circumstància desfà les il·lusions de la majoria dels espectadors, els quals esperaven un superb partit, tingut compte del coratge amb que uns i altres contendents començaven la brega. I efectivament, gairebé tot l'encontre es desenrotlla amb una vulgaritat desesperant; només qualques esforços individuals, devegades lluidíssims, treguè monotonia a la lluita. El Martinenc, però, posà més gran entusiasme i braó en l'escomesa, que el seu adversari; aquest, completament descohesionat; sobretot l'ala dreta d'atac, nul·la per complet. Si els blau-grana persisteixen en presentar una línia davantera amb els elements que en aquest partit l'integraven, li augurem molts fracassos.

El primer temps fini amb empat a zero. En el segon, aconseguí l'Alcàntara traspassar la xarxa martinenc, no tardant gaire el Martinenc a empatar mitjançant en Carapuig, el qual engegà un xut superior impossible de parar.

Jugaren pel Barcelona: Bruguera, Coma, Surroca, Torralba, Blanco, Samitier, Piera, Martínez (V), Gràcia, Alcàntara i Sagi Barba.

Martinenc: Pallejà, Trallero, Samsó, Camorera, Costa, Bessas, Vilar, Lakatos, Carapuig, Barradrina i Rodríguez.

Arbitrà en Cruella, exigent en excès; però imparcial.

U. E. de Sans, 0; Terrassa, 1. — (Camp de la Unió Esportiva).

La primera part d'aquest partit, ensopida i dolenta fins a l'exageració, pilotejant-se insubstancialment, talment com si els components dels dos bàndols competissin en quin d'ells ho faria pitjor. En el segon temps, els terrassencs juguen amb empenta formidable, veient premiats llurs esforços amb un gol magnífic aconseguit per en Santaolària. Els de Sans envesteixen furiosament; però amb tan desconcert, que l'objecte desitjat no arriba, finint el partit amb el triomf del Terrassa.

Els equips s'aliniaren així:

Unió Esportiva: Pedret, Solà, Molló, Helbig, Sàncho, Barradrina, Martínez, Costa, Feliu, Vidal i Oliveras.

Terrassa: Munill, Llongueras, Torrella, Simó, Papell, Segarra, Santos, Canals, Roig, Lavilla i Redín.

Espanyol, 4; Júpiter, 1. — (Camp de l'Espanyol).

Fou aquest un encontre qui-sap-lo entretingut, deixant satisfet el públic nombrós que el presencià. Malgrat la resistència que oposà el Júpiter, la superioritat dels espanyolistes fou manifesta. Dels quatre gols aconseguits per l'Espanyol, tres ho foren per en Spencer, i el quart per l'Olariaga. El del Júpiter fou obra d'en Mauri.

L'Espanyol alinià a: Vilarrodona, Canals, Montesinos, Urgell, Elias, Trabal, Olariaga, Mairlot, Spencer, Ventura i Alvarez.

El Júpiter a: Castro, Garrobé, Gener, Tena, Callicó, Gumbau II, Mercadé, Gumbau I, Mauri, Gil i Jiménez.

CORRECUITA

Law-tennis

Vinals del Concurs Català

Els partits finals del XIX Concurs Català de l'Associació de L. T. de C., se celebraren ahir al Club del Turó, amb nombrós públic, molt selecte, com de costum.

Els resultats foren els següents:

Campionats. — Parelles d'homes: Gomar-Flaquer guanyen a Tarruella, per 6.4 : 6.3 : 6.1; individuals de senyoretes: M. L. Marnet a R. Torras, per 6.4 : 9.7 : 6.4; veterans: Ducasse a Leards, per 6.1 : 6.2.

Partits amb aventatges. — Homes: classe B.: Prat-Alentorn, guanyen a Gallardo-Calbó, per 7.5 : 6.2; individual de senyoretes: M. L. Marnet a M. Tarruella, 6.3 : 6.4; parelles id., C. i M. Luria a Duran-Maier, 6.4 : 8.6

Classe A.: Morales guanya a Sindreu, per 6.4 : 7.5; classe B.: Isern a Prat, 6.4 : 6.4.

Manquen jugar alguns partits finals es quals es disputaran avui. Dels ja decidits, es fén el repartiment dels premis per les belles mans de quatre Maries, que es diuen Flaquer, Chassaigne, Marnet i Rodó, acabant la festa ben agradablement.

Pilota basca

Frontó Comtal

Ahir va disputar-se l'acostumat partit entre socis de la R. S. d'E. B., amb assistència de nombrós públic. Jugaren Aballí-Rovirosa contra Balet-Mas, anant molt igualats fins el tanto 35, que s'avençaren els darrers, guanyant els cinc tantos seguits.

Motorisme

El II Gran Premi Penya Rhin

Ahir va tornar de Madrid el president de la Penya Rhin, don Joaquim Molins, el qual, en unió del senyor Vidal-Ribas Güell, en ésser rebuts, i reiterar el desig que l'extraordinària manifestació automobilista es veiés honorada amb la presència del Rei i de la presidència del Consell, pogueren recollir de Don Alfons i del cap del Govern, la certesa que al II

Gran Premi Penya Rhin, hi assistirà el Rei, el viatge del qual a Vilafranca obeirà només a aquest objecte.

Sembla probable que acompanyarà al Rei en son viatge a Vilafranca, el ministre de Foment, don Leopold Argüelles, qui, conscient de la importància que per a la construcció espanyola tenen aquestes organitzacions, ha mostrat en tot moment el major interès pel Gran Premi Penya Rhin, puguent, mercès a això, habilitar el circuit magníficament i arranjar les carreteres que al mateix condueixen, millora que és altre dels importants beneficicis que la carrera representa.

* * *

Ahir tarda, segons estava anunciat, es realitzaren sobre el circuit de Vilafranca els primers entrenaments oficials, acudint nombrós públic a presenciar-los. El Comitè de Barcelona i el Sots-Comitè de Vilafranca, secundats per les forces oportunament enviades aconseguiren l'absoluta neutralització del circuit, en les hores prefixades. En els entrenaments d'ahir hi prengueren part els Talbot-Darrac, Chiribi, Aston-Martin, Ricart i Pérez, i S. R. C.

Tal com ahir donàvem com a probable ,es realitzaren ja grans velocitats, rabassant-se continuament els 100 quilòmetres p. h., i registrant-se voltes a 110, i àdhuc 115 i 118. En un quilòmetre de recta del circuit ha estat cronometrada una velocitat de 150 quilòmetres per hora.

Si aqueixes són les velocitats del primer dia d'entrenament, és fàcil predir el que ha d'ésser la carrera, i les grans emocions a que ha de donar lloc. Demà és el segon dia de entrenament, el qual, segurament, ja reunirà tots els que han de pendre part en la lluita.

* * *

A Vilafranca l'entusiasme per la cursa és gran; i es preparen festes en honor dels concurrents al Gran Premi Entre els actes organitzats figura un ball de gala que donarà en son honor el Centre Agrícola del Penedès que promet ésser lluidíssim.

Campionat de Catalunya de Motocicletes i Side-cars.

Amb temps espléndid, ahir es corregué l'esmentat Campionat, en el circuit Tarragona-Secuita-Vallmoll-Tarragona. A les tribunes hi havia un miler de persones en començar la cursa, i en acabar-la, tot s'havia anat omplint. Hi ha gran espectació.

Comença la cursa a les vuit, i un minut, donant-se la sortida amb mig minut de l'un a l'altre vehicle.

Motocicletes cubicació 1,000 c. c. — Recorregut: 8 voltes, 242'400 quilòmetres. 10 inscrits; el núm. 9 no es presenta, i el núm. 2, que tenia En Josep Claramonte, mort dies enrera, es passa a altra categoria. Arriben:

Primer: Zacarias Mateos, amb Harley Davidson, en 2 hores, 55 minuts, 45 segons.

Segon: Manuel Fuentes, amb Harley Davidson, en 2 hores, 59 minuts, 13 segons.

Tercer: Romà Uribesalgo, amb Indian, en tres hores, 8 minuts, 3 segons.

Quart: Víctor Landa, amb Harley Davidson, en 3 hores, 18 minuts, 48 segons.

Eduard Landa, que corria amb Harley, es retira a la darrera volta; i En Manuel Teixidor, també a la darrera sofreix una caiguda al quilòmetre 27, causant-se contusions que el desisteixen a desistir.

Categoria 750 c. c. — Igual recorregut. — Tres inscrits. Arriben:

Primer: Star, Indian, en 4 hores, 0 minuts, 52 segons.

Segon: Ernest Pundsak, Indian, en 4 hores, 3 minuts 9 segons.

N'Enric Granados, es retira a la primera volta.

Categoria 560 c. c. — 6 voltes, 181'80 quilòmetres. — 4 inscrits. Arriben:

Primer: Casalins, amb A. B. C., en 5 hores, 0 minuts, 48 segons.

Els altres tres es retiren per averies a la segona volta, segona id., i a la quarta, respectivament.

Sidecars. Categoria 1,000 c. c. —Vuit voltes, 243'400 quilòmetres.

Hi ha onze inscrits i és la lluita més formidable des d'un principi; arriben els primer per aquest ordre:

Primer: Pere Pi, Indian, 3 hores, 29 minuts, 10 segons.

Segon: P d eSatrústegui Indian, 3 hores, 30 minuts, 28 segons

Tercer: Josep Sáez, Harley, 3 hores, 31 minuts, 59 segons.

Quart: Antoni Renom, Indian, 3 hores, 47 minuts.

Segueixen Vidal Melero i Germà Villar, i Rafel Manso. Pere Estalella es retira a la segona volta, i Vicens Naurer i Vicens Carrión, a la sisena.

Categoria 600 c. c. — 6 voltes, 181'80 quilòmetres. — Tres inscrits. Arriben:

Primer: Antoni Alà, Indian, en 3 hores, 40 minuts, 40 segons.

Segon: Emili Ametlla Norton, en 4 hores i 6 minuats.

El tercer es retira a la tercera volta.

La cursa ha estat molt emocionant, puix ben sovint arribaven a les tribunes dos, tres i quatre corredors, simultàniament.

Han sofert caigudes i reventons diferents corredors, sense conseqüències.

Al campió de motos se li ha trencat el manillart, a la quarta volta, i ha seguit fins al fi, guiant amb la mà dreta solament, ja que a la part esquerra li ha quedat just espai de manillart ferm per a aguantar-s'hi.

La volta més ràpida l'ha feta En Mateos, amb 20'33.

A les dotze en punt s'ha obert el circuit, donant-se per acabada la cursa.

FEDERACIO D'ESGRIMA DE CATALUNYA

La visita esportiva i col·lectiva que mensualment ve efectuant-se entre les sales que integren la Federació d'Esgrima de Catalunya, segons acord de la mateixa, aquest mes va celebrar-se el dilluns, a la del Circol de l'Exèrcit i de l'Armada, assistint a la mateixa bona i nodrida representació de cada una d'elles.

Durant més de dues hores no hi va haver moment de repòs a la pedana, amb tot i que constantment hi havia dues parelles tirant, quedaren alguns tiradors sense poder canviar de mà, això potser serà motiu perquè la F. d'E. de C. vegi d'ampliar a dues vegades al mes els canvis de mà intersales.

Hi ha hagué assalts disputadíssims en les armes anomenades de combat, i assalts a floret, en els quals es manifestaren puralment l'esgrima clàssica, intervenint per l'Ateneu Barcelonès, els germans senyors Pi; pel C. de l'E. i de l'A., els senyors Grau (J), Garcia (S.), Lecanda, Melà, Montero, Ruano i Testor; per la Sala Grau, els senyors Ballester, Bustamante, Pàmies i Vilaseca, i per Ti: Nacional, els senyors Bordàs, Castañé, Font, Guillem, Hernández, Morera i Sabata.

Assistiren a la reunió els professors senyors Garcia, Grau i Palau.

La propera visita es farà a la Sala Grau Solé.

LES CARRETERES DE L'ESTAT

Les gestions que ha vingut fent des de fa molts anys el R. Automòbil Club de Catalunya a fi de què desaparegués la vergonya que significava la falta de ponts molt importants en una carretera de tant trànsit com la de Madrid a França, per La Junquera, ha començat a tenir èxit.

A la «Gaceta» del 11 del corrent han aparegut els anuncis de subhasta dels ponts sobre el riu Terry i sobre el Tordera, i segons informes recents seran completats aquests projectes amb l'anunci de subhasta de les variants de la carretera que faran necessàries la construcció dels ponts abans esmentats.

També ha estat anunciada la subhasta de la construcció del pont i variants de la carretera sobre el riu Noya conegut pel Ganxo, així com les dels ponts sobre les rieres Gironella, Sant Vicens i Llavaneres.

Així mateix s'han subhastat les obres de fàbrica per a la supressió de xaragalls a es rieres de Sant Genís, can Nofre, Roquet i Vallparda.

L'actual director general d'Obres Públiques N'August Galvez Cañero até en ço que li permeten els pressuposios, es indicacions que se li fan per al millorament de les carreteres de Catalunya.

BIBLIOTECA LITERARIA

El Vicari de Wakefield

GOLDSMITH

Traducció

J. Farran i Mayoral

Preu 2'50 ptes.

Anuncis d'espectacles

Gran Teatre del Liceu

Temporada d'Hivern de 1922-23. — Companyia d'òpera de primissimo cartello. Queda obert l'abonament a 70 funcions (51 de nit i 19 de tarda), i al de 51 funcions de nit.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4 : Tels. 5125 i 4726 A

Avui, dijous, dia 2 de novembre, Nit, a les deu:

LA REVISTA DE GRANDIOS EXIT

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs DESHAYS & ARNOULD, CASTELLS i FERNANDEZ, MORALES i COLMENERO,

600 NOUS VESTITS DE LA CASA MAX WELDY, de PARIS

100 artistes espanyoles i estrangeres

Dijous, diumenges i dies festius, matinées a les quatre de la tarda. Totes les nits, a les deu: CRI-CRI.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dijous, nit: Tertúlia Catalanista:

REI I MONJO

L'ESPERIT DE LA CUNYADA

Durant els entreactes es renovarà l'abonament. — Demà, tarda: Butaques, a una pesseta i a 0'65, 3 obres, 3 èxits: CANÇO DE TAVERNA, LA NIT DE LES CASTANYES i L'ESPERIT DE LA CUNYADA (de gran broma). Nit: EL MATRIMONI SECRET i L'ESPERIT DE LA CUNYADA.

El dissabte: Estrena interessantíssima

LA SOMRIENT MAGDALENA

de formidable èxit: 500 representacions a París — El diumenge, tarda, a les tres: EL PRINCEP BLANC; a dos quarts de sis i nit, dos grans èxits: EL MTRIMONI SECRET i LA SOMRIENT MAGDALENA. — Es despatxa en comptaduria.

TIVOLI
LIRIC CATALA

Direcció: Josep Bergés. — Avui, dijous, nit a les deu:

DON JOAN DE SERRALLONGA

pel senyor Sagi-Barba, senyora Bugatto i senyor Vendrell. — Demà, divendres tarda, no hi ha funció, per a poder assajar la grandiosa obra del mestre de les lletres catalanes, N'Angel Guimerà,

LA SANTA ESPINA

que s'estrenarà el dimecres de la setmana entrant. Nit, DON JOAN DE SERRALLONGA, per la senyora Calleo i senyors Massanés i Quer. — Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats
Circ Eqüestre

Gran Companyia de Mr. Ventura Gannau. — Avui, dijous, la Commemoració dels Fidels Difunts. A tres quarts de deu de la nit: GRAN MODA. Extraordinària funció.

Inauguració de la Temporada d'Hivern

PRESENTACIO DE LA

Nova Companyia

Debutant 12 notables atraccions, 12

Segona representació de la paròdia xistoso-sèria, posada en pista pels

TENIR

UN BON PAÏDOR

és una gran riquesa, una fortuna inapreciable. Pair-ho tot sense molesties, sense fadigues, sense dolors, és un tresor que cobdicia aquell que té l'estòmec delicat. — *D'això no en pue menjar... — Això potser em farà mal... — El metge m'ha dit que d'això...* Proveu tant sols vuit dies de prendre l'**Estòmec Artificial,** i totes aquelles exclamacions desapareixeràn de vostres llavis. *Alivi immediat. Curació certa i prompte.*

ANEU EN COMPTE

Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya I. Uriach i C.ª Bruch, 49

Demaneu-lo en farmacies i centres d'especifics

Gran Decisión de los Médicos concerniente a las Píldoras De Witt.

¡NOTABLES REVELACIONES!

El Dr. ANTONIO FRAGA BLANCO, escribe :—
"Ensayé las Píldoras 'De Witt' con uno de mis enfermos, cuando los dolores en la espalda fueron muy fuertes y enseguida desaparecieron."

El Dr. ANGEL HERNANZ, escribe :—
"He obtenido un magnífico resultado con las Píldoras 'De Witt' y por esto continuaré recomendándolas."

El Dr. FRANCISCO TIÑAS LIÑARES escribe :—
"Uno de mis pacientes sufrió de Lumbago, rigidez de las piernas, cuello rígido, en fin todas las manifestaciones de reumatismo, después que tomó las Píldoras 'De Witt' los síntomas desaparecieron."

El Dr. G. MOSCHIDES escribe :—
"Yo receté las Píldoras 'De Witt' a un gran número de mis pacientes y los resultados fueron altamente satisfactorios."

El Dr. KARDAMISTAS escribe :—
"Con motivo de las muy altas cualidades de las Píldoras 'De Witt,' las recomiendo con mucha confianza."

Si Ud. sufre Reumatismo, Lumbago, Gota, Mal de Piedra o los siguientes síntomas, tales como Dolor de Espalda, Artritismo, Dolores en los piés, brazos o piernas, Depresión, Constipación, Dolores en los músculos y coyunturas, la opinión de todos estos doctos médicos convencerá a Ud. de que hay solamente una cosa que hacer :

Conseguir enseguida, sin demora, una caja de Píldoras 'De Witt' en cualquier Droguería o Farmacia. Si encontrase alguna dificultad en hallarlas, diríjase a los Señores Andreu y Ramón, Rambla Cataluña 119, Barcelona.

Píldoras PARA LOS RIÑONES Y LA VEJIGA De Witt

Se venden en todas las principales farmacias y droguerías ; pero si Usted tiene alguna dificultad en hallarlas pídalas al depositario general :—

Agents generals per a Espanya:
ANDREU I RAMON
RAMBLA DE CATALUNYA, 119 — BARCELONA

eminents tràgics GERMANS ALBANOS i tota la seva companyia.

DON JUAN TENORIO

Demà, nit, a dos quarts de deu. Grandiosa funció, prenent-hi part tota la companyia. — El dissabte i diumenge, tarda i nit, extraordinàries funcions.

ELDORADO

Companyia de sarsuela

ORTAS : : LEONIS : : GALLEGO

COMMPANYIA ORTAS, LEONIS, GALLEGO. — Avui, dijous, Commemoració dels Fidels Difunts. A les deu d ela nit, la formosa sarsuela en un acte i tres quadros, de don Miquel Echegaray, música del mestre Fernàndez Caballero, GIGANTES Y CABEZUDOS, i el famós sainet en dos actes, dels germans Quintero, gran triomf d'aquesta companyia, ANITA LA RISUEÑA. — El dissabte propvinent: Reestrena de ABANICOS Y PANDERETAS.

TEATRE NOU

Companyia d'opereta

VICTORIA PINEDO

LLUIS BALLESTER

Avui dijous, 2 de novembre. Nit, a les deu. **LA GENERALA,** gran èxit d'aquesta companyia, i **QUE ES GRAN BARCELONA,** l'èxit dels èxits. — Demà, divendres, nit, a les deu. ESTRENA de l'obra en un acte, de Paso i el mestre Luna, **EL APURO DE PURA.**

TEATRE COMIC

Avui, dijous, Dia de Difunts. 14 actes, 14. Nit, a un quar tde deu. **DON JUAN TENORIO i EL NUEVO TENORIO.**

Teatre Victòria

Avui, dijous, dia 2 de novembre. A les deu de la nit: **TENORIO MUSICAL, LA CORRIA DE TOROS i PIM-PAM - PUM.**

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil, Pep Santpere.

Avui, dijous 2 de novembre. Vespre. Ultima de **DON JOAN TENORIO i EL NUEVO TENORIO.**

Teatre de la Comedia

Companyia Claramunt-Adrià

Avui, a tres quarts de deu. Primer: **ROSES DE TOT L'ANY;** segon: de Pitarra:

La Creu de la Masia

Entrada i butaca, en primeres renglères, 2 pessetes.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dijous. Commemoració dels Fidels Difunts. Vespre. Extraordinaris programes. ESTRENA de la formosa pel-lícula de gran argument, **DOMPTADORA D'HOMES,** creació de la gran artista, LADYS WALTON, i ESTRENA de la finíssima comèdia, creació del cèlebre CHARLES RAY, que porta per títol **LA VALL FLORIDA,** completant els programes, l'estrena d'altres interessants pel-lícules.

Diorama

Programa per a avui: Estrena de la segona jornada de l'extraordinària producció, «La taverna», «Somni i realitat», per Mary Picford; «La llei del blanc», per Sessue Hayakawa, del Programa Paramount; «La fuga de Tomaset», broma contínua.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet **Jordà-Moltó.** — Avui, dijous, èxit sense precedents, el més gran triomf de la cinematografia, la millor pel-lícula de la temporada, «L'admirable Crichton», una veritable joia del Reial Programa Ajuria, art, luxe i presentació, com mai s'ha vist en cap pel-lícula, tot Barcelona ha de veure aquesta maravella cinematogràfica. Estrenes: el sensacional match de boxa per al campionat d'Europa, «Criqui-Nyus», que causà veritable espectació a França; «La terrible Joana», Paramount, per la formosa artista Dorothy Gish. — Diumenge, nit, el tan esperat esdeveniment, «Els tres mosqueters», obra mestra de Douglas Fairbanks.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Quintet Sufé—Avui, dijous, extraordinari programa. Grandiós esdeveniment. Estrena de la interessant pel-lícula històrica: LA CONJURACIÓ DE GENOVA (exclusiva), que reproduceix amb tota exactitud com si els fets es repetissin en el propi ambient en què es desenrotllaren els fets polítics de la fastuosa època dels Dòria; espléndida presentació, èxit sorollós del primer capítol de la sensacional sèrie: PARISETTE, el títol de la qual és MARIA, magistral interpretació de la bellíssima artista Sandra Milowanoff, que actua per primera vegada com a ballarina de l'Òpera de París, i el simpàtic Biscot, completant el programa el sensacional cinedrama: DOMADORA D'HOMES, interpretat per la genial artista Gladys Walton, i les interessants ACTUALITATS GAUMONT. Tarda i nit insuperable programa. — NOTA: Demà, divendres, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de le sis del diumenge.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Aviat, ESTRENA

de l'adaptació cinematogràfica del cèlebre autor Wagnalls,

La Verge de les Roses

Del repertori M. DE MIGUEL

Meravellosa producció, interpretada per la eminent i insuperable actriu

ALLA NAZIMOVA

Es recordarà amb goig pel seu enorme interès, moralitat, valuosa tasca artística i una ostentació de tècnica cinematogràfica.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Dimecres, 8 de novembre, nit.

Esdeveniment artístic

FESTIVAL PERGOLESI

Primera audició d'obres «da camera» i cançons d'aquest autor, e més famós d'entre els italians del segle XVIII, i estrena a Barcelona de la seva obra mestra,

La Serva Padrona

Opera buffa en dos quadros, representada pels eminents artistes

ANGELS OTTEIN, sopran,

ARMAND GRABBE, baríton,

Carles del Pozo, actor,

amb la cooperació de l'esquisida clavicembalista

WANDA LANDOWSKA

i d'una petita orquestra, sota la direcció de l'eximi mestre

PAU CASALS

Exclusivament per als socis.

ADVERTIMENT. Com ja està cobert el número reglamentari de socis i l'ingrés a aquesta Associació no pot fer-se sinó a mida que hi han baixes, pel qual cal prèviament passar per la LLISTA D'ASPIRANTS, no és possible admetre ni una sola inscripció, per a tenir efectivitat abans de l'esmentat festival.

Palau de la Música Catalana

ORQUESTRA PAU CASALS

Avui, dijous, dia 2 de novembre, a tres quarts de deu del vespre: Concert cinquè. Directors: Pau Casals, Joaquim Cassadó i Enric Casals.

Obres catalanes de CASSADÓ, GARRETA (estrena). — Simfonia Júpiter, de MOZART. — Cavalcada, de «Les Walkiries», Wagner. — Concert de SCHUMANN pel violoncel·lo i orquestra, en el qual hi prendrà part com a

Violoncelista Pau Casals

Localitats a taquilla.

Palau de la Música Catalana

Dissabte, 4 de novembre, nit,

II CONCERT D'ABONAMENT

MARIA BARRIENTOS

WANDA LANDOWSKA

Composicions clàssiques de BACH, MOZART, HAYDN, RAMEAU, GLUCK, HÆNDEL, PICCINI. — Localitats: de tres a set tarda, a la Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel.

Frontó Principal Palace

Nit, a un quart d'onze, grandiós partit de pilota a cistella. ONDARRES i ICHAZO contra MAZO i GASTAÑAGA.

Sala Æolian

Fill de Paül Izabal

35, Passeig de Gràcia 35,

Demà, divendres, 3 novembre, a dos quarts de sis,

GRAN CONCERT EXTRAORDINARI Audició en el gran orgue, de «L'Arlesienne» (segona Suite d'orquestra). RECITAL de piano, per la concertista

ROSAURA COMA

(de l'Acadèmia Marshall)

Obres de SCARLATTI-TAUSIG, SCHUBERT, MENDELSSOHN, GRANADOS, RACHMANTNNOFF, ALBENIZ, CHOPIN i LISZT. Invitacions com de costum. Direcció artística: F. LONGAS.

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Diumenge, 5 de novembre, a les tres de la tarda.

BARCELONA-EUROPA, camp Barcelona; ESPANYOL-UNIO ESPORTIVA, camp Espanyol; SABADELL-AVENÇ, camp Sabadell; MARTINENC-ATLETIC, camp Martinenc; BADALONA-ESPANYA, camp Badalona; TERRASSA-JUPITER, camp Terrassa.

Entrades i localitats, per aquests partits, es despatxaran al camp el dia del partit. Pel partit Barcelona-Europa, des del dijous, a les taquilles del carrer de Fortuny.

FUTBOL

Dia 5. Partit de campionat, BARCELONA contra l'EUROPA, camp del Barcelona. Aquest partit és la nota del dia. Qui vencerà? Per a localitatsi entrades a la plaça de Catalunya, número 9, Centre de Localitats.

II GRAN PREMI PENYA RHIN

Cursa internacional d'automòbils. (dia 5 de novembre). — Horari de trens de Barcelona a Vilafranca, de l'estació de França. Correu, sortida a les quatre del matí. Especial, a les 6'25. Especial directe, places reservades, a les 8. Lleuger, a les 8'55.

Despatx de tickets per al tren especial (places reservades), restaurant, localitats de tota mena, a la Penya Rhin (Corts Catalanes, 642), i al Teatre Novetats.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Gran esdeveniment artístic, STELLA MARGARITA i altres importants números. Cada dia gran TABARIN AMERICA.

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALA ROMEA

Avui, nit, a dos quarts de deu:

REI I MONJO, del mestre Guimerà, i **L'ESPERIT DE LA CUNYADA**

Es despatxen vals: Sombrereria Gili, Hospital, 16, i Rellotgeria Mullor, Devallada de la Presó, 8.

Durant els intermedis es renovarà l'abonament.

Grans Magatzems
DAMIANS

EXPOSICIO I VENDA

Ultims models de París en vestits, abrics i capells

Grans novetats en panyeria per a senyora, senyor i nen

Immens assortit en mobles, llits de metall

i articles per a calefacció

Excepcional ocasió en calçat per a senyora i senyor

Compareu preus d'alguns dels articles exposats

Cristalleria

	Pts. dotzena
Copes xampany . . .	10'60
Copes ou per a aigua. .	8'35
» » » vi . .	8'10
» » » xerec .	7'80
» » » licor . .	5'50
Gots fins per aigua . .	6'00
» » » » . .	4'80
» » » vi . . .	4'20
» » » licor. . .	5'60
Gerros per aigua, un. .	2'80

Pisa i porcelana

	Ptes. Cts.
Jocs de café, decorats, diferents dibuixos, 12 taces	30'00
Vaixelles decorades, 73 peces	130'00
Plats taula fondos i plans	5'20
» postres	4'50

Sabateria

	Ptes. Cts.
Sabates xarol, anglés, cosides	16'00
Sabates xarol, Mercedes	10'00
» » fantasia .	10'00
» » » .	12'00

Pelleteria

	Ptes. Cts.
Colls pells, des de . .	3'00
» Renardina . . .	12'00
» Petit-Gris . . .	60'00
» Putois	60'00
Capetes Petit-Gris . .	60'00
Formós Renard . . .	65'00
etcètera, etc.	

	Ptes. Cts.
Camises franel·la, colls i punys.	8'20
Abrics xeviot forma ranglan, dibuixos última novetat, des de . .	60'00

GRANS MAGATZEMS
EL AGUILA

Plaça Reial, 13 **BARCELONA** **Telèfon 2014-A**

SUCURSALS: Madrid, Alacant, Almeria, Bilbao, Càdiz, Cartagena, Gijón, Granada, Màlaga, Palma de Mallorca, Santander, Sevilla, València, Valladolid, Saragossa

GAVANYS raglan de paten melton, camussa xaviot, etc., de ptes. **60 a 200**

IMPERMEABLES raglan, en blau i colors, de ptes. **52 a 170**

GAVANYS reglan de paten, melton o xaviot, amb folro de seda, saten o escocès, de ptes. **60 a 169**

GAVANYS de xaviot, camussa, paten, etc., de ptes. **45 a 140**

VESTITS de paten, vicunya, o jerga, forma esport, per a nois de 10 a 16 anys, de ptes. **40 a 85**

IMPERMEABLES mack ferland, en negre i blau, de ptes. **85 a 175**

VESTITS de melton, estam, vicunya, etc. de ptes. **45 a 170**

VESTITS de paten, vicunya o jerga, per a nois i jovenets de 10 a 16 anys, de ptes. **30 a 85**

VESTITS de paten, model esport per a nois de 4 a 9 anys, de ptes. **22 a 35**

Robes confeccionades per a Senyor, Senyora, Nen i Nena

Boas, Camiseria, Gèneres de punt, Corbateria, Guanteria, Capelleria, Sabateria, Paraigües, Bastons, Ombrel·les i Articles de viatge.

Demaneu el Catáleg general - Preu fix - Vendes al comptat

CALÇATS a preus de fàbrica :: **CAMISERIA** a preus de majorista.

GAVANYS de paten, camussa, etc., per a nois i jovenets de 10 a 12 anys, de ptes. **30 a 75**

VESTITS de paten, vicunya, etc., per a nois i jovenets de 10 a 16 anys, de ptes. **32 a 85**

CECILIAN

Aparell en metall 88 notes col·locat a l'interior d'un magnífic piano Busch & Lane. - Mostra i catàlegs il·lustrats.

——EMILI J. FERRERO. - Passatge del Crèdit, núm. 1, entresol.——

LA ORTOPEDIA MODERNA
Bartomeu Carcasona

Tallers i despatx únic: Carrer d'Escudellers Blancs, núm. 8 (darrera de la Plaça Reial) - Telèfon 3328 - BARCELONA

Especialitat en la construcció de la
Cotilla Ortopédica Moderna
per a corregir i guarir les escoliosis o desviacions de la columna vertebral en tots els graus.
Model especial de la casa
Braguer Articulat Regulador
Model especial de la casa per a la retenció absoluta de la TRENCADURA.
Faixes ventrals de totes menes
per a reduir el volum del ventre
FAIXA-COTILLA

APARELLS ORTOPÈDICS
exprofessos per a cada malaltia.
Aparells perfeccionats i lleugers per a guarir o corregir els peus. Varus Equino o punta. Genus Valgum, interior o exterior.
COXALGIES
Aparells especials per a paràlisi infantil.
EMBENATGES de goma per als operats de poc.
Cames i braços artificials
TIRANTS OMOPLÁTICS
per a evitar el carregament d'espatlles.

MES DE 50 ANYS DE PRACTICA SON LA MILLOR GARANTIA

Autopianos d'ocasió
Procedents de canvis

Æolian Pianola Piano.	de 88 notes	3.900	Pessetes
Beethoven Piano noguera . . .	de 88 »	2.500	»
Uniola-Piano.	de 73 »	3.000	»
Stery Clark (quasi nou) . . .	de 88 »	4.200	»
Player Piano elèctric i pedal .	de 88 »	4.500	»
Feurich-Piano » » . .	de 88 »	5.000	»
Piano Poper «Estrella» . .	de 65 i 88 »	4.500	»
Lots de música ocasió de 65 notes, 25 rolls. . .		60	»
Lots de rolls ocasió de 88 notes, 12 rolls. . .		50	»

A. BADIA, Carrer Santa Anna, 6

Fábrica de Flors, Corones i Plantes
Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Reumatisme
Neuràlgies
Ciàtica
Lumbac
CALMA a les primeres dosis. CURA aviat.—ANALGESIC SOLER ARANDAS. Dipositaris: Fills de J. Vidal i Ribas, S. en C.—De venda: Centres d'especifics i farmàcies

Salut : Força : Vigor : Joventut
HISTOGÈNIC PUIG JOFRÉ
L'ideal dels reconstituents. Rehabilita desdeles primeres dosis els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES
Vintanys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosi de 1910.
Demani's a totes les farmàcies

Anuncis

Telegrames
Cablegrames, Radis (servei oficial) telefonemes. Es cursen immediatament servint-se de la EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
Estalviareu temps i molèsties. **Rambla de les Flors, 16, baixos.**

COPIES Circulars
reproduïdes en l'aparell **MULTIGRAPH**
LES MES PERFECTES
Casa Garcia Suarez
38, Rambla Catalunya
Telèfon 4335 A.

ROBES
a plaços, sense fiador, a deu rals setmanals. — Raó Bonsuccés, 2. Quiosc de brodats.

Lloguers
Pianos de lloguer de vàries preus. Bruch, n.° 78, entresol. C. BIEGER

Vendes
Es venen dues cases
al Poble Sec. Raó: Muntaner, 38, principal. De cinc a set.

Fàbrica de Panyeria
DE VALENTI SOLER
Immens assortit en gèneres per a vestits i abrics de senyora i senyor. Venda de retalls els dijous i dissabtes. *Avinyó, 7, entresol (cant.ª Fernando).*